

Ljubljanska banka

**nadaljuje tradicijo
GORENJSKE KREDITNE BANKE**

LETO XXV. — Številka 56

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trilje — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

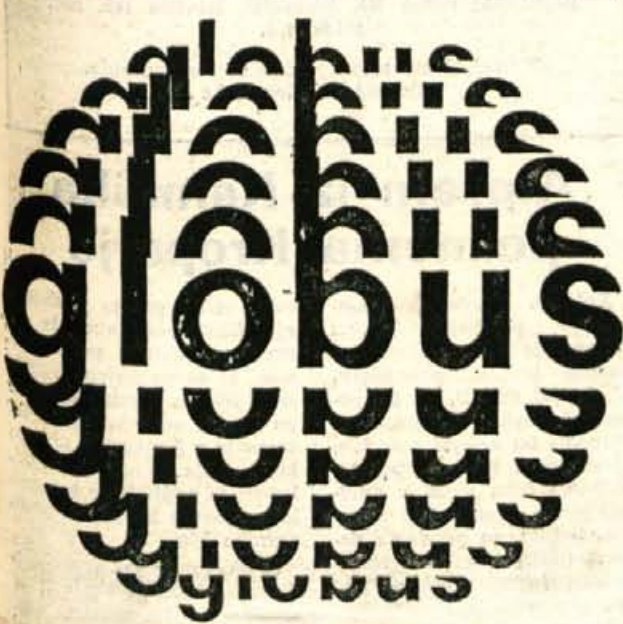
KRANJ, petek, 21. 7. 1972

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

VELEBLAGOVNICA KRANJ

odprta avgusta 1972

VAŠE ŽELJE - NAŠ IZBOR

v edinstvenem
SPECIALIZIRANEM
salonu
kuhinjske
opreme
na Gorenjskem

od 26. julija dalje
v prenovljenih prostorih prodajne
DEKOR, Koroška c. 35.

NUDIMO:
kuhinjsko pohištvo in gospodinjne stroje
renomiranih tovarn
IN SE
Prodajo na kredit z 20% pologom
strokovni nasveti — dostavo na dom.

VAŠE ŽELJE - NAŠ IZBOR

22. julij dan vstaje

Ogenj iz pušk partizanov, ki so 22. julija 1941 na Pšatniku užgali po sovragih, je pomenil začetek upora, začetek organiziranega, načrtnega boja proti okupatorju. 22. julij zato slavimo kot praznik, kot simbol vstajenja zatiranega, a ne zatrtega, ponižanega, a ne pokorjenega slovenskega naroda. Ni naključje, da se je plamenček, ki so ga neustrašni rodoljubi kasneje razpihali v očiščujoč požar, ukresal prav na Gorenjskem. Teror je bil tu najhujši — in teror zmeraj rodi puntarstvo.

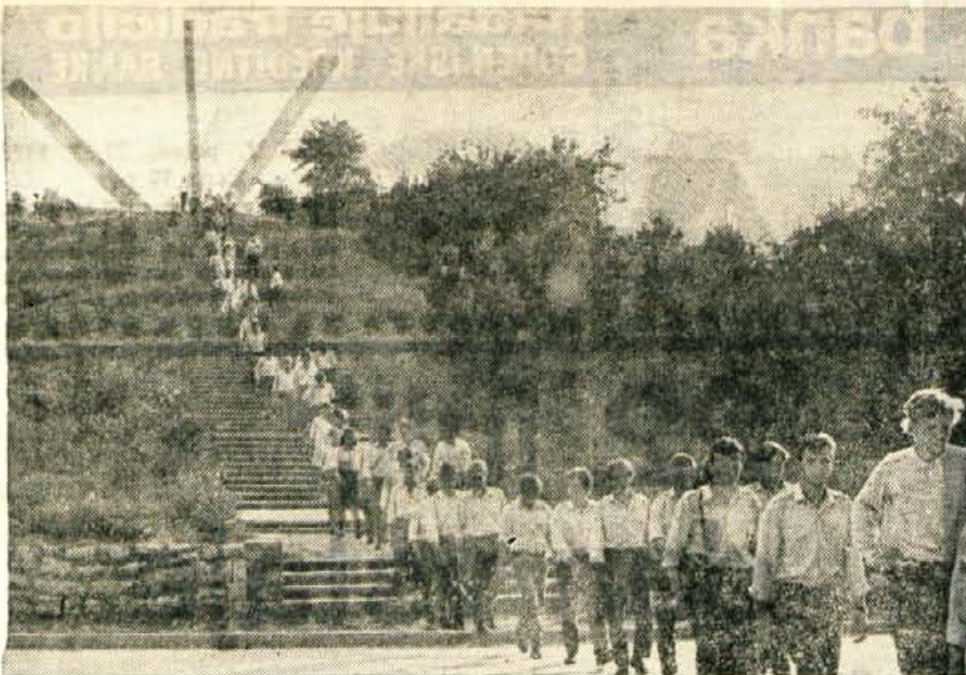
17. in 20. julija so voditelji gorenjskih vojnih komitejev na Jelovici sedli skupaj ter sklenili, da je treba udariti. Udariti je treba v čim več krajih hkrati. Za zgodovinski trenutek so določili noč med 27. in 28. julijem. In res je eksplodiralo. V okolici Kamnika so se zrušili mostovi čez Bistrico, zagorelo je žito, ki naj bi napolnilo skladišča sovražnikov, »vzcvetela« je cesta proti Gornjemu gradu... V naslednjih dneh je počilo tudi na Jeseniškem in Kranjskem. Tržiški partizani so vdrli v sovražno postojanko v Križah, jeseniška četa pa je minirala most v Žirovnici in 1. avgusta razbila nemško enoto na Obrancih. Vznemirjeni agresorji so skušali s požigi posameznih hiš in vasi ter s pokoli talcev zavreti akcije, vendar brez uspeha. Kljub krvavemu davku, ko je pod Storžičem, na Dobrči in zatem na Jelovici padlo veliko pobudnikov vstaje, viharja ni bilo moč zadušiti. V skritih grapah, v odročnih soteskah so si borci zacelili rane ter decembra, močnejši in številnejši kot kdajkoli prej, znova krenili v boj. Zagrmelo je v Dovjem, v Gorjušah, v Poljanski dolini...

Danes so bolečine in trpljenje mimo. Odstranili smo sledove težkih časov, nismo pa pomeli spominov. Spomini bodo živeli naprej. Morajo živeti, kajti šele ob njih dobiva sedanost in prihodnost svoj smisel. -lg

- 5. stran:**
Za smotrnejšo uporabo zemljišč
- 7. stran**
Kaj beremo? (in kaj kupujemo?)
- 10. stran**
Čudovite bele noči (Leningrad)
- 11. stran**
Neukročeni alkohol

XXII. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM OD 4. DO 15. AVGUSTA

Jutri, v soboto, 22. julija dopoldan bo iz Ljubljane odpotovala večja skupna mladincev, vojakov in pripadnikov enot civilne zaščite, združenih v odpravo, ki nosi naslov AVNOJ '72. V štirinajstdnevem pohodu bodo opravili pot od zgodovinskega mesta Jajce v Bosni do Ljubljane. Pot, po kateri se je pred 29. leti prebijala slovenska delegacija na II. zasedanje Avnoja. Organizator te izvirne spominke manifestacije je republiška konferenca ZMS. Ze lani so slovenski fantje in dekleta pod vodstvom izkušenih vodnikov v podobnem maršu premagali razdaljo med Jajcem in Ljubljano, letošnja »brigada« pa naj bi isto turo prehodila v obratni smeri. V ekspediciji je tudi epajst Kranjčanov, trije Ločani in en Jeseničan. Iz Jajca nameravajo prek Mrkonjić grada, Ključa, Sanice, Bosanske Krupe, Bilhača, Petrova sela, Plitvic, Jastrebarskega, Metlike, Baze 20, Dolenjskih toplic, Zužemberka in Pugleda dne 5. avgusta vkorakati v slovensko prestolnico. Želimo jim čim manj žuljev in vsaj toliko prijetnih vtisov, ki so jih prinesli domov udeleženci Avnoja '71. (Fotografija prikazuje del lanske letne odprave, ki pravkar zapušča veličastni spomenik padlim partizanom v Drvarju). — I. G.

Prireditve za radovljiški občinski praznik

V okviru praznika občine Radovljica, ki je vsako leto 5. avgusta, so letos v občini pripravili več prireditev. Prva prireditve bo že v soboto, 22. julija, ko bo v zdraviliškem parku na Bledu slavnostni promenade koncert godbe na pihala JLA. Koncert bo ob 17. uri. Ob 21. uri pa bo veliki tradicionalni ognjem z blejskega gradu. Ti dve prireditvi na Bledu bosta hkrati zadnji v okviru blejskega krajevnega praznika.

V nedeljo, 23. julija, ob 9.30 bo slovesno zborovanje gasilcev v Begunjah v počastitev 90-letnice prostovoljnega gasilskega društva, v sredo, 26. julija, ob 20.30 pa bo ansambel iz Skopja nastopil v festivalni dvorani na Bledu.

2. avgusta ob 20.30 bo na Bledu nastopil folklorni ansambel Tine Rožanc iz Ljubljane. 3. avgusta, ob 17. uri bo v Radovljici slavnostna seja občinske skupščine, na kateri bodo podelili občinska priznanja. Ob 17.30 pa bo pred hotelom Grajski dvor promenade koncert godbe na pihala iz Gorij. Gorjanski godbeniki bodo nastopili tudi naslednji večer, 4. avgusta, ko bodo imeli ob 20.30 promenade koncert na Blejskem jezeru.

Največ prireditev bo v petek, 5. avgusta. Ob 15. uri bo okoli blejskega jezera mednarodna kolesarska dirka članov in mladincev za nagrado Gorenjske. Ob 17. uri bo na kopališču v Radovljici občinsko prvenstvo v plavanju. Ob 20. uri bodo v dvorani radovljiške graščine odprli razstavo akademske slikarke Marije Šraj. Ob tej priliki bo nastopil tudi moški zbor Anton Tomaž Linhart.

V zdraviliškem parku na Bledu bosta v okviru občinskega praznika še dva promenade koncerta. V nedeljo, 6. avgusta in v soboto, 12. avgusta, ob 17. uri bo nastopil pihalni orkester iz Kranja. 9. avgusta bo ob 20.30 v festivalni dvorani na Bledu nastopila folklorna skupina Save iz Kranja, 17. avgusta prav tako ob 20.30 pa svetovno znani ansambel Lado iz Zagreba.

A. Z.

Za boljšo povezanost med mladimi

Na nedavnem sestanku posvetovalnega organa ZMS treh slovenskih železarn so pregledali svoje dosedanje naloge in se menili o nalogah v prihodnje.

Ugotovili so, da so uresničili prav vse naloge, da pa bodo v prihodnje spremenili dosedanje posvetovalni organ v koordinacijski odbor, ki bi bil resnični usklajevalec dela med tovarniškimi konferencami ZM vseh treh slovenskih železarn. Koordinacijski odbor naj bi skrbel za uresničevanje nalog, ki bi jih posredovale posamezne tovarniške konference zveze mladine.

Do prihodnje seje bodo pripravili tudi osnutek pravilnika o delu odbora, sklenili, da morajo mladi treh slovenskih železarn v prihodnje sodelovati ne le na kulturnem in športnem, ampak tudi na drugih področjih življenja in dela. Koordinacijski odbor pa mora skrbeti za aktivnost posameznih mladinskih aktivov v železarni, usmerjati njihovo delo in jim pri delu tudi pomagati.

D. S.

Velike poplave so letos že petič prizadele večino prebivalstva kakor tudi delovne organizacije pomurskih občin. Republiški odbor RK Slovenije je že poslal nekaj ton oblačil, obutve in tudi 10.000 din.

V zvezi s tem

odbori RK Gorenjske pozivajo na solidarnostno pomoč

vse občane, zavode, ustanove in delovne organizacije, da tudi sedaj pokažejo pripravljenost in po svojih močeh pomagajo prebivalstvu Pomurja s tem, da nakažejo svoje prispevke na naslov:

Republiški odbor RK Slovenije, številka tek. rač. 501-8-391/3.

Zahvaljujemo se za pomoč in razumevanje.
Odbori RK Gorenjske

Alprem iz Kamnika posnema Kroparje

Kolektiv Industrijskomontažnega podjetja Alprem Kamnik je na množičnem sestanku (minull ponedeljek, 17. julija) sklenil, da bo posnemal zgled kroparskega Plamena ter celotni zaslužek, ustvarjen v 80 urah prostovoljnega dela, vložil v gradnjo novih proizvodnih obratov. S tem, so poudarili delavci, tudi prispevajo k stabilizaciji jugoslovskega gospodarstva.

Alprem zaposluje okrog 200 ljudi in bo letos ustvaril prek 35 milijonov celotnega dohodka. Izdeluje opremo za samopostrežne trgovine, vendar pomanjkanje ustreznih (pokritih) prostorov močno

ovira reden proces proizvodnje. Zlasti pomembno je, da uredijo montažo predelanih sten, ki so na našem tržišču zelo iskane. Sestavljajo jih po licenci neke švicarske tovarne in v Jugoslaviji nimajo konkurence. O najnovejši odločitvi je podjetje že seznanilo kroparske kovače in predsednika Tita.

Iz Beograda pa sporočajo, da so se člani komisije zveze sindikatov Jugoslavije zelo pohvalno izrazili o pobudi Plamena ter jo označili za značilen primer »prehajanja od besed k dejanjem«, ki edino lahko premaknejo proces stabilizacije z mrtve točke. -jg

Prireditve za dan vstaje

V počastitev dneva vstaje se bo v teh dneh po Gorenjskem zvrstilo več prireditev.

V soboto bodo krajevne organizacije ZB NOV iz krajev v okolici Škofje Loke pripravile na Osolniku tovariško srečanje borcev. Tovariško srečanje borcev bo tudi v nedeljo popoldne na Javorču na Žirovskem vrhu, pripravila pa ga bo krajevna organizacija ZB NOV Gorenja vas.

V kranjski občini bo ob krajevnem prazniku Kokre v nedeljo dopoldne pri spomeniku žrtev NOB

v Kokri komemorativna svečanost.

Iz Trčiča so sporočili, da bodo ob prazniku pripravile manjše proslave mnoge krajevne organizacije ZB NOV.

Osrednja prireditve v radovljiški občini je bila nedeljska proslava v Bohinju, kjer so se srečali borci Prešernove brigade, jeseniško-bohinjskega odreda in pripadnikov brigade JLA, ki so nosilci tradicij NOB.

Jeseničani pa v počastitev dneva vstaje pripravljajo pohod na Stol. -jg

ŠKOFJA LOKA

● V sredo se je sestala komisija za splošni ljudski odpor pri komiteju občinske konference ZKS Škofja Loka. Imenovala je novega sekretarja vojnega komiteja, obravnavala analizo manevrov Svoboda 71 in razpravljala o programu idejne in moralnopolitične dejavnosti v partizanskih enotah. -jg

Svet KS glasoval za gradnjo, stanovalci so proti

Kljub protestom stanovalcev Valjavčeve 7 in 9, je svet KS Vodovodni stolp podprl gradnjo trgovine Chemo v tem delu Kranja

V sredo zvečer je bil sestanek sveta KS Vodovodni stolp Kranj in predstavnikov stanovalcev blokov na Valjavčevi 7 in 9. Razpravljali so o predlogu, da se zgradi na zelenici pred blokoma nasproti Zavoda za požarno varnost trgovski paviljon, v

katerem bo uredila prodajne prostore trgovina Chemo. Hišna sveta Valjavčeve 7 in 9 se z gradnjo ne strinjata in sta se pritožila na republiški sekretariat za urbanizem, v vednost pa sta pritožbo poslala še oddelku za gospodarstvo skupščine občine Kranj,

predsedniku občine, krajevni skupnosti Vodovodni stolp in sanitarni inšpekciji skupščine občine.

V pritožbi ugotavljajo, da kljub spremembam dovoz iz Oldhamske ceste k trgovini še vedno ne ustreza, prav tako je osem parkirišč premalo, zato bi vozila kupcev in trgovine ovirala parkiranje stanovalcev. Prav tako so stanovalci izrazili nezaupanje v čistilno napravo na dimniku kotlovnice centralne kurjave. Menili so, da bi kljub napravi okolica bila še večkrat zadimljena.

Na seji krajevne skupnosti, kjer so še enkrat pretresli ugovore stanovalcev, kakor tudi argumente, ki govore za trgovino v tem delu mesta, so si bili enotni, da specializirano trgovino, kakršna je Chemo v Kranju nujno potrebujemo, vendar naj bi jo po možnosti zgradili v predvidenih trgovskih conah. Toda po natančnem pregledu velikosti paviljona, oddaljenosti od obeh blokov, obrazložiti, da Oldhamska cesta ni predvidena za vpadnico v Kranj je svet KS sprejel sklep, da lokaciji ne nasprotuje. Zahteva pa, da ta trgovina ne gradi lastne kotlovnice, temveč se ogrevanje priključi na toplarno zdravstvenega doma ali pekarnice. Svet KS je tudi menil, da stanovalci ne bodo prikrajšani pri parkiranju, kvečjemu bodo nekaj prostora pridobili. Prometna ureditev pa naj se prepusti strokovnjakom. Prav tako ne bodo spremenjene peš poti in tudi dreves ne bodo posekali. Sklep je bil sprejet, čeprav se stanovalci Valjavčeve 7 in 9 niso strinjali. KS bo zato predlagala organizaciji SZDL Vodovodni stolp, da v začetku septembra skliče zbor volivcev, na katerem naj bi še enkrat razpravljali o lokaciji trgovine Chemo. **L. B.**

Asfalt na cesti med Mojstrano in Belco

Cestno podjetje Kranj, ki je v zadnjem času popravljalo cesto med gostilno Kelepa v Mojstrani in Belco, je zdaj že začelo polagati na ta odsek asfaltno prevleko. Na

tej cesti prihaja sicer še vedno do manjših zastojev zaradi polaganja asfalta, nič več pa ni obvoza in neprijetnega dolgega čakanja avtomobilistov na obeh straneh ceste. **D. S.**

Nova transformatorska postaja

Zaradi boljše preskrbe Kranja in okolice z električno energijo gradi Elektro Kranj na Laborah novo transformatorsko postajo. Če bodo dela potekala brez zastojev, jo bodo izročili namenu do konca leta. — Foto: S. Hain

Spoštovani obiskovalci Gorenjskega sejma!

V paviljonu Veletrgovine Mercator »hala C« vse za vas in vaš dom po konkurenčnih cenah. Presenečenja za kupce v paviljonu Veletrgovine Mercator!

Spoštovani obiskovalci Gorenjskega sejma!

Ljubljanska banka

Morda niste vedeli

Nobena tuja banka ne daje na vložena sredstva tako visokih obresti kot Ljubljanska banka. Devize na deviznih računih in deviznih hranilnih knjižicah obrestuje:

- navadne vloge 7,5 % (5,5 % v devizah in 2 % v dinarjih)
- vloge, vezane nad 13 mesecev 9 % (7,5 % v devizah in 1,5 % v dinarjih)
- vloge, vezane nad 24 mesecev 10 % (7,5 % v devizah in 2,5 % v dinarjih)

Pri takšni obrestni meri je smiselno, da pred odločitvijo vprašate Ljubljansko banko.

Ljubljanska banka

POTROŠNIKI!

Če nameravate preurediti vaše stanovanje, potem se odločite za nakup pohištva, gospodinjstkih strojev, preprog, oblog in drugega po konkurenčnih cenah v Blagovnici Mercatorja v Trzinu. Prodaja na potrošniška posojila.

Blagovnica Mercator vas vabi v Trzin!

Skupna seja obeh zborov občinske skupščine na Jesenicah bo v soboto, 29. julija. Pripravljajo pa se tudi na slavnostno sejo občinske skupščine ob občinskem prazniku, ko bodo podelili najboljšim kulturnim in športnim delavcem občine Čufarjevo in Gregorčičeve plakete. **D. S.**

ta teden Vse manj učencev v poklicih

Ožigosana agresija

Med uradnimi jugoslovansko-kamboškimi pogovori sta predsednik SFRJ Josip Broz-Tito in šef Kambože ter predsednik Združene fronte nacionalne osvoboditve Kambože soglasno obsodila agresijo, ki so ji izpostavljeni narodi jugovzhodne Azije, zlasti khmersko ljudstvo. Predsednik Tito je princu Sihanuku zagotovil, da bo Jugoslavija še naprej vsestransko podpirala pravičen boj kamboških rodoljubov.

Intervju Edvarda Kardelja

V intervjuju, ki ga je dal časnikarju Oscarju Weissu, direktorju znanega čilškega lista La Nacion, je član sveta federacije Edvard Kardelj odgovarjal na vprašanja o problemih socialističnega razvoja. Med drugim je opozoril, da moramo nagel napredek in uveljavljanje Jugoslavije pripisati prav samoupravljanju.

(Ne)škodljivi nacionalizem?

Člani sekretariata CK ZK Makedonije so na nedavnem posvetu razpravljali o izvajanju sklepov 34. seje predsedstva ZKJ in ugotovili, da »nacionalistična gibanja ni moč deliti v nevarna in nenevarna, saj bi to pomenilo podcenjevanje razbijaških teženj, ki jih skriva v sebi nacionalizem. S tem je sekretariat zavrnil nekatere poskuse opravičevanja škodljivih pojavov v državi.

Zavrta proračunska poraba?

ZIS razmišlja, da bi v dogovoru z republikami in pokrajinami začasno zamrznil porabo skladov družbenopolitičnih skupnosti. Zamrznitev naj bi veljala do konca leta.

Z zdomci bolj načrtno

Predstavniki komisij republiških in pokrajinskih skupščin za zunanjo politiko zahtevajo, naj zvezni organi najdejo trajnejšo rešitev okrog financiranja klubov jugoslovanskih delavcev v tujini. Predlagajo tudi, naj bi sicer zelo uspešne obiske raznih naših delegacij pri zdomcih bolj uskladili, hkrati pa povečali število ljudi v jugoslovanskih predstavništvih v inozemstvu.

Iz leta v leto je vse bolj očitno, da je na Slovenskem vse manj mladine, ki se po končanem osemletnem šolanju odloča za poklicne šole. Narašča pa odstotek mladih, ki se vpisujejo na srednje šole. Tudi otroci, ki ne dokončajo osemletke, teh je na leto 20 odstotkov v Sloveniji, in zaključujejo šolsko obveznost v sedmem ali celo šestem razredu, imajo možnost šolanja na poklicnih šolah za določene poklice. Seznam poklicev, za katere ni potrebna popolna osemletka, je letos posebno dolg. Kljub temu pa učna mesta za posebno deficitarne poklice tudi letos ne bodo izpolnjena.

Letos je bilo na Gorenjskem 1626 prostih učnih mest, po prijavih pa je nameravalo v uk le 620 učencev. Dokončnih podatkov o tem, koliko učnih mest na Gorenjskem bo ostalo praznih, še ni, je pa gotovo, da jih bo precej. Najmanj zanimanja so mladi pokazali za poklice kot je strojni ključavničar, orodjar, rezkalec, strugar itd. ter za vse poklice v gradbeni, lesni, obutveni, gumarski in gostinski stroki ter za trgovski poklic.

Starši otrok, ki so zaključevali šolanje v reformnem obdobju, okoli leta 1965, so bili v res kočljivem položaju. Zaradi slabših materialnih pogojev šolanja je večina otrok odšla v poklicne šole, zato je učnih mest zelo primanjkovalo. Letos je situacija prav nasprotna.

Svoje mnenje o tem ima psihologinja pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje Kranj prof. Anica Robičeva: Medtem ko je bilo leto 1965 res zelo neugodno za šolanje otrok, ki so hoteli v poklice, saj so se starši odločali zaradi splošne podražitve bolj za poklicne kot za srednje šole — taka pot je običajno cenejša in krajša — namreč pot do kruha. Zaradi velikega povpraševanja je učnih mest hitro zmanjkalo in precej otrok je moralo v priučtev ali kam drugam. Zadnje čase pa, posebno na Gorenjskem opazamo, da so se zaradi splošnega dviga standarda ambicije staršev glede nadaljnega šolanja otrok močno dvignile, zato se mladina tudi množično vpisuje v srednje šole, poklicne pa ostajajo na pol prazne. To je vsekakor spodbudno in v skladu s splošno težnjo, da se popravi izobrazbena struktura zaposlenih pri nas. Poklicne šole pa so na pol prazne prav v času, ko gospodarstvo močno potrebuje prav kadre s poklicno šolo. Tako se nam letos pa tudi v bodoče obeta pravo pomanjkanje kadrov, tudi zato, ker Gorenjska nima nobenega zaledja, od koder bi lahko otroke usmerjali v te šole. Čeprav imajo tudi otroci z nedokončano šolo možnost šolanja na poklicnih šolah, pa bodo vendarle mesta za najbolj deficitarne poklice, v katere te učence usmerjamo, v pretežni meri ostala prazna.

Letos ni bilo — vsaj na Gorenjskem — dovolj učencev niti za večsini najbolj popu-

larne poklice, kaj šele za tiste manj in najmanj privlačne kot so dimnikarji, mizarji, zidarji itd.

Med oglasi v časopisu smo zasledili, da nekateri kranjski obrtniki iščejo vajence. Obiskali smo jih in napravili tole zanimivo malo anketo.

Frizer

B. S. išče frizersko vajenko: »Na oglas se še ni prijaviло nobeno dekle. Spomladi res ni bilo težko dobiti vajenko, zdaj poletje je drugače. Dekleta so šla raje v šole, mislim pa, da bo v jeseni, ko bodo dokončno znane odklonjene prijave, več povpraševanja za v uk. Po moje je tudi učna doba za vajence prekratka, saj si v tem času, ki ga prebije pri praktičnem delu, ne more pridobiti vsega znanja za ta poklic. Odgovornost delodajalca pa je velika, da vajenec v tako kratkem času pridobi sposobnost za opravljanje poklica. Sicer pa mislim, da za frizersko stroko ni bojazni, da bi ostala brez vajenk.«

Avtomehanik

F. S. iz Kranja išče vajenca za avtomehanika: »Posebne izbire med vajenci za avtomehanični poklic trenutno ni, čeprav je na splošno za ta poklic veliko zanimanja. Učene pri privatnem obrtniku je po moje za vajenca uspešnejše, ker mora tu več delati, bolj je nadziran in tudi bolj uspešen, ker se specializira. Tudi vajeniška nagrada je večja pri obrtniku kot pa po pogodbi.«

Slikopleskar

A. C. išče vajenca za slikopleskarsko stroko: »Ze od lani iščemo vajenca pa ga ne dobimo. Poznamo le fante z nedokončano osemletko, ki pa jih v uk za to poklic ne smemo vzeti. Po moje bi lahko tudi slikopleskarski poklic vključili v seznam poklicev, za katere ni potrebna dokončana osemletka, že zaradi minimalnega zanimanja. Ze štiri leta občutimo tako pomanjkanje vajencev, potrebujemo pa po dva na leto. Tudi praktično delo v delavnici po moje traja premalo časa v primerjavi s časom, ki ga vajenec prebije v poklicni šoli.«

Avtoklepar

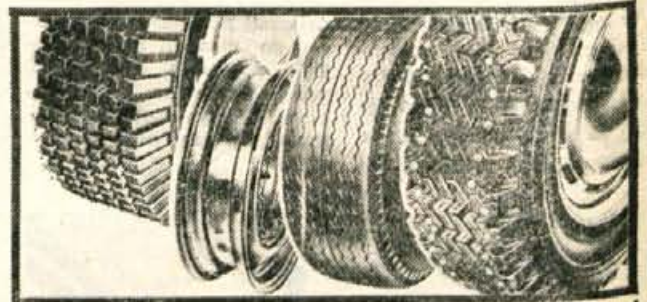
I. K. išče vajenca za avtokleparski poklic: »Ze lani in leto prej sem iskal vajenca, pa nihče še vprašati ne pride. Vsi obrtniki naše stroke imamo dovolj in preveč dela, za nimanja med mladimi za ta poklic pa nobenega. Vajence bi potreboval v novi delavnici, pa me kar skrbi kako bo, če bova s pomočnikom sama.«

Mizar

A. O. išče vajenca za mizarški poklic: »Ze dve leti iščem vajenca, pa kot kaže fantov,

ki bi bili navdušeni za mizarški poklic, ni. Po moje je tudi učna doba prekratka, vsaj kar se praktičnega dela v delavnici tiče. Višje bi morale biti tudi vajeniške nagrade. Vzel bi tudi vajenca s 6. razreda osnovne šole, če bi ga lahko. Ob vsem tem pomanjkanju delavcev pa ima mizarški poklic še vedno bodočnost, saj ne moremo prevzeti niti vseh naročil. To sem povedal tudi na strokovnem odboru gospodarske zbornice, zavzemam pa se tudi za to, da se priučenim delavcem omogoči pridobitev kvalifikacije.«

L. M.

ZA AVTOMOBILISTE

V posebnem oddelku si lahko ogledate in kupite avtogume in zračnice domačih in tujih tovarn ter občasno iz uvoza.

Poleg tega prodajamo izdelke znanih tovarn TOMOS Koper in ROG Ljubljana:

- mopede vseh vrst
- Pony kolesa
- navadna moška in ženska kolesa
- otroška kolesa itd.

MURHA LESCE
POSLOVALNICA

ELGO

PRI POSTAJI V LESCAH

Za smotrnejšo uporabo zemljišč

ta teden

Občinska skupščina je na seji 13. julija 1972 sprejela Odlok o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč, prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišča na posameznih območjih občine Kranj. Odlok je bil sprejet na podlagi pooblastila, ki ga ji daje republiška zakonodaja. Za izvajanje odloka pojasnjujemo naslednje:

1. Splošna prepoved prometa z zemljišči, prepoved parcelacije zemljišč, prepoved graditve in spremembe kulture zemljišča velja za stavbna zemljišča na območjih, ki so urejena oziroma bodo urejena z zazidalnimi načrti. Ta območja so označena v urbanističnem programu občine in urbanističnih načrtih Kranja, Cerkele, Naklega, Pred-dvora in Senčurja.

Občani lahko te urbanistične dokumente, iz katerih so razvidna območja, pregledajo in dobijo pojasnila pri urbanistični službi oddelka za gospodarstvo skupščine občine, ali na Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA št. 6/V.

Splošna prepoved prometa z zemljišči, prepoved parcelacije, prepoved graditve in spremembe kulture zemljišč preneha po pravnomočnosti odločbe o razlastitvi (promet bo možen po predpisih, ki urejajo oddajo gradbenih zemljišč). Po ukinitvi prepovedi za posamezna območja in v skrajnem primeru po izteku z zakonom določenega

obnavljati na podlagi dovoljenja občinskega upravnega organa.

Ta prepoved je torej začasne narave, po zakonu lahko traja največ tri leta. Prepoved je potrebna vsaj za čas, ko teče revizija urbanističnega programa in načrtov. Urbanizacijo je treba izvajati etapno na zemljiških kompleksih, odpirati nove komplekse tudi za individualno stanovanjsko gradnjo, ki lastniško še niso razdobljeni. Zazidalne načrte je treba izdelovati ne glede na obstoječe lastniške meje. S prodajo zemljišč po občini bodo akumulirana sredstva za urejanje gradbenih zemljišč in se bodo s tem odstranjevali vzroki, ki pogojujejo neurejene razmere v stanovanjskih soseskah in v krajevnih skupnostih zaradi neizdelanih komunalnih naprav v naseljih. Potrebno bo pripraviti komplekse za stanovanjsko združeno gradnjo.

Proces prehajanja gradbenih zemljišč v roke interesantom za gradnjo s tem odlokom ne bo zavrt, bo pa kontroliran, s tem da se bo odvijal samo na kompleksih, ki prihajajo v poštev za etapno gradnjo po predpisih oddajanja stavbnih parcel, kjer niso predvideni zazidalni načrti (tu bo lahko potekal promet s stavbnimi zemljišči tudi

med privatniki, seveda ob predkupni pravici občine).

Tako urejanje stvari, ki bo omogočeno v pogojih uveljavitve tega odloka, bo v mnogočem pripomoglo k tistim osnovnim prostorskim in ekonomskim ciljem, ki jih zasledujemo že nekaj let nazaj v kranjski občini, to je k racionalni izrabi zemljišč (čuvanje kmetijske zemlje, bolj zgoščena gradnja, racionalnejša gradnja, izrazitejši vpliv na oblikovanje v prostoru, koncentracija stanovanjske gradnje in kompleksno urejanje naselij). Za doseg takih ciljev in ukrepov na področju urbanističnega urejanja je potrebno izdelati tudi ustrezne ukrepe na področju stanovanjskega gospodarstva. To nam bo omogočilo ustrezno politiko organizacij združenega dela v zvezi s formiranjem stanovanjskih sredstev in ustrezno politiko v zvezi z vlogo vzajemnega stanovanjskega sklada.

Ta začasni ukrep prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč, prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišča je potreben tudi zato, da se v občini izvedejo vsi organizacijski ukrepi poleg že naštetih v zvezi s sprejetjem odloka o prometnem davku in v zvezi z dopolnitvijo odloka o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč.

Pobesnelo vodovje

Sest dni je trajal boj med požrtvovalnimi branilci in vodami, ki so minuli teden prepravile Pomurje. Skoda je velika, saj je samo v lendavski občini zalilo več kot 15 tisoč hektarov plodne zemlje. Uničeni so nasadi krompirja, žitaric in oljve, le koruza si bo ponekod morda še opomogla. Strokovnjaki ugotavljajo, da po letu 1850 ta območja niso nikdar doživela katastrofe, kakršna jih je doletela okrat. Ogrožene mu prebivalstvu v občini Murška Sobota, Ljutomer, Lendava in Lenart je IS SRS že zagotovil izdatno finančno in materialno pomoč. V akcijo so stopile tudi ostale družbenopolitične organizacije v republiki ter seveda rdeči križ Slovenije.

Dražji Tomos

Zvezni zavod za cene je odobril povišanje cen avtomobilov tovarne Tomos iz Kopra. Spaček bo po slej stal 28.580,70 din, ami 34.777,65 din, ami 8 break pa 36.046,65 din. Dobavni rok za dinarske plačnike je 4 mesece, za kupca z devizami, ki so deležni 10-odstotnega popusta, pa največ 15 dni.

Velik skok OD

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so povprečni osebni dohodki v prvih štirih mesecih letos znašali 1558 din na prebivalca, kar je 21 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Najbolj so se povečali v Vojvodini (27%), najmanj pa v Črni gori (19%). Skok plač v Sloveniji je znašal 20 odstotkov. Povprečni zaposleni občan SRS prejema 1794 din mesečno.

Rekorden izvoz

V letošnjem prvem polletju so jugoslovanski izvozniki potolkli vse dosedanje rekorde, najuspešnejši pa je bil prav mesec junij: vrednost blaga, poslanega na svetovno tržišče, je dosegla 3 milijarde 651 milijonov din, kar v primerjavi z junijem 1971 predstavlja 35-odstotno povečanje. Hkrati je uvoz padel za 18 odstotkov. Po šestih mesecih znaša primanjkljaj v menjavi 6 milijard 260 milijonov din in je več kakor enkrat manjši od lanskega.

Kolektivne pogodbe zaposlenih pri zasebnikih

V ponedeljek, 17. julija, se je sestal na Jesenicah odbor osnovne organizacije sindikata delavcev, ki so zaposleni pri zasebnikih. Govorili so o poteku in pravilnosti sklenjenih pogodb med delavci in zasebnimi delodajalci. Ugotovili so, da je 45 zasebnih delodajalcev že sklenilo nove delovne pogodbe, 27 delodajalcev pa tega še ni uredilo. Razen tega so nekatere pogodbe tudi pomanjkljivo sklenjene. Netočnosti se kažejo predvsem v tem, kakšno kvalifikacijo imajo delavci in s tem v zvezi tudi to, kakšni osebni dohodki jim pripadajo.

Vse netočne pogodbe bodo na sindikatu vrnili in opozorili tiste delodajalce, ki pogodb še niso sklenili, da to čimprej store.

D. S.

PAVILJON MURČE

**NA GORENJSKEM SEJMU
V KRANJU**

OD 4. DO 15. AVGUSTA

PRODAJAMO

POHIŠTVO • OKNA • VRATA

OPREMO ZA CENTRALNO KURJAVO

GOSPODINJSKE STROJE

ZAVESE • PREPROGE

Enkraten podvig okteta Jelovica

Škofjeloški pevci so prvi Slovenci, ki jim je uspelo priti v finale tradicionalnega, izredno popularnega »Festivala dalmatinskih klapa« na Omišu

V Sloveniji zagotovo nimamo pevske revije, ki bi se po popularnosti in po kvaliteti lahko primerjala s Festivalom dalmatinskih klapa v Omišu. Vsa Dalmacija živi zanj. Vstopnice za sobotno predtekmovanje, na katerem je nastopilo 15 skupin (od 40 prijavljenih), so bile razprodane več dni vnaprej, kart za finalno prireditev — jutri, 22. julija, zvečer — pa ni moč dobiti že cele tri tedne. Spektakel osmih najboljših »klap« bo poleg štirih jugoslovanskih televizijskih hiš verjetno prenašala tudi Evrovizija.

Zakaj pri nas malo znanemu festivalu pravzaprav posvečamo toliko prostora? Zaradi okteta Jelovica, ki mu

je kot prvi slovenski vokalni skupini uspelo prodreti v ekskluzivni krog »pjevača s mora« in celo priti med fina-

liste. Ko so se spomladi odzvali razpisu v časopisih, si ni nihče delal utvar. Konkurenca je namreč izredno huda. Spričo službenih obveznosti posameznih članov tudi niso mogli odpotovati na avdicijo pred posebno komisijo, temveč je tja romal samo magnetofonski trak s posnetki ustreznih skladb. No, vsebina traku je morala biti presneto dobra, kajti strokovnjaki so fante iz mesta pod Lubnikom brez oklevanja vključili v družbo petnajstih izbrancev ter jih povabili v Omiš. Pesmi, ki ju je oktet zapel, sta občinstvo navdušili, ambicioznim Ločnom pa odprli pot v jutrišnja zaključni del tekmovanja. (Mimogrede povejmo, da so okteri Dalmatincem popolnoma tuj sestav ter da jim mnogo bolj ustrezajo ansambli s tremi, petimi ali sedmimi možmi.)

- Kaj bi še veljalo dodati?
- Jelovski pevci nedvomno
- opravljajo izjemno kulturno poslanstvo, ki bo sloves glasbene nadarjenosti Goranjcev ponelo daleč čez ozke lokalne meje. Ne glede na končno uvrstitev služijo iskrene čestitke slovenske javnosti, saj je ploskanje izbranih rojakov z jadranske obale najprej življajši dokaz njihovega znanja in sposobnosti. Posnetek omiške prireditve bo ljubljanska RTV predvajala prihodnjo soboto, 29. julija. Oddaje nikakor ne kaže zamuditi.

J. Vidic

I. Guzelj

Lastovka se je vrnila

Z dneva v dan pristajajo v letošnjem poletju na Brniku letala z našimi rojaki iz Avstralije, ZDA, Kanade in ne vem katerega kotička zemeljske oble. Mnogi se s slovensko zemljo ponovno srečajo po dolgih letih, drugi pa so bolj pogosti obiskovalci domače grude. In med te prav gotovo spada tudi prizadevna delavka v raznih slovenskih organizacijah v Chicagu Tončka Garden — sicer pa doma iz Stare Loke. Srečala sva se pred dnevi, ko je bila na kratkem izletu v okolici Starega vrha.

»Pred dvainšestdesetimi leti sem zapustila domačo zemljo,« je začela pripovedovati v popolnoma čisti slovensčini. »Prvič sem se vrnila domov točno po 47 letih bivanja v novi domovini, nato pa še štirikrat. Ja, vse pogosteje prihajam. Pa še bom prišla, če mi bo le zdravje dopuščalo. Veste, z možem, ki je bil dolga leta glavni urednik lista Prosveta, sva imela čisto posebne načrte. Zelela sva zgraditi hišico nekje v Sloveniji in tu mirno uživati jesen življenja. Zal pa je vse to prekrizala moževa smrt pred petimi leti.«

Ze v uvodu sem omenil, da Tončka še vedno dela v številnih slovenskih organizacijah in društvih.

»Natančno šestdeset let sem članica Slovenske narodno podporne jednote. Dolga leta sem bila v glavnem odboru. Na zadnji konvenciji pa sem kandidatura umaknila. Zelim namreč, da naša mesta zavzamejo mladi. Ze petindvajset let pa sem tudi članica organizacije Progressivne Slovenke. Kar enajst let sem bila njen predsednik. In naj ob tem povem še zanimivost! Ob 20-letnici organizacije Progressivne Slovenke smo kupili 20 narodnih noš, za 25-letnico pa jih bomo še pet dokupili. Menim, da se za obstoj organizacije ni treba bati, saj imamo tudi mladinski krožek.«

Kaj pa vam pomenijo gostovanja raznih skupin pri vas?

»Veliko, veliko. Res pa je, da priprava takega gostovanja vzame precej dela. Razdalj med enim in drugim mestom, kjer živijo naši ljudje, si tu skoraj ne da predstavljati. Tako dolgi prevozi pa precej stanejo. In vendar smo navdušeni, kadar zremo, da bo pri nas gostovala neka vaša skupina.«

Morda bo Tončka Gardenova že prihodnje leto spet prišla na obisk v rojstno Slovenijo. Prav rada pa bi prvič pripeljala k nam tudi sina, vnuka in vse tri pravnuke.

J. Govekar

Gobarska družina na Jesenicah šteje 50 članov, deluje pa že štiri leta. Vsa leta obstoja pa člani družine prirejajo razstave, razstave in gobarske piknike, katerih glavni namen je v tem, da vse ljubitelje gob seznanijo z različnimi vrstami užitenih in neužitnih gob.

Tako so člani gobarske družine Jesenice v nedeljo, 16. julija, pripravili pred domom pod Golico že četrto gobarsko razstavo in gobarsko pokušino, ki je zelo dobro uspela. Prizadevni člani gobarske družine so tako še enkrat pokazali, da so vedno pripravljeni pomagati vsem ljubiteljem gob in jih seznanjati z vrstami gob, predvsem pa s temi preprečevali dovolj pogostne zastrupitve z gobami. (D. S.) Foto: B. Blenkus

Avseniki na proslavi begunjskih gasilcev

Begunjski gasilci se pripravljajo na proslavo 90-letnice gasilskega društva Begunje, ki bo v nedeljo, 23. julija. Pokrovitelj proslave je tovarna športnega orodja Elan, sicer pa bo proslava v okviru občinske gasilske zveze.

V gasilskem društvu Begunje deluje 60 aktivnih gasilcev, ki so izredno dobro izurjeni, kar je razvidno tudi iz uspehov na raznih tekmovanjih. Na mednarodnem tekmovanju v Karlovcu 1966. leta so med prvostoljnimi ekipami gasilcev osvojili prvo mesto in s tem zlato medaljo. Prvo mesto in zlate značke so osvojili tudi na republiškem prvenstvu v Mariboru. Poleg tega so bili večkrat prvaki na občinskih in medobčinskih tekmovanjih.

Takšen uspeh je posledica nenehne skrbi za mladi naraščaj gasilcev. V društvu de-

luje pionirska, mladinska in članska ekipa. Sprejem novih gasilcev je vedno slovensen dogodek.

Ze junija so pobelili notranje in zunanje zidove gasilskega društva in prenovili električno napeljavo.

Slovesnost se bo začela v soboto, 22. julija. Ta dan bo v Begunjah občinska gasilska vaja, na kateri bo sodelovalo osem gasilskih društev. Prikazali bodo tudi reševanje iz višjih stavb. Na slavnostni seji gasilskega društva bodo podelili odlikovanja, priznanja in značke za dolgoletno delo v društvu. Sodelovala bo godba iz Lesc in folklorna skupina iz Gorij.

Na gasilski veselici v nedeljo, 23. julija, bodo igrali Avseniki. Njihove melodije bodo brez dvoma privabile številne turiste in goste, posebno pa plesalce.

Ob mednarodnem letu knjige

Kaj beremo?

Knjige so si utrle pot že v skoraj sleherni dom. Ze kar težko bi našli ljudi, ki jih literarna dela ne zanimajo. Toda, ali knjige, ki smo jih za drag denar kupili, tudi preberemo? Se večkrat zgodi, da jih imamo le zaradi dekoracije nove knjižne omare? Kakšne knjige kupujemo? Raje tiste domačih avtorjev ali nam je pri srcu pisana beseda iz tujih logov? V kratkih pogovorih z ljudmi, ki smo jih naključno srečali, smo skušali kaj več zvedeti o zanimanju za literaturo.

Nada Langus, administratorka iz Škofje Loke:

»Starši imajo precej knjig. Če se prav spomnim, so nazadnje kupili zbirko Prešernove družbe za leto 1972. Preberem vse, kar je novega doma, sama pa knjig ne kupujem. In kaj najraje berem? Ljubezenske romane. Zelo mi je ugajala Ingoličeva Gimnazijka, Tavčarjevo Cvetje v jeseni in druge s podobno vsebino. Romane berem tudi v nadaljevanjih v časopisih.«

Jože Rode, diplomirani veterinar iz Škofje Loke:

»Ko sem bil dijak in študent, sem zelo veliko bral. Najbolj sta me navdušila Ivan Tavčar in Lev N. Tolstoj. Knjige sem si izposojal v knjižnici. Sprva sem posegal po knjigah, ki smo jih morali v šoli prebrati za čtivo, kasneje pa sem rad prebiral kompletna dela pisateljev. Če me je knjiga pritegnila, sem skušal dobiti še vsa druga dela tistega avtorja. Toda čim bolj sem se osamosvajal, tem manj časa sem imel za knjige in branje. Ze nekaj let berem le strokovno literaturo in te vrste knjig tudi kupujem. Karkoli najdem napisanega o higieni živil, o mlekarstvu in živinoreji, se hitro znajde na moji knjižni polici. Ne morem pa reči, da utegnem vse, kar kupim tudi prebrati. Za knjigo pa naj bo leposlovna ali strokovno delo, je treba kar teden dni, da jo prebereš. Toliko časa pa si danes le malo lahko vzame.«

Jožica Novak, natakarka iz Kranja:

»Knjige me privlačijo že od prvih šolskih let. Tedaj sem se vpisala v pionirsko knjižnico. Najprej sem prebiral pravljice in potem povesti. Včasih sem izprosila starše, da so knjigo, ki me je posebno navdušila, tudi

kupili. Odkar sem zaposlena, redno zasledujem, kaj je novega na knjižnem trgu in marsikaj tudi kupim. Lani sem naročila tudi zbirko del Karla Maya. Vse, kar kupim, tudi sproti preberem. Če mi zmanjka čtiva doma, si knjige izposojam v knjižnici. Vsak teden eno ali dve. Berem v prostem času, najraje ob večerih.«

Franc Perč, tapetnik iz Kranja:

»Pred letom sem naročil zbirko knjig Naša beseda. Prebira pa jo žena. Kot obrtnik za branje nimam časa, saj največkrat delam ves dan in tudi ob sobotah. V nedeljo pa sem rad z družino in tudi ni časa za knjige. Redno pa prebiram časopise, zlasti me zanimajo gospodarske novice. Če bi pa imel več časa, bi verjetno rad vzel v roke kakšen zgodovinski roman.«

Prav zaradi zanimanja za zgodovinska dogajanja sem že pred časom kupil Nürnberški proces, Ukano, Skofjeloški odred in še nekatera druga dela, a so vsaj za zdaj obeležala na polici.«

Ferdo Segš, študent prava iz Kranja:

»Sem študent in po navadi bolj na tesnem z denarjem, zato za knjige ne morem dosti odšteti. Kljub temu pa že imam precej knjig, zlasti poljudno znanstvenih in strokovnih. Še kot gimnazijec sem se navduševal za filozofska dela, ker so me zanimala ideološka vprašanja, zato sem često prebiral Hegla, Kanta, Engelsa in Marxa. Od leposlovnih del pa mi je posebej ugajala knjiga Černiševskega Kaj delati. Če bi imel možnost, bi med drugim takoj kupil kompletno zbirko del Ivana Cankarja in Franceta Prešerna. Ne le zato, ker sta domača, temveč predvsem zato, ker menim, da so mnoge njune misli še danes aktualne in zato njuna dela lahko znova in znova prebiram.«

L. Bogataj

Nova osnovna šola na Plavžu

Na nedavni seji sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo pri skupščini občine Jesenice ter izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice so med drugim razpravljali tudi o nujnosti gradnje nove šole na Plavžu, o združitvi obeh osnovnih šol na Jesenicah in o nekaterih drugih vprašanjih.

Po mnenju Zavoda za šolstvo, organizacijska enota Kranj, naj bi oddelčna šola na Blejski Dobravi ostala, kajti na Blejski Dobravi je vedno več prebivalcev. Šola Mojstrana in Kranjska gora naj se ne bi združevali, saj bi morali upoštevati, da bi se potem morali otroci prevažati. O prešolanju otrok s Hrušice naj bi razpravljali tedaj, ko bodo na samih Jesenicah rešili problem pomanjkanja šolskih prostorov. Če bi poleg sedanjih dveh jeseniških osnovnih šol dozidali nekaj prostorov, naj bi se obe jeseniški šoli združili, če pa bi na Plavžu gradili novo osnovno šolo, pa naj bi se šola Prežihov Voranc in Tone Čufar ne združevali.

Temeljna izobraževalna skupnost bo za eno prihodnjih sej obeh zborov občinske skupščine pripravila predloge za rešitev problemov osnovnega šolstva v naslednjih nekaj letih. Predlagali bodo tudi, da bi na Plavžu hranili prostor za gradnjo nove osnovne šole, ki jo bo prav gotovo treba zgraditi na Jesenicah ob dejstvu, da je število osnovnošolskih otrok vedno večje in da sedanji prostori že zdaj ne zadoščajo več.

D. S.

Uspehi na osnovni šoli Koroška Bela

V letošnjem šolskem letu je bilo vpisanih na osnovno šolo na Koroški Beli, ki nosi ime partizana in skojevca Jožeta Zupana-Ježka, 647 učencev, od tega jih je 34 obiskovalo oddelčno šolo na Blejski Dobravi. V letošnjem šolskem letu je izdelalo 610 učencev ali 90,5 odstotka, medtem ko tma 26 učencev popravne izpite, 38 učencev pa bo razred ponavljalo.

Na osnovni šoli na Koroški Belj se lahko pohvalijo, da so med prvimi jeseniškimi šolami po svoji izvenšolski aktivnosti. V zelo velikem številu so učenci včlanjeni v

Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela; se udeležujejo planinskih predavanj, vzponov in izletov. Zelo dobro sodelujejo tudi s krajevnimi organizacijami, še posebno s krajevno organizacijo ZB Javornik-Koroška Bela. Skupno

z nekdanjimi borec se udeležujejo pohodov, sodelujejo na vseh večjih proslavah, skrbe za spominska obeležja in partizanske grobove. Na šoli imajo več krožkov, ki jih obiskuje precej učencev.

D. S.

RADOVLJICA — Kulturni atelje Slovenije je v radovljiški graščini pripravil razstavo unikatov umetniške barvne fotografije jugoslovanskega mojstra Mome Mitića iz Niša. Drevišnja otvoritev (21. julija ob 18. uri) bo združena z bogatim kulturnim programom, v katerem sodelujejo literati, pesniki, prozaisti in glasbeniki z Jesenic, iz Ljubljane, Maribora, Novega mesta, Celja in Kopra.

Pred tridesetimi leti

V Kamniku so obesili osem domačinov

Kako se dogodka spominja Ivan Kovačič

Milorad Stojić je bil prvi ajeti partizan na Gorenjskem, ki so ga Nemci avgusta 1941. leta obesili v Kranju. Na Gorenjskem so le še v Kamniku obesili osem domačinov. Največ ljudi so nacisti obesili 12. februarja 1945. leta. Takrat so prišli v celjske zapore, odpeljali sto zapornikov in jih obesili v Frankolovem. To so storili iz maščevanja, ker so partizani v Slovenskih Konjicah ubili Antona Dorfmeistra, okrožnega vodjo nemške nacionalsocialistične stranke.

Človek bi nehoti lahko pomislil, da so v Kamniku obesili osem fantov iz maščevanja za kakšno večjo partizansko sabotažno oziroma diverzantsko akcijo. Pa ni bilo

tako. Prav v tistih dneh v Kamniku ni bilo partizanske akcije. Edini razlog za tako kruto kazn je bila želja nacističnih veljakov, da bi vseči domoljubi opozarjali Kamničane, naj bodo ponižni in poslušni, če ne želijo, da jih doleti podobna usoda. Zastrahiti ljudi je bil edini motiv za takšao vrsto smrtnih kazni.

Cesto pišemo in govorimo, da so v Kamniku obesili osem talcev. Vendar to ni točno. Talci so osebe, ki so bile usmrčene kot povračilo za to ali ono partizansko akcijo. Osem občanov kamniške občine pa so 30. junija 1942. leta obesili na podlagi izrečene smrtno obsodbe. Nada-

lje bi po smrtni kazni lahko sklepali, da so obesili osem znamenitih aktivistov, funkcionarjev OF ali partizanskih poveljnikov. Toda podatki govorijo drugače.

22-letni Franc Erjavšek je delal na žagi v Stahovici. V partizanih je bil le 14 dni. Ranjenega so Nemci ujeli, odpeljali v kamniške in nato v begunjske zapore, od tam pa čez deset dni na vislice.

22-letni Julij Osenar iz Vrhpolja in 41-letni Janez Grabnar iz Nevlj, prvi ključavničar, drugi železniški delavec, sta bila kot partizana ujeta na Veliki planini, kjer so Nemci v hajki ujeli več partizanov.

Anton Balantič, 42-letni gozdar iz Godiča, Miha Preklet, 40-letni drvar iz Stranj in Franc Jeras, 31-letni kmečki fant iz Stahovice, so junija 1942. leta pripravljali drva na Dolu na Veliki planini. V hajki so jih Nemci zalotili pri drvarjenju in aretirali. Brez kakršnegakoli razloga so jih zaprli in obesili.

Zorko Rebernik, 21-letni fant iz Stahovice, in Karel Kregar, 36-letni kmečki fant, sta bila partizana. V nenehnih hajkah sta obupala in kot taka naselila nemškimi obljubam, da se nikomur ne bo zgodilo ničesar slabega, kdor se sam javi na nemški orožniški postaji. Rebernik in Kregar sta zapustila partizanske vrste in se sama javila Nemcem. Toda gestapovci so obljubo požrli in ju čez nekaj dni obesili.

V Kamniku sem obiskal Ivana Kovačiča, ki ima hišo nasproti Trga talcev in je lahko gledal mučen prizor.

»Nemci so fante in može pripeljali okrog pol petih zjutraj. Pravzaprav nisem vedel, kaj počenjajo zunaj. Ženi sem prepovedal, da bi gledala skozi okno. Obesili so jih samo deset metrov od moje hiše. Za tiste, ki ne poznajo Kamnika, naj povem, da so jih obesili na sedanjem Trgu talcev, tik ob glavni cesti, samo okrog 5 metrov od spomenika generala Maistra. Neki mizar je moral dan pred tem postaviti stojali s poprečnim tramom, na katerem je bilo osem klinov.

Videl sem obešence, saj so viseli v opozorilo od ranega jutra do sončnega zahoda. Videl sem mater, ki je za roko vodila dva otroka. Slišal sem njene besede: »Otroka, poglejta, kaj delajo Nemci z nami. Ne pozabita tega prizora.«

J. Vidic

Ivan Kovačič pred spomenikom na Trgu talcev v Kamniku. — Foto: J. Vidic

Gorenjska v ognju, solzah in krvi

Julija 1942. pred tridesetimi leti je Gorenjska preživljala najhujši teror med vojno

Po požigu cestnega in železniškega mostu v Mostah pri Zirovnici je gauleiter dr. Friderick Rainer sklical konferenco v Celovcu, ki se je je poleg voditeljev nacistične stranke udeležil tudi Röser. Na konferenci je Rainer izdal ukaz za poostren teror nad slovenskim prebivalstvom. V navodilu je bilo rečeno, da se kolektivne kazni, kot so streljanje talcev, požigi vasi in izgnanstva, uporabljajo še v večji meri kot doslej.

Policija in gestapo sta podivjala. V štirih letih okupacije je Gorenjska prav julija 1942. leta doživljala najhujše okupatorjevo nasilje. Vsak dan so jih streljali in mihele ni vedel, kdo bo jutri na vrsti. 1. julija so v Mostah pri Zirovnici ustrelili 28 talcev, dva dni pozneje pet v Gohovcah, 5. julija pet talcev v Spodnji Kokri, 7. julija enega v Begunjah. Osmega julija so v Črni v kamniški občini ustrelili 51 talcev, istega dne sta zgoreli vasi Gradišče v Tuhinjski dolini in Koreno na Moravskem. V Gradišču so v ogenj vrgli 13 fantov in mož, na Korenem pa 16 gošpodarjev. 10. julija so pet talcev ustrelili na Galniku, pet pa v Goricah pri Galniku. V naslednjih dveh dneh so ustrelili enega talca v Begunjah, tri pa v Vodica. 14. julija so v Kovorju pri Trziču ustrelili 10 ljudi.

Zadnji dnevi julija so bili najhujši. 20. julija so v Kokri ustrelili 13 oseb, v Moravcah pa je istega dne zgorelo devet vaščanov. 25. julija so v Kokri spet ustrelili 11 oseb, v Podbrezjah devet in v Bistrici devet. 26. julija so jiv v Begunjah ustrelili devet, devet v Brodeh in 21 v Retnjah. 27. julija so na Hrušici ustrelili 46 domačinov. 28. julija so v Bistrici ustrelili 50 talcev in še dva v Begunjah.

Zadnje dni julija so ustrelili toliko talcev, da so jih 133 objavili na enem letaku skupaj. Samo julija 1942. so na Gorenjskem požgali pet vasi.

V noči od 25. na 26. julija 1942 so partizani na cesti blizu Bistrice napadli nemški vojaški avto. Avto je zgorel, oficir in podoficir pa sta bila mrtva. Iz maščevanja so policisti takoj upepelili bližnje hiše in devet moških takoj ustrelili. To jim še ni bilo dovolj. V jutranjih urah so pripeljali še petdeset talcev iz Begunj in jih ustrelili. Podobno zverstvo so napravili tudi v vasi Kokra.

1942. leta smo na Gorenjskem izgubili tudi največ organizatorjev upora: Staneta Zagarja (starejšega in mlajšega), Jožeta Gregorčiča, Viktorja Kežarja, Loizeta Kebe-torja, Tugomirja Vidmarja in še mnogo drugih junakov naše revolucije.

J. Vidic

Praznik občin Kamnik in Domžale

Maja 1941. so v kamniškem partijskem okrožju ustanovili vojno-revolucionarni komite, ki je v kamniškem okrožju pripravil upor. Množična vstaja se je začela polnoči od nedelje na ponedeljek 27. julija 1941. leta. Upor so vodili Tomo Brejč, dr. Marijan Dermastia (oba že pokojna), Tone Šturm (živi v Kobaridu), Roman Po-točnik (živi v Gozd-Martuljku) in Stane Zerovnik (zaposlen v Kartonažni tovarni Ljubljana).

Uporniki so se razdelili v skupine in že prvo noč opravili več sabotažnih akcij. V spomin na ta dogodek praznujeta kamniška in domžalska občina občinski praznik. Vodstva družbenopolitičnih organizacij obeh občin so se že pred leti zmenila za skupno praznovanje. Tako je eno leto skupna slovesna seja obeh občinskih skupščin v Domžalah, naslednje leto pa v Kamniku. Letos bo slovesna seja obeh občinskih skupščin v soboto, 22. julija, v dvorani kulturnega doma v Kamniku.

Po slovesni seji bo ob desetih dopoldne odkritje fontane na Trgu talcev, v spomin na osem domačinov, ki so jih Nemci obesili sredi Kamnika junija 1942. leta.

Zvečer bo na Titovem trgu v Kamniku tradicionalni miting.

J. Vidic

Taborišče na Ljubelju bo delno urejeno do 10. septembra

Pripravljala dela za ureditev nekdanjega taborišča na Ljubelju so se že začela, in sicer čiščenje terena ter geodetska dela. Po predvidenih načrtih bo prostor nekdanjega taborišča delno urejen do 10. septembra, ko bo na Ljubelju srečanje internirancev iz vse Slovenije. Po svečani otvoritvi simbolično obnovljenega taborišča bo sledil še zaključek srečanja internirancev na posebno urejenem prostoru v Podljubelju. Pripreditev bo nedvomno večjega obsega, saj se bo zbralo okoli tri tisoč nekdanjih internirancev.

Da bo simbolična obnovitev taborišča dokončno izvedena, bo potrebno opraviti celo vrsto del ki pa se na-

našajo predvsem na njegovo neposredno okolico. Potrebno bo sanirati hudourniško strugo predvsem na območju, ki erozijsko ogroža del nekdanje opreme taborišča. Na prostoru taborišča je sedaj tudi senik Zavoda za gojitev divjadi Kozoroga iz Kamnika, ki ga bodo premestili na znožje taboriščnega prostora. Urediti bo potrebno tudi prehod že obstoječega spomenika prek ceste do taborišča. Dohod do taborišča bo urejen s stopnicami. S tem bo tudi onemogočen promet po prostoru z osebnimi vozili.

Vsa gradbena in ostala ureditvena dela je prevzelo Splošno gradbeno podjetje iz Trziča.

—Jp

Iz kronike kokrškega odreda

Ivan Jan (4)
Iz bojev prvega sestava
kokrškega odreda v
1942. letu

Nekaj borcev se je poskrilo še pozneje, tri, štiri pa so Nemci našli še naslednji dan. Med njimi so bili tudi junaki, ki so se ubili sami.*

Tako je v dneh od 13. do 18. avgusta 1942 padlo osem borcev krvavške čete, pri čemer sta šteta tudi kurirja oz. vodnika, ki sta padla med potjo na Jelovico, ko so vodniki šli po II. grupo odredov. Nista pa všteta borca drugega bataljona savinjskega odreda, ki sta bila ranjena na Davovcu in sta padla 18. avgusta nad Ambrožem.

V tem času je bilo devet borcev — med njimi ena borka — tudi ujetih: štirje že pred napadom na četo, pet pa 17. oz. 18. avgusta 1942.* Ti podatki se ujemajo z nemškimi poročili, ki pravijo, da so »v celoti... v veliki akciji... 8 banditov ubili, 9 pa ujeli...

Sicer pa je skoraj nemogoče ugotoviti natančno število takrat padlih in ujetih in ugotoviti njihova imena, kajti največ pripadnikov krvavške čete je bilo v partizanih šele kratek čas, poleg tega pa so bili borci II. grupe odredov zaradi razbitja večkrat tudi pomešani in predvsem neznani. Nemci pa ne glede na pripadnost števila zajetih in ubitih navajajo vse skupaj. Važno pri tem je, da tudi v tem primeru, tako kakor pri Drazgošah, zasledimo v nemških dokumentih poročila o »veliki akciji« — »Grosseinsatz«. To dokazuje velik obseg in veliko sodelujočih v ofenzivi proti partizanom. Poglavitno pri tem za nas je, da je bila tedaj krvavška četa razbita, kajti po nemškem napadu 17. in 18. avgusta 1942 so razen padlih in ujetih iz te čete pobegnili še vsi ostali ter se posamezno ali v skupinah prijavljali Nemcem v Kamniku ali trgovcu Mejaču v Komendi.

O poteku odhajanja preostalih pripadnikov krvavške čete, od katere sta v partizanih ostala še komandir in politkomisar, slednji med drugim pravi:

»Dva dni po tej katastrofi sem se zadrževal v dolini med Tunjicami in Komendo. Sedel sem na hribu in zagledal neko kolono kakih dvajset ljudi. Bili so brez orožja, ker so ga že poskrili, in lepo korakali po poti. Vmes so bile tudi ženske, ki so prišle z njimi v četo. Prepoznal sem jih in se naglo spustil dol k njim.

Potem smo se tam prekalili cele pol ure. Pregovarjal sem jih in jih prepričeval, da ne delajo prav, da se jim bo to maščevalo, da so dolžni boriti se naprej in jim dokazuje vse moč. Pri tem sem računal tudi na to, da sem imel v Tunjicah in v Podgorju dosti znancev, prek katerih bi prišli do hrane in zdržali tam tako dolgo, da bi dobil zvezo s kamniško četo (bataljonom).

A vse moje prepričevanje ni nič zaleglo. Morda bi še uspel, če vmes ne bi bilo sovražno razpoloženih ljudi, kar sem hitro občutil. Eden je namreč rekel: »Nikar ga ne poslušajte! En sam preklet komunista nas že ne bo pregovoril. Mi smo se že odločili in gremo v dolino. Naša varnost je zanjžena, zakaj bi se potem potikali in potepali po gmajni!«

V ozadju so začeli godrnjati in tako sem kmalu spoznal, da se z njimi ne smem šaliti, če hočem, da se me ne bodo lotili. Potem so odšli v Komendo in se tam javili Mejaču, ki je zadevo urejeval naprej. Vsi ti so bili potem spuščeni domov... Doma pa so bili le kak teden, kajti Nemci so jih pobrali in jih razposlali po taboriščih v Nemčiji.

Po vsem tem lahko trdim, da je bila ta četa razbita predvsem zaradi delovanja takih ljudi, kakor je bil Mejač. Taka igra je bila nevarna, kajti ljudje zaradi takratnega nemškega nasilja

niso bili le prestrašeni in nezaupljivi, temveč tudi zbegani.*

S tako svojstvenim razbitjem krvavške čete, s številnimi aretacijami ljudi po dolini pa vseh težav še ni bilo konec. Zaradi verižnih zasliševanj in gestapovskega taktiziranja so kokrški partizani na tem terenu izgubili vrsto kurirjev, razbita je bila mreža javk, pozneje pa so v Komendi zajeli še odrednega zdravnika dr. Milana Cundra — Miho. S pretvezo so ga zvabili v dolino na javko — pomagal naj bi nekemu ranjencu — in tam so ga Nemci nenadoma zgrabili.**

Tako sta od te čete ostala le še komandir Milan Juvan-Andrej in politkomisar Stane Zerovnik-Miško. Njunjo prizadevanje, da bi obdržala vsaj jedro čete, v teh razmerah ni rodilo uspehov. Enomesečno delovanje, da bi četo utrčila in pripravila na tako močne udarce, zlasti pa proti razjedajočemu delovanju Mejača in ostalih na znotraj, je bila prekratka doba.***

Zdaj se vrnimo še k I. bataljonu savinjskega odreda — Kranjčevemu — II. grupe odredov, ki je prek Save v Karavanke prešel pozneje in drugod kakor II. bataljon tega odreda. Prišel je v času, ko je bila na tej strani nemška ofenziva v najhujšem razmahu. In tudi v času, ko je bil II. bataljon kokrškega odreda prisiljen k defenzivi, ko se je umikal začasno na Koroško, ko so Nemci že zvedeli za skladišče hrane na Prevalu pod Begunjsčico, pripravljene zanje, ko je bila krvavška četa že razbita in ko so bili Nemcem že znani načrti II. grupe odredov.

Zanima nas, kako in kakšen stik so imele s tem bataljonom enote kokrškega odreda in kakšen je bil učinek prihoda tega bataljona na sektor kokrškega odreda.

Prvi bataljon savinjskega odreda II. grupe odredov-Kranjčev, ki je tedaj štel 80 borcev, je po nekaterih akcijah na desnem bregu Save prišel na njen levi breg osem dni kasneje. 19. avgusta sta ga pri Zalošah prepehala na levi breg Branko Djordjevič-Jure in Jože Solar-Jožica. Hteli so, da bi pod Ljubnom čez Hudo in Brezje čimprej dosegli Dobročino in Begunjsčico. Vodnika sta vedela, da je skladišče s hrano skrito pod Begunjsčico, zato so lačni in utrujeni že težko pričakovali, kdaj bodo prišli do Prevale.

Brez prestanka in brez hrane so hodili že celih 24 ur. In prav tako kakor v II. bataljonu savinjskega odreda II. grupe odredov — Simonovem so bili tudi v I. bataljonu savinjskega odreda — v Kranjčevem nekateri borci bosji, vsi pa do smrti utrujeni.

Toda pod Begunjsčico, tam, kjer naj bi bila hrana, so našli na prazno skladišče. Kakor smo videli spredaj, so ga Nemci s pomočjo ujetega partizana odkrili in izpraznili. Tako sta bila razočaranje in lakota še hujša.

Medtem so Nemci že zbirali svoje sile in pripravljali nov napad. Vedeli so že, da so močnejše partizanske enote prešle v Karavanke, in sicer v območje kamniških planin.

Kot smo že videli, so najprej vrgli v Karavanke 18. polk gorskih lovec, ki je prišel z Jelovice. Proti I. bataljonu savinjskega odreda II. grupe odredov, ki so ga Nemci odkrili na levem bregu Save šele 20. avgusta 1942 — torej takoj, vendar pa ne že prej, so takoj pripravili dve četi 321. in 922. bataljona deželnih strelcev. Ti dve četi sta z ostalimi nemškimi oddelki zasedli južno pobočje Košute (v. 2088 m) še ponoči.

Tako je I. bataljon savinjskega odreda — Kranjčev, imel zaprt pot in zaradi tega se tudi ni mogel povezati s kokrškim bataljonom, ki se je v teh dneh zadrževal med Dolgimi njivami in jugoslovansko-avstrijsko mejo. Čeravno sta ta bataljon savinjskega odreda vodila tovariša iz kokrškega bataljona, vse skupaj ni nič zaleglo.

Zaradi neprestanega zasledovanja se je kokrški bataljon moral vseskozi premikati in ker je bilo v Karavankah vedno več sovražnikovih sil, na srečanje obeh bataljonov ni bilo moč več računati.

Vsega tega pa I. bataljon savinjskega odreda II. grupe odredov ni vedel. Zato je, da bi čimprej

prišel pod Košuto, proti Ljubelju nekaj časa hodil kar po cesti. Njegovo poveljstvo je še vedno računalo, da bodo na tem območju našli na kokrški bataljon, se najedli in odpočili, nato pa se čimprej premaknili proti Kamniškim planinam in na Stajersko ter se tam združili s Simonovim bataljonom. A tudi na ljubeljski cesti so našli na Nemce.

O tem prebijanju in iskanju kokrškega bataljona v poročilu I. bataljona savinjskega odreda II. grupe odredov beremo:

»Pri prebijanju prek ceste (Ljubeljske) je padel tov. Fucki z mitraljezom in pomočnik Metod iz Zdravkovega bataljona. Ranjena tov. Katja (Zlata Vidmar). Pri politikomisarju Zvonetu je ostalo 12 tovarišev I. bataljona — 6 tovarišev II. bataljona. Z njimi smo izgubili zvezo. Tovarišico Katjo odnesemo na vrh planine. Za zaščito pustimo dva tovariša.

21. VIII. zjutraj prispemo na Sijo planino. Dobili smo informacije, da nas pričakuje 60 vojakov na Kofcrah. Izognemo se Kofcam za par sto metrov in krenemo nepretrganem maršu čez Pungrat na Dolge njive, kjer bi moral biti logor kokrškega bataljona. Teren težko prehoden. Hodimo po kozjih stezicah. Ob šesti uri zvečer prispemo onemogli do cilja. Toda na zadnjem prelazu nas pričaka nemška zaseda, ki jo je naš izvidnik pravočasno opazil. Umikamo se hitro nazaj na Pungrat. Kofce zasedene. Dolge njive zasedene — vsa dolina do Tržiča ena sama zaseda. Nobenega izhoda. Jedli nismo že štiri dni ničesar. Prispemo na vrhu Karavank. Planina je neprethodna. Po daljšem iskanju najdemo tiho-tapsko stezico od Pungrata preko Košute... Kolektiv sklene, da jo mahne na Koroško. Bataljon sestradancev, polovica tovarišev bosih, se napoti po gamsovi stezi nad stenami in prepadu, kjer bi šli vsakemu turistu lasje pokonci — preko Karavank...«

Vodnik iz kokrškega odreda, ki je potem 22. avgusta pripeljal I. bataljon savinjskega odreda čez Škrbino v Srednji kot na koroški strani, se je vrnil v svojo enoto. Pri zavednih Slovincih je Kranjčev bataljon dobil hrano in tako po štirih dneh stradanja prvič jedel.

* Padli so: Jernej Lanišek in neznan borec kot vodnika na poti proti Jelovici; Anton Vrhovnik, Jože Grlica, Janez Martinjak, Peter Slatnar, Robinzon — verjetno iz Jarš, ter Ivan Bogataj (ali Bodlaj) pod Krvavcem.

Ujeti so bili: Franc Vrhovnik, Janez Pregled in Jože Slevec 13.—14. avgusta 1942 pri koči nad Davovcem, Franc Martinjak, Peter Balantič, Draga Urhova, Andrej Klemenc, Anton Klemenc in Ludvik Sutar 17. in 18. avgusta 1942.

** Dr. Milan Cunder je potem trpel po nemških taboriščih smrti, vendar jih je preživel in umrl po vojni.

*** Nemci so zlasti z Mejačevo in Hribarjevo pomočjo tu prvič začeli s takim taktiziranjem. Še po razbitju čete, ko je bilo za kokrške partizane najtežje, je gestapo z Mejačevo pomočjo (in drugih) prepričeval pobile pripadnike krvavške čete — potem ko so jih spustili z zasliševanj — naj znancev, ki so še pri partizanih, prigrvarjajo, naj pridejo v dolino še oni, kajti s partizanstvom je konec in zdaj je še čas, da se rešijo, ker jim Nemci zagotavljajo varnost. Takojšnji izpusti partizanskih dezertirjev na prostost so negativno učinkovali na omahljive tovariše, ki so pod tem vplivom tudi dezertirali. Nemci so nekaterim izpuščenim dezertirjem omogočili celo zaposlitev, vendar so se posamezniki redno javljali nemškim oblastem. Ko pa so gestapovci po dolgotrajnih zasliševanjih od poedincev zvedeli za vsa dejanja in obnašanje posameznikov med partizananjem, so nekatera zapeljana borca kmalu spet zaprli. Tako npr. tudi Florjana Pregleda, za katerega so ugotovili, da je bil dober partizan. Podlegel je v taborišču. Tak je bil tudi Franc Golob-Riko z Zupanjih njiv. Zanj so zvedeli, da je bil v juliju s patroljo na Koroškem, kjer je kot dober ostrostrelac ustrelil nekega nemčurja. Tudi Golob je končal v taborišču.

Nekaj oboroženih dezertirjev krvavške čete iz Sidraža in okolice pa je ostalo razbitih še nekaj časa. Niso se prijavili Nemcem, a tudi k partizanom se niso vrnili. Nekajkrat so na partizane potem celo streljali in nekateri izmed njih so partizani nato kaznovali s smrtjo.

Ob 30. obletnici kokrškega odreda bo 6. avgusta v Trziču velika proslava združena s praznovanjem občinskega praznika. Ob tej priliki bomo v nekaj nadaljevanjih objavili odlomek iz kronike kokrškega odreda, ki jo pripravlja Ivan Jan.

ČUDOVITE BELE NOČI

Kakršnakoli primerjava med Moskvo in Leningradom je docela brezsmiselna. To smo ugotovili vsi že po prvih urah bivanja v nekdanji sovjetski prestolnici. Kakorkoli že: presenečenje je bilo popolno. Samo primer! S kolegom Ivanom sva že prvi dan v kavkaški restavraciji kar strmela od začudenja. S kakšno toplino sva bila sprejeta! Hitro postrežena! Natakariče so nama celo svetovale, kaj naj izbereva. »Se pridita,« pa so nama dejali, ko sva odhajala. Kaj takega v Moskvi ni bilo slišati.

Severne Benetke, mesto s 150 mostovi in rekah Nevi, Mojki in Fontanki, s 101 otočkom, ki se dvigajo nad gladino teh rek, živijo svoje življenje. To je v pravem pomenu turistično mesto, ki močno kaže, da je le malo oddaljeno od zahoda — sosedne Finske. Na leningrajskih ulicah je moč opaziti številne avtomobile z registrsko tablico te severne dežele. Kakor smo opazili Finci v Leningradu kaj radi prihajajo na vodko, ki pa jo seveda precej nenavajeni žganih pijač ne prenašajo najbolje.

Pa dovolj o tem! Raje so sprehodimo še med nekaterimi znamenitostmi lepote na Nevi, ki vam jih prijazni Leningraščani prav radi pokažejo. Prav na vsakega obiskovalca napravijo nepozaben vtis enkratne arhitektonske stvaritve, dela največjih ruskih umetnikov Baženova, Rasstreljaja, Voronihina, Stasova, Zaharova in Rossija.

Tako kot pomeni začetek gradnje Petropavlovske trdnjave 16. maja leta 1703 začetek Peterburga — današnjega Leningrada — vam bo tudi vsak domačin najprej predstavil to znamenitost. Temelj trdnjavi je dal ruski car I. Seveda se je ruski mogotec najprej pošteno zavaroval pred sovražnikom z močnimi kamnitimi utrdbamami. In za temi utrdbamami so se prav kmalu našli prostori tudi za temnice. Skozj samice v trdnjavi so prešle tri generacije sovjetskih revolucionarjev. Zdaj je Petropavlovska trdnjava muzej. Zal pa sem vam vse to lahko napisal le po pripovedovanju vodnikov, saj je bila trdnjava prav ob našem obisku zaprta.

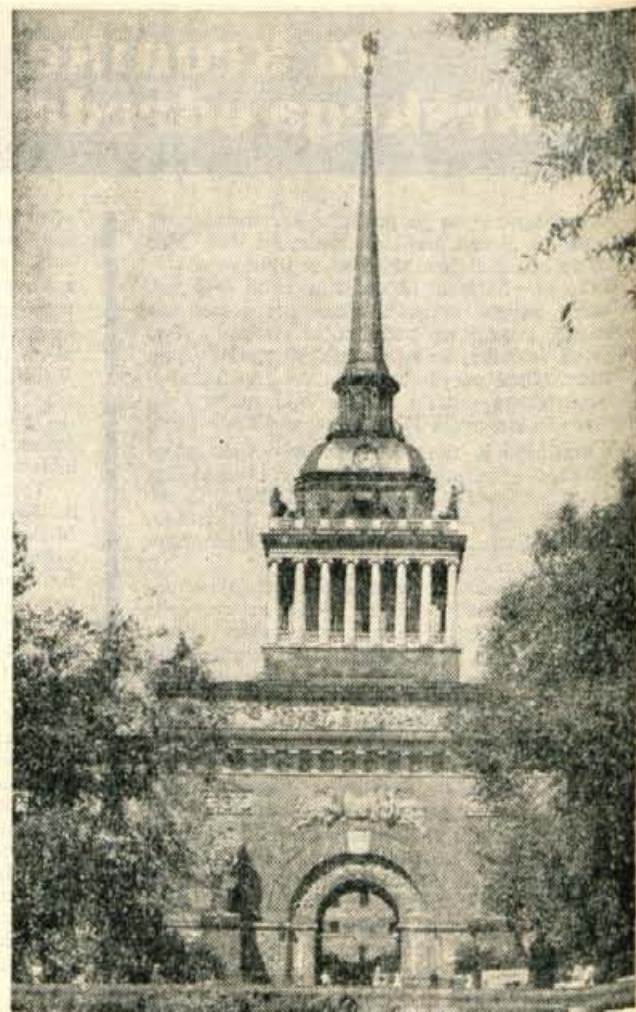
Po Leningradu

Na gladini Neve se ob svetlobi zrcalijo obrisi bivše Fondovske borze, zgrajene na Vasiljevskem otočku, največjem od 101 otočka v delti leningrajske reke. Pred približno dvema stoletjema je bilo na tem mestu pristanišče. V njem so se zasidrale prve večje ladje, ki so prihajale z oceana. Danes je pristanišče pomaknjeno globlje v zaliv, v zgradbi bivše borze pa je centralni vojno-pomorski muzej.

V neposredni bližini borze je leningrajska univerza, katere stavbo so si nekdanji lastili Petrovi ministri. Tu je izredno študiral tudi vodja velike oktobrske revolucije V. I. Lenin. No, mimogrede, v Leningradu je poleg univerze trenutno še 41 visokih šol in 89 tehnikumov.

Na levj obali Neve ob Zmskem dvorcu se vsak dan ustavlja na stolne turistov. V bivši rezidenci ruskih carjev je namreč že v prejšnji številki omenjena Eremitaža. Od tu se pred obiskovalcem odpre enkratni pogled na Trg dvorcev — osrednji mestni trg. Na tem trgu je med drugim zgradba admiraltete, ki pomeni višek v ustvarjalnem delu arhitekta Zaharova. V času vladavine Petra I. so so se prav tu gradile prve ruske ladje. Sicer pa je okolica trga en sam spomenik, sicer spomeniki zase, vsi skupaj pa tvorijo zaključeno celoto.

Skozi čudovit park mimo spomenikov književnikom Zukoškemu, Lermontovu, Gogolju, skladatelju Glinki, svetovnemu popotniku Prževalskemu pripelje pot do Isakijevske cerkve, v kateri je zdaj muzej. Muzej je postal spomenik delu stotisočih preprostih ruskih ljudi, ki so 40 let gradili to mojstrovino. Z ene strani cerkve se odpre pogled proti fasadi zgradbe izvršnega komiteja leningrajskega sovjeta, ki jo krasijo štiri odlikovanja, s katerimi je bilo odlikovano mesto Leningrad-heroj. Na drugi strani cerkve pa je Trg dekabristov, ki se razprostira vse do Neve. Ime trga spominja na prvo rusko vstajo naperjeno proti samodržstvu carja. Pomeni spomin na vstajo, ki je bila surovo zadušena. Na sredini trga se na granitnem podstavku visoko v zrak dviga bronasti konjenik, spomenik Petru I. — ustanovitelju mesta, Falkonejeva skulptura, ki jo je v svojih pesmih opeval Puškin.

Leningraščani primerjajo admiralteto z moskovskim Kremljem

Bele noči

Belih noči, ki jih Leningraščani vsako leto z nestrpnostjo pričakujejo, nismo doživeli. Na sever smo prišli natančno mesec prezgodaj. Bele noči so po pripovedovanju domačinov in vseh, ki so jih že kdaj doživeli, čudoviti dnevi, ko dnevna svetloba izgine šele po enajsti uri zvečer, ponovno pa se začne svetlikati le slabe tri ure kasneje. To je čas, ko se nad Leningradom še v poznih večernih urah rišejo obrisi Petropavlovske trdnjave, stolpov in mostov na Nevi. To je čas za zaljubljenca, za sprehode ob bregovih rek, za pesniška razmišljanja. Pravijo, da sprehajajoč se po Leningradu nehoite postaneš pesnik, saj je mesto na Nevi ena sama poezija. Morda bo celo držalo?

Skok do Puškina

Zadnji dan bivanja na sovjetskih tleh nas je pot popeljala še do 20 kilometrov oddaljenega podeželskega mesteca Puškin, ki šteje komaj 15.000 prebivalcev. Med potjo so nas vodniki mimogrede opozorili še na observatorij Pulkovskaja — sovjetske akademije znanosti in umetnosti ter na sovhoz s številnimi pokritimi rastlinjaki, kjer pri-

delujejo zelenjavo za potrebe Leningrada.

V Puškinu smo. Znajdemo se ob letni rezidenci Katarine Velike. Ob dvorcu, kjer je nekdanji pesnik Puškin obiskoval licej. Carske vasj danes ni več. Med zadnjo vojno so jo skoraj popolnoma uničile hitlerjevske tolpe. Porušeno letno rezidenco Katarine Velike so po končani vojni vzeli v roke najbolj znani ruski restavradorji in jo do danes že skoraj docela obnovili.

Ostalo nam je le še prosto popoldne in slovo v hotelu po večerji. Z vso naglico smo zapravljali še zadnje rublje in kopejke. Mimogrede smo se pri tem spoznali še z največjim delom mesta. Visoke stolpnice obkrožajo mesto in prav nič ne dajo slutiti, da je bil Leningrad pred nekaj več kot pol stoletja ena sama razvalina. In Leningraščani so ponosni na svoje mesto ter vse tisto kar imajo.

Po sedmih dneh potepanja po sedanji in nekdanji sovjetski prestolnici nas je v trup spet sprejelo letalo sovjetske letalske družbe Aeroflot — tokrat iljušin 18. Prek Minska, Kijeva, Lvova, Budimpešte in Zagreba nas je varno prineslo na Brnik.

Konec

J. Govekar

Leningrad mnogi upravičeno imenujejo severne Benetke

Naš reporter v Sovjetski zvezi

Ob točitnih mizah je zjutraj zmeraj gneča. Najbolje gredo v promet vinjak, konjak in encijan. — Foto: F. Perdan

(Ne) ukročeni alkohol

V Škofji Loki so jutra še zmeraj »pijana«

Glas je v preteklih mesecih večkrat zapored pisal o kugi današnjega časa — o alkoholizmu. S pijančevanjem, katerega škodljive posledice ni moč do kraja raziskati, so se jele ukvarjati tudi posamezne občinske skupščine. Trzilje je spomladi sprejel sklep, da lokali in gostilne zarana, ko ljudje odhajajo na delo, ne smejo več streči opojnih pijač. Njegovo vemu zgledu sta potlej sledili še Radovljica in Škofja Loka. V Radovljici prepoved že velja, loški odborniki pa namepravajo hvalevredni odlok, od katerega si socialni in zdravstveni delavci veliko obetajo, potrditi jeseni. Pred tem bi radi v akcijo pritegnili tudi krajevna podjetja in ustanove, ki morajo poskrbeti, da odločitev ne bo ostala le »papirnati iluzeri«. Vinski bratci namreč lahko zdaj skoraj neovirano prinašajo pijačo v delavnice. Marsikje vajenci kar med delovnim časom s cekarji vlačijo skupaj steklenice; za nagrado jim starejši kolegi nato odstopijo požirek ali dva — in plivski podmladek je spočet.

● Kozarček pred »šihom«

»Če hočemo, da se naši upi ne bodo izjalovili in da bodo čim prej obrodili sadove, moramo nujno pritegniti samoupravne organe, sindikalne podružnice in vodstva tovarn,« pravi tajnik SOB Škofja Loka Ferdinand Buh. »Kolektivom smo zato poslali obširne materiale, podkrepljene z ugotovitvami in statistikami o katastrofalnih učinkih pretiranega uživanja alkohola.«

Dokument, ki so ga mesec dni nazaj posredovali članom obeh zborov loške skupščine, predlaga ukinitve točnega »tokočega strupa« pred sedmo zjutraj. Marsikdo je nad njim skeptično zmagjeval z glavo, trdeč, da vsebuje obilo grmenja, a malo dežja. Okoroli pijančeki bodo zlahka našli ustrezno rešitev ter spetno obšli zanje nič kaj prijetno novotarijo, so menili. Res je, ampak...

Ampak izkušnje kažejo, da poleg gruči trepetajočih kronikov, ki že navsezgodaj mencajo okrog bifejev, čakajoč odrešilnega kozarčka, točilne mize najčesče oblegajo »vozači«, možje, katerih pot v službo je povezana z vsakodnevnim krajšim ali daljšim cijazenjem po avtobusih. Ker doma niso utegnili zajtrkovati — saj veste: spanec je boljši kakor žganec — jih v praznem želodcu sumljivo črviči. In ravno prav časa imajo, da zavijejo v oštarijo ter zvrnejo dvojno žganje, ki utiša glad, prežene čemerikavost in pomaga človeku zdržati tri ali štiri ure, do dopoldanskega obroka. O toplem čaju in sendviču kajpak niti govora. Kavica in malo pivo, to ja — vendar zraven obvezno še kaj krepkejšega.

● Spopad na dveh frontah

Poznavalci razmer sodijo, da je prepoved »prvega ukrepa« zgolj začetek, ki utegne postati učinkovit le, če bodo uprave gospodarskih organizacij pripravljene odpreti drugo fronto boja proti alkoholizmu. Pod izrazom »druga fronta« razumejo strog nadzor nad popivanjem v obratih. Nobeni menzi ne bi smeli dovoliti, da prodaja kakršnekoli alkoholne pijače. Izgovori o neškodljivem »pirčku« so nedopustni. Ko je neko škofjeloško podjetje lepega dne strežnikom v svoji jedilnici zabičalo, naj delijo pivo samo ob odmorih, namenjenih malici, so čez noč zabeležili 75-odstotno zmanjšanje prometa. Očitno se je vsaj polovica zaposlenih hodila tešit tudi med »šihom«. Česa podobnega si v sosednji Avstriji in v tedoljubni Nemčiji ne sme privoščiti niti sam gospod direktor.

»Kaj gre zarana najbolje v denar?« smo pobarali natakarja v restavraciji Transturist in v gostilni nasproti železniške postaje Trata. Oba, prepoteni fant, skrit za goro glaževine, in vijoličastih nosov naveličana točajka, sta brez oklevanja odgovorila, da so pri zgodnjih gostih cenje niti zlasti vinjak, konjak in encijan. Potrošnja slednjih merijo v hektolitrih (!).

Jutranjemu pijančevanju bodo torej Ločani napravili konec v septembru, popoldanskemu in večernemu pa najbrž nikoli. No, uspeh bi bil že, če bi s tem zmanjšali število vinjenih delavcev in število nepotrebnih poškodb ter če bi — kot obljubljajo — preprečili vsakršno upijanje mladoletnikov.

I. Guzelj

Da, tudi to se zgodi. Noben od članov ansambla Lojzeta Slaka ni več »ledig pa frej«. Pred nedavnim si je namreč nadel zakonske okove še zadnji fič-fi-rič popularne vokalno-instrumentalne skupine, 24-letni basist Franci Sever-Alah, Lojze in Niko ter Fántje s Praprotna, ki o sebi pravijo, da bi jim bolj pristojal naziv Dedci s Praprotna, so zdaj potolaženi. V uteho žalujejočim oboževalkam popularnega Franceta naj povem, da ga ni omrežila nobena od nališpanih Američank, skodranih avstralskih domačink ali dolgonogih Sidneyčank, temveč prikupna, črnolasa Majda iz Škofje Loke. Ostal je torej zvest slovenskim dekletom. I. G.

Minulo nedeljo sem bil priča žalostnemu prizoru. Se zdaj me strase, če pomislim, da je pri tem ugasnilo človeško življenje. Potikal sem se namreč po Orchku pri Kranju in nehote videl avtomobil NSU prine, ki ga je zaneslo s ceste v bližnje drevo. Voznica, njen mož in hčerka so utrpeli hude poškodbe, sopotnica pa je ranam podlegla. Ni moj namen pisati o sami nesreči, temveč o dogodkih, nad katerimi bi se morali zgroziti tisti, ki se verjamejo v človeško čast in dostojanstvo.

Na kraj tragedije so kmalu prihiteli miličniki in preiskovalci — prekmalu, da bi zijala lahko zabrisala sledove. Ekipa se je lotila dela. Pregledala je cesto, izmerila razdalje in kote, fotografirala razbišine ter zaslila priče. Čeprav gre za bolj ali manj rutinsko opravilo, ki strokovnjakom običajno ne povzroča preglavic, so tokrat komaj uspeli postoriti vse potrebno. Firbecv, nešteto firbecv, omamljenih ob pogledu na kri sodržavljanov, se ni dalo obrzdati. Silili so zraven in nobena prošnja ni zalegla. (Pa naj še kdo reče, da Neronov duh izumira!) A vmes je bilo očitno tudi nekaj drugačnih faktinov. V Ameriki so znani pod imenom »mrhovinarji« oziroma »hijene«, v Srbiji kot »pacovis« (podgane), le Slovenci zanje nimamo ustreznega izraza. »Mrhovinarji« tujo nesrečo obrnejo sebi v prid. Izkoristijo prilžnost ter temeljito izropajo notranjost zmečkane pločevine. Namesto da bi pomagali, brskajo po zapuščenih vozilih, iščejo denar, tranzistorje in uporabno prtljago, odmontirajo kolesa ter odnesejo nepoškodovane dele motorja. No, tokrat so prometniki prišli pred njimi. Toda očitno so podcenjevali predrznost »hijene«; ena izmed njih je namreč — v onemogli jezi ali kaj? — z nekoliko vstran parkiranega službenega motocikla izmaknila fotoaparati, poln dragocenih posnetkov o trčenju. Storilec seveda ni znan.

Če prav pomislimo, bomo ugotovili, da so priimki »hijena«, »mrhovinar« in »podgana« za izrodke njegovega kova veliko preneodoljni.

Vaš Jež Popotnik

»Kmašnik« avtobus

Ze kot otrok sem v tistih časih in razmerah poznal »kmašne« čevlje, »kmašno« srajco, »kmašno« obleko. Malo za res, malo za šalo smo ob tem ločili »kmašno« kosilo in sploh vse, kar je bilo dovoljeno in običajno samo za tiste dni, ko smo šli k maši.

»Kmašnega« avtobusa pa zares nisem poznal vse do onega dne. Verjemite! S kolegom planincem sva do bila domenila za nedeljo zjutraj na Mohorja, in sicer z avtobusom iz Kranja do Nemilj. Toda v Besnici pred cerkvijo se je avtobus ustavil, ostala sva sama. Sofer in sprevodnik pa sta na prvih sedežih mirno začela igrati tarok.

»Bo treba peš naprej? Ne gre avtobus do Nemilj kot piše na voznem redu in tudi zunaj na avtobusu?« sem vprašal v prepričanju, da je konec udobnega planinstva.

»Gre, seveda gre! Samo da pridejo od maše,« je prijazno odvrnil sprevodnik in zamahnil s pikovim asom.

In res. Ni bilo dolgo, ko se je množica iz cerkve zagnala proti avtobusu. Se stojišča so prišla v poštev.

»Gremo!« je dejal sofer in pospravljaj karte s pripombo, da nadaljujeta ob prvi priložnosti. Sprevodnik pa je s polno mero poklicne pazljivosti premeril potnike in zatem na ves glas zavpil:

»Kje pa je Resnikov Jože?« (Ime je izmišljeno.)

»Ne pride! Gre še naprej v Kranj!« je bil glas nekje zadaj.

Sofer je samozavestno pritisnil na plin. Stekla je beseda o košnji in dežju. Ves avtobus je bil v pravcatem »kmašnem« razpoloženju. Edino midva, beli vrani, v oguljenih vetrovkah, brez kravate in s krušnjakom prek ramen. Kljub temu pa ni nihče dal najmanjše opazke za to. Sprevodnik je bil tudi z nama nadvse prijazen. Prav res! K. Makuc

Videti je, da so bila vsa poročila, ki so zadnje dni prihajala iz Libije in so zatrjevala, da se je v deželi zgodilo nekaj pomembnega in odločilnega — vendarle pretirane. Medtem ko je sprva kazalo kot da so polkovnika Moamra el Gadafija odstranili, se je kasneje izkazalo, so v Tripolisu imenovali novo vlado, ki jo vodi major Abdel Salam Džalud, kasnejši referendum pa naj bi izvolil za predsednika republike polkovnika Gadafija. Tako naj bi tudi v Libiji imeli ločeni funkciji predsednika republike (Gadafi) in vlade (Džalud). Doslej je Libijo vodilo samo eno telo: revolucionarni svet na čelu z Gadafijem, ki je 1. septembra 1969 strmoglavil kralja Idrisa. Toda eno je vendarle res: medtem ko so doslej vladali Libiji predvsem vojaki, so jih sedaj v novi vladi zamenjali civilni — vojaka sta ostala samo dva. V toliko so zadnje spremembe v Libiji vendarle pomembne. Kljub temu, da trenutno še ni vseh elementov za popolnejšo oceno tega, kar se je zgodilo na vročem severnem robu Afrike, je mogoče sklepati, da so obstajala v samem libijskem vrhu vendarle precejšnja nesoglasja, ki so jih z zadnjimi spremembami nekoliko ublažili, čeprav ne

Libijske uganke

verjetno tudi povsem odstranili. Znano je namreč bilo, da je polkovnik Gadafi, človek, ki je diplomiral zgodovino in se v Veliki Britaniji šolal na sloviti vojaški akademiji, tudi v sicer burnem ozračju dežele veljal za izjemno »radikalnega« moža. Neverjeten pristaš vere in arabske veličine in izjemen asket v zasebnem življenju (ne pije in ne kadil), je terjal podobne vrline tudi od vseh svojih pristašev in sodelavcev. Prepričan je, da je eden izmed tistih, ki jim je usoda namenila izjemne dosežke pri oblikovanju velike arabske stvari. Zato ni štedil ne svojih sil in ne državnega denarja, če je bilo treba podpreti tako ali drugačno obliko boja zoper vse tiste, ki so po njegovem mnenju proti Arabcem. Cisto mimogrede: te svoje podpore ni odrekal niti tako, vsaj za Libijo, oddaljenim žariščem nemira kot je to Severna Irski ali celo Združene države Amerike. V obe deželi (in še v nekatere druge) je po lastnem priznanju pošiljal denar in orožje... Videti je, da je tako njegovo stališče v Libiji ro-

dilo tudi odpor pri nekaterih krogih, ki so menili, da so Gadafijevi posegi tako na domači kot na mednarodni politični sceni preveč radikalni. Zamerili so mu tudi zelo tesno povezanost z Egiptom, ki se je med drugim kazala v vse večjem številu egipčanskih strokovnjakov, delujočih na libijskih tleh. Toda čeprav je verjetno bilo precej trenj in nesoglasij, ta vendarle po vsej verjetnosti niso bila tolikšna kot so nekateri sprva domnevali, ko so pred dnevi razširile novice, da so Gadafija odstavili. To je na posled potrdil tudi Gadafi osebno, ko je pred televizijskimi kamerami sprejel prisego članov nove vlade. Referendum, na katerem se bo do Libije izjasnili za ali proti Gadafiju kot predsedniku republike (in komaj kdo bi dvomil, da proti!), ko bo prvega septembra obletnica zrušitve kralja Idrisa.

• • •
V Združenih državah Amerike je demokratična stranka naposled izbrala svojega kandidata, ki bo na novembrskih

predsedniških volitvah skušal premagati sedanjega predsednika republikanca Richarda Nixona. Predvolilna kampanja v demokratiški stranki je bila nenavadno bučna in tudi dramatična, saj so nasprotniki Georga McGoverna skušali na vse mogoče načine (po mnenju nekaterih tudi politično in moralno problematičnimi ukani) preprečiti njegovo zmago. Toda konvencija v Miami Beachu je naposled svoje glasove dala senatorju iz Južne Dakote in tako končala večmesečno negotovost. To je bila hkrati tudi drama starega politika, nekdanjega podpredsednika ZDA Huberta Humphreya, ki je že tretjič (in po vsej verjetnosti tudi zadnjič) posegel v boj za nominacijo demokratiške stranke. Njegov poraz je po vsej verjetnosti tudi dokončno slovo od predsedniških ambicij. Kot stvari sedaj stojijo, je predsednik Nixon zanesljiv zmagovalac in mu George McGovern zelo verjetno ne bo mogel do živga — razen seveda, če ne bo prišlo do nenadejanih in hudih kriz doma ali v ino-

zemstvu (Vietnam, Blizni vzhod...). McGovern se med drugim zavzema za veliko zmanjšanje obrambnega proračuna in nič manj drastično razdelitev nacionalnega dohodka — oboje pa je po mnenju treznih opazovalcev skorajda nemogoče uresničiti v takem obsegu. Ameriška družba je namreč preveč zapletena, odnosi niso premočrtni in črnobeli in tisto, kar McGovern obljublja, preprosto ni mogoče uresničiti v tako kratkem času.

• • •
Na obisku v Jugoslaviji pa se je mudil kamboški princ Norodom Sihanuk. Po prijateljskem sprejemu in razgovorih sta s predsednikom Titom odplula na križarjenje po Jadranu. Obiskala sta Split, vmesni čas pa izrabila za razgovore. Princ Sihanuk je na daljši turneji po nekaterih evropskih in afriških deželah.

V zapor za 14 let

Beograjsko okrožno sodišče je obsodilo 18 članov velike vlomilske in razbojniške družbine, ki je lani v Beogradu zagrešila okoli 260 vlomov, kraj in razbojništev. Sodišče je obe vodji tolpe Duška Skodneva in Vojislava Pečariča obsodila vsakega na 14 let strogega zapora. Člani vlomilske družbine pa so dobili od 2 do 10 let strogega zapora.

Nevarni vlaki

Italijansko ministrstvo za promet je objavilo presenetljiv podatek: lani je bilo zaradi prometov, med njimi so pogosto steklenice, ki jih mečejo, potniki iz vlaka, ranjenih 123 ljudi.

Mednarodna vas

V Velenju so pred kratkim odprli mednarodno otroško vas. Do začetka avgusta bo prišlo na letovanje v Velenje 62 otrok iz Angije, Avstrije, Belgije, Filipinov, Italije, Japonske, Danske, Švedske, ZR Nemčije, ZDA in Jugoslavije.

Mednarodni vremenski podatki

V Leningradu so ustanovili meteorološko informativno središče, v katerega pritekajo z vsega sveta podatki o vremenu. Po zaslugi najbolj sodobne opreme zmoro to središče v nekaj minutah obdelati podatke tako, da lahko poroča, kakšno je vreme kjerkoli na svetu in tudi kakšno bo vreme v nekaj naslednjih dneh. Leningrajski center je prvi izmed avtomatiziranih kompleksov meteorološke službe, ki jih zdaj ustanavljajo v sovjetskih mestih.

Atlas planeta Mars

Ameriška vesoljska sonda mariner 9, ki kroži okoli Marsa, je posnela vso Marsovo površino. V sondi je sedaj okoli 17.000 posnetkov, okoli planeta pa je začela krožiti novembra lani. Ameriški znanstveniki bodo lahko na podlagi slik in podatkov, ki jih je sonda posredovala na zemljo, izdelali celoten zemljevid Marsa. To bo prvič v zgodovini človeštva, da bo človek napravil kompleten fotografski posnetek kakega planeta.

Poplave in plazovi

Iz vse Jugoslavije prihajajo vesti o nevihtah in neurjih, o povodnjah in plazovih. Neurje s to-

čo je zajelo Crno goro, najbolj je bilo prizadeto glavno mesto Titograd. Neurje je prekinilo tudi promet na nekaterih odsekih jadranske magistrale, saj so zemeljski plazovi ponekod zasuli ceste. Neurje je povzročilo tudi precejšnjo škodo na poljih okoli Skadarskega jezera.

Voda je poplavila tudi obširna področja v Podravju. Marsikje so pod vodo ceste, ponekod pa je prekinjen tudi železniški promet. Na progah med Koprivnico in Varaždinom je voda odnesla okoli 400 metrov železniške proge. Zaradi zemeljskega plazija je iztiril tovorni vlak.

Zdravilo za čir

Sovjetski biokemiki so sintetizirali in klinično preizkusili nov vitamin U. Ugotovili so, da preparat s tem vitaminom zdravi želodčni čir in gastritis. Vitamin normalizira sluznico, zdravi razjede in preprečuje razne druge motnje. Z novim preparatom so doslej pozdravili dvakrat več želodčnih bolnikov kot doslej. Pokazalo se je tudi, da vitamin U lahko z uspehom uporabljamo pri zdravljenju bolezni srca in ožilja ter kožnih bolezni.

Kri na cesti

Samo v dvajsetih minutah je na avtomobilski cesti v Novski izgubilo življenje sedem Banjalučanov. Najprej je osebni avtomobil znamke NSU nenadoma zavil na levo stran ceste in tresčnil v tovornjak. Vsi štirije potniki v osebni avtomobilu so bili takoj mrtvi. Dvajset minut kasneje je velik hladilnik z grško registracijo tresčnil v rep kolone, ki se je ustavila zaradi nesreče. Hladilnik se je prevrnil na osebni avtomobil in njegova teža je povzročila smrt treh Banjalučanov.

Krvav vikend v Franciji

Med praznovanjem državnega praznika 14. julija je na francoskih cestah v prometah nesrečah izgubilo življenje 187 ljudi, okoli 3000 pa je bilo ranjenih. V kopališčih je utonilo 40 ljudi. Iz mest se je med prazniki odpeljalo več milijonov ljudi. Lani v istem času je izgubilo življenje 200 ljudi, 61 pa se jih je utopilo.

Vlak v cevi

Na Japonskem so preizkusili odsek nove železnice, na kateri je vlak dosegel hitrost 75 kilo metrov na uro. Proga sicer poteka po zemljinem površju, vendar pa ji pravijo podzemna, ker so tirnice v cevi iz kovinskih obrobov. Vlak je nekaj posebnega, saj ima vagonce z avtobusnimi kolesi, ki vozijo po betonski stezi, steza pa ima po sredini smerno tirnico v obliki črke T. Vlak vozi brez hrupa.

Čista voda

Egiptovski geologi so našli štiri sode s pitno vodo iz druge svetovne vojne. Menijo, da je to edina voda na svetu, v kateri še ni sledov radioaktivnih snovi nastalih zaradi številnih poskusnih atomskih eksplozij v ozračju. Sode, neprodušno zaprte, so našli v egiptovski puščavi v nekdanjem britanskem letališču iz druge svetovne vojne. Vodo staro 30 let bodo primerjali s sedanjo in tako skušali ugotoviti, koliko radioaktivnih snovi je v vodi, ki jo danes pijemo.

Rop

Trije dolgolasci so ob belem dnevu sredi Beograda napadli blagajničarko beograjskega zastopništva ljubljanskega podjetja Gruda export-import in kurirko. Odvezli so jima 20 milijonov starih din, ki so bili namenjeni za plačilo dolžnikom.

Divjanje tornada

Silovit vihar je zajel nekatera območja madžarske županije Somogy in povzročil velikansko škodo na stajbah in na polju. Vihar je napravil škodo v pičlih dveh minutah. Poškodovanih je okoli 200 hiš, ranjenih pa je bilo tudi 10 ljudi. Moč vetra je bila tolikšna, da je prevračal težke kombajne kot papirnate igračke.

Avtomobilski samomorji

Sodelavca medicinske visoke šole v Houstonu sta prepričana, da je 15 odstotkov 55.000 smrtnih žrtev na leto v cestnem prometu v ZDA mogoče uvrstiti med avtomobilske samomore. Ti ljudje so se odpravili na poslednjo vožnjo po hudem sporu v družini.

RADIO

Ljubljana — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Popevke za vse — 19.35 Od melodije do melodije

Tretji program

20.05 Zborovska pesem skozi stoletja — 20.30 Svet in mi — 20.40 Operni koncert — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Ludwig van Beethoven: Sonata za violino in klavir v A-duru, op. 47 »Kreutzerjeva« — 22.15 Okno v svet — 22.25 Prazniku na čast — 23.55 Iz slovenske poezije

23. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.46 Skladbe za mladino — 9.05 Iščemo popevko poletja — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Humoreska tega tedna — 15.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 16.00 Radijska igra: Imate rad Pariz? — 16.35 Lepe melodije — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Godala za lahko noč — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

8.05 Vedri zvoki za nedeljsko jutro — 8.40 Glasbeni mozaik — 9.35 Nedeljski sprehodi — 12.00 Opoldanski cocktail — 14.00 Panorama zvokov — 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

20.05 Sportni dogodki dneva — 20.10 Večer ob lahki glasbi — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Glasbeni utrinki — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Frankfurtki glasbeni večeri — 23.55 Iz slovenske poezije

24. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisani svet pravice in zgodbe — 9.20 Glasbena pravljica — 9.40 Z revijskim orkestrom Ray Martin — 10.20 Pri vas doma — 13.10 Domenico Cimarosa: Koncert za dve flavti in komorni orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo tuje pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ljudske pesmi sveta — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Melodije mojstrov lahke glasbe — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Werner Müller — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Popevke in plesni ritmi — 18.45 Poletni kulturni vodnik — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z

ansambлом Feniks — 20.00 Stereofonski operni koncert — 21.30 Tipke in godala — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zaplešite z nami

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Melodije velikih mojstrov v novih priredbah — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Kitara v ritmu — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Jazz na II. programu — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Mozaik zabavnih melodij — 19.40 Svetovna reportaža

Tretji program

20.05 Boutique lahke glasbe — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Lepe melodije — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Pavel Sivice: Prvi godalni kvintet — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 22.30 Nikola Hercigonja: Planetarij — glasbeno-scenska vizija — 23.55 Iz slovenske poezije

25. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Opera matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Z orkestrom Silver Strings in Marty Gold — 9.40 Slovenske narodne — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Melodije Čajkovskega — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi godci in ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Od melodije do melodije — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Domenico Cimarosa: Kapelnik — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Heinz Neubrand — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 S pevcem Ladom Leskovarjem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Rudija Bardorferja — 20.00 Prodajalna melodij (stereo) — 20.30 Radijska igra: Večer z A. P. Cehovom — 21.45 Lahka glasba — 22.15 S popevkami po svetu — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Pri skladatelju Pavletu Merkuju

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Z orkestrom Graunke — 16.05 Glasbeni bing bang — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program

20.05 Srečanje ob lahki glasbi — 21.00 V korak s časom — 21.10 Glasbene konture — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Arje in monologi — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih: Primož Ramovš — 23.55 Iz slovenske poezije

26. JULIJA

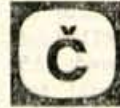
4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniški pozdravi — 9.25 Popevke in zvoki iz studia 14 — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Iz slovenske operne literature — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Skladatelja Glasbene Matice in Novih Akordov — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Majhen recital tenorista Rudolfa Francela — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Gerd Bauer — 17.10 Poletno glasbeno popotovanje — 18.15 Igramo za vas — 18.45 Naš gost — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana (stereo) — 21.40 Prijetne melodije — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Z majhnimi zabavnimi orkestri — 16.05 Srečanje melodij — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Jazz za mlade — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam

Tretji program

20.05 Slovenske ljudske pesmi — 20.30 Na mednarodnih križpotjih — 20.40 Melodije z velikimi orkestri — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Minute s klarinetistom Igorjem Karlinom — 22.00 Giuseppe Verdi: Traviata (odlomki) — 22.45 Glasbeni klasiki našega stoletja: Alban Berg — 23.55 Iz slovenske poezije

27. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Z orkestrom Gino Mescoli — 9.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Minute s skladateljem Matijo Bravničarjem — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Mladinski zbori pri nas in po svetu — 14.30 Z ansambлом Silva Stingla — 14.45 Med solo, družino in delom — 15.40 Poje basist Norman Treigle — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Walt Harris — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Zabavni zvoki — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Naš podlistek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ljubljanskim jazz ansambлом — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in na

pevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 22.40 Od popevke do popevke — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočna serenada

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Levo, desno, naokrog — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program

20.05 Glasbeni soiree — 21.10 Naš intervju — 21.10 Z orkestrom Felix Slatkin — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Modest Musorgski — Maurice Ravel: Slike z razstave — 22.15 Radijska kinoteka — 22.30 Recital hornista Jožeta Falouta — 23.55 Iz slovenske poezije

28. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Opera matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Melodije za prijetno razvedrilo — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Po sledovih ljudskih pesmi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Mali koncert za mladino — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Ob lahki glasbi — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom The Holyridge Strings — 17.10 Clovek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Signali — 18.50 Igrajo mali zabavni ansambli — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s triom Avgusta Stancka — 20.00 Narodne pesmi in plesi Britanskih otokov — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

8.05 Zvoki z orkestrom Jackie Gleason — 8.40 Petek na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Popevke se vrstijo — 16.05 Vodomet melodij — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Poletno potepanje — 18.40 Jazz na II. programu — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Z ansambлом Jožeta Kampiča — 19.35 Prijubljene popevke

Tretji program

20.05 Od premiere do premiere: Ne budite gospe — 21.05 Vrtiljak lahkih not — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30

22. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 V praznično jutro — 9.05 Proti morju — 10.05 Posebna oddaja: Vroče poletje pred 30 leti — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.20 Z domačo pesmijo in plesom — 12.10 Glasba za opoldanski oddih — 13.30 Melodije za vas — 14.05 Pojo slovenski operni pevci — 15.05 Diskofilova želja — 15.35 Z ansambлом Francija Puharja — 16.00 Previharimo viharje pred 30 leti — 16.30 Naši zbori pojo umetne zborovske pesmi — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Radijska igra: Za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti — 18.17 Iz slovenske lahke orkestralne glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Godala v ritmu — 20.00 Radijski radar — 21.00 Za ples in razvedrilo — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

8.05 Zvoki z orkestrom David Rose — 8.40 Sobota na 202 — 12.40 Z ansambлом Jožeta Privška — 13.00 Počitnice in glasba — 14.00 Panorama zvokov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Dobre volje v novi teden — 16.05 Plesni zvoki — 17.40 Popevke Jožeta Privška in Mojmir Sepeta — 17.00 Počitnice in glasba — 18.00 Lepe melodije — 18.40 Z zabavnim orkestrom RTV

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moša Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek račun pri SDK v Kranju 515.1135 — Telefoni: redakcija 21.835, 21.860; uprava lista, maaglanna in naročniška služba 22.152. — Naročnična letna 60, polletna 30 din, cena za eno številko 70 par. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

S 22. JULIJA

10.30 Otroška matineja: Jurček v ječi — lutkovni film, 10.40 Crni bratje — mladinska povest, 11.20 Veselje v glasbi, 11.50 Risanka, 16.55 Obzornik, 17.10 Jugoslavija: Belgija — atletske srečanje — prenos iz Celja, 19.10 Mozaik, 19.15 Usodno nebo — 4. del dokumentarne oddaje, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Večer posvečen osvobodilnemu gibanju; F. McLean: Življenje in čas maršala Tita, 21.20 Nekaj kar ljubim — dokumentarna oddaja o Angoli, 21.45 Bosa pojdiva dekle obsorej — balet, 22.20 Kajuh: Sedem ljubzenskih pesmi, 22.30 TV kazipot, 22.50 Poročila RTV Ljubljana — **Drugi spored:** 17.05 Poročila, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 19.15 Igralec je igralec (RTV Beograd), 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb)

N 23. JULIJA

8.30 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.40 Po domače z ansamblom Francija Puharja (RTV Ljubljana), 10.12 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb), 10.55 Mozaik, 11.00 Otroška matineja, 11.50 Mestece Peyton — serijski film, 12.40 TV kazipot, ... Nedeljsko popoldne: Igre brez meja, 17.55 Atletika Jugoslavija: Belgija — prenos iz Celja, 18.35 Pas za pištolo — celovečerni film, 19.50 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.30. Ko nisem bil več vojak — humoristična oddaja (RTV Beograd), 21.15 Stih in pesem (RTV Zagreb), 21.30 Finale evropskega mladinskega košarkarskega prvenstva (RTV Ljubljana), 23.00 Sportni pregled (JRT), 23.15 Poročila (RTV Ljubljana)

P 24. JULIJA

16.25 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 TV obzornik, 18.30 Kremenčkovi — serijski film, 18.55 Mozaik,

19.00 Mladi za mlade, 19.45 Kratak film, 19.50 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Sarajevski atentat — TV drama, 21.35 Diagonale, 22.25 Poročila, 22.30 Sahovski komentar (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 16.55 Poročila, 17.40 Lutke, 18.00 TV vrtec, 18.15 Kronika, 18.30 TV pošta, 19.00 Mladi za mlade, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Spored italijanske TV

T 25. JULIJA

17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 TV obzornik, 18.30 Medvedov Godrnjavček — 3. del, 18.45 Mozaik, 18.50 Od zore do mraka, 19.20 Karavana, 19.50 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Stava — jugoslovanski film, 21.50 Likovni nokturno, 22.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 16.50 Poročila, 17.40 Daljnogled, 18.15 Kronika, 18.30 Znanost, 19.15 Humoristična oddaja, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Portreti, 22.05 TV dnevnik, 22.25 Resna glasba

S 26. JULIJA

16.25 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 Obzornik, 18.30 Sebastijan in Mary Morgane — serijski film, 18.55 Mozaik, 19.00 Naši operni pevci, 19.20 Na sedmi stezi, 19.50 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Vesele Windsorčanke — 2. del, 21.15 Odi-seja miru, 21.45 Jazz na ekranu, 22.15 Poročila, 22.20 Sahovski komentar (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 16.50 Poročila, 17.40 Otroški spored, 18.15 Kronika, 18.30 Reportaža, 19.00 Risanka, 19.15 Zabavna oddaja, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Spored italijanske TV

Č 27. JULIJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 Obzornik, 18.30 Boj za obstanek — serijski film, 18.55 Mozaik, 19.00 Civilizacija, 19.50 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Bos skozi pekel — serijski film, 21.20 Sodobniki, 22.05 Vohuni, agenti, vojaki, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 11.00 Kozara: Proslava ob dnevu vstaje, 17.15 Poročila, 17.40 Otroški spored, 18.15 Kronika, 18.30 Narodna glasba, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Spored italijanske TV

P 28. JULIJA

16.25 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.05 Obzornik, 18.20 Veseli tobogan, 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Zob za ptičice — francoski celovečerni film, 22.20 Rezerviran čas, 22.30 Poročila 23.55 Sahovski komentar (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 16.35 Poročila, 17.40 Otroški spored, 18.15 Kronika, 18.30 Znanost, 19.00 Narodna glasba, 19.30 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Spored italijanske TV

KINO

Kranj CENTER

21. julija angl.-italij. barv. film TRI URE DO ZMAGE ob 16., 18. in 20. uri, premiera špan.-italij. barv. CS filma DINAMITAR JOE ob 22. uri

22. julija angl.-italij. barv. film TRI URE DO ZMAGE ob 16., 18. in 20. uri, premiera franc.-italij. barv. filma MORA ZA MORILCA ob 22. uri

23. julija špan.-italij. barv. CS film DINAMITAR JOE ob 15. uri, angl.-italij. barv. film TRI URE DO ZMAGE ob 17. in 19. uri, premiera franc.-italij. barv. filma OKRUTNO NEZNE ob 21. uri

24. julija špan.-italij. barv. CS film DINAMITAR JOE ob 16., 18. in 20. uri

25. julija špan.-italij. barv. CS film DINAMITAR JOE ob 16. in 18. uri

Kranj STORZIC

21. julija franc. barv. film GROF MONTE CRISTO, I. DEL ob 18. uri, italij. barv. film ALI BABINE PUSTOLOVSCINE ob 20. uri

22. julija amer.-italij. barv. film 7 MASCEVANJ ZA 7 DOLARJEV ob 16. in 20. uri, franc. barv. film GROF MONTE CRISTO, II. DEL ob 18. uri

23. julija italij. barv. film ALI BABINE PUSTOLOVSCINE ob 14. uri, franc. barv. film KRIK V TEMI ob 16. in 20. uri, amer.-italij. barv. film 7 MASCEVANJ ZA 7 DOLARJEV ob 18. uri

24. julija amer. film TA NORI, NORI, NORI SVET ob 18. in 20. uri

25. julija franc.-italij. barv. film MORA ZA MORILCA ob 18. in 20. uri

TRZIC

21. julija amer.-angl. barv. CS film MORILEC BREZ ODGOVORNOSTI ob 18. in 20. uri

22. julija angl. barv. film V AVTOBUSU ob 16., 18. in 20. uri

23. julija angl. barv. film V AVTOBUSU ob 15. in 19. uri, amer.-angl. barv. CS film MORILEC BREZ ODGOVORNOSTI ob 17. uri

24. julija angl. barv. film V AVTOBUSU ob 18. uri

25. julija franc.-italij. barv. film TA NORI, NORI, NORI SVET ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

22. julija franc.-italij. barv. film MEC ZA BRANDOA ob 16., 18. in 20. uri

23. julija franc.-italij. barv. film MEC ZA BRANDOA ob 15., 17. in 19. uri

Jesenice RADIO

21. julija italij. barv. CS film NAJ ŽIVI AMERIKA

22.—23. julija franc. barv. film MAMILO

24.—25. julija italij. barv. CS film PERVERZNA ZGODBA

Jesenice PLAVZ

21. julija špan.-italij. barv. CS film NOČ NASILJA V TOMBSTONU

22.—23. julija italij. barv. film PERVERZNA ZGODBA

24.—25. julija franc. barv. film MAMILO

Dovje-Mojstrana

22. julija špan.-italij. barv. CS film NOČ NASILJA V TOMBSTONU

23. julija amer. barv. film MURPHYEVA VOJNA

Kranjska gora

22. julija amer. barv. film MURPHYEVA VOJNA

23. julija italij. barv. CS film NAJ ŽIVI AMERIKA

Javornik DELAVSKI DOM

22. julija jugosl. barv. film CRNO SEME

23. julija švedski barv. film VRNI SE LJUBEZEN ob 18. uri, italij. barv. film CENA VLADANJA ob 20. uri

23. julija amer. barv. film PLES NA VASI ob 16. uri, italij. barv. film CENA VLADANJA ob 18. uri, švedski barv. film VRNI SE LJUBEZEN ob 20. uri

25. julija angl. barv. film VAMPIRJEVE LJUBICE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

21. julija amer. barv. film DVA BREZ ZENE ob 20. uri

22. julija amer. barv. film DVA BREZ ZENE ob 18. in 20. uri

23. julija amer. barv. film PODLEZ ob 18. in 20. uri

24. julija amer. barv. film PLES VAMPIRJEV ob 19. uri

25. julija amer. barv. film PLES VAMPIRJEV ob 20. uri

Zelezniki OBZORJE

21. julija italij.-špan. film JAMAICA — SMRT NE IZBIRA ob 20. uri

22. julija franc. barv. film PODLEZ ob 20. uri

23. julija amer. barv. film DVA BREZ ZENE ob 18. in 20. uri

V Bohinju so z obiskom gostov zadovoljni. Razen domačih gostov je največ Nemcev, Holančev, Avstrijcev in Italijanov. — Foto: A. Zalar

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

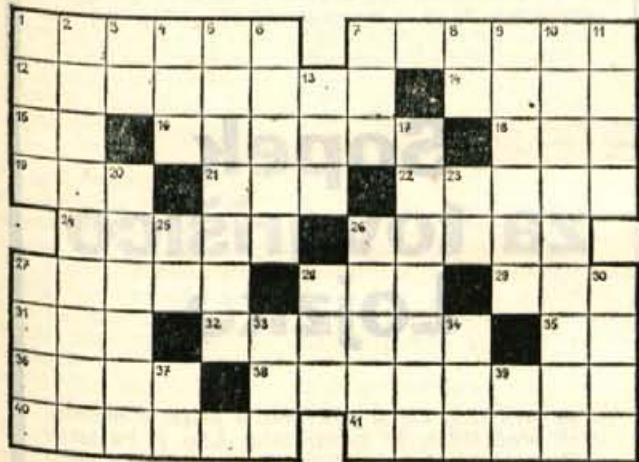
1. OTTIS, 7. BARABA, 12. DOMOVINA, 14. PLEH, 15. EP, 16. MARINA, 18. ELA, 19. ROP, 21. NKL, 22. KUKEC, 24. ROZJE, 26. PRATT, 27. SIREK, 28. KLO, 29. ORA, 31. HST, 32. AGRUMI, 35. IL, 36. OČAK, 38. OSTARIJA, 40. DELIKT, 41. ATAMAN

IZZREBANI RESEVALCI

Prejeli smo 42 rešitev. Izzrebani so bili: 1. nagrado (30 din) dobi Franc Senk, Predoslje 94; 2. nagrado (20 din) Marija Pogačnik, Radovljica, Vila blok I/B; 3. nagrado (10 din) pa prejme Diana Rugale, Kranj, Kidričeva 3. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

VODORAVNO: 1. nepričakovana srčna slabost, 7. zofa, 12. gora v Kamniških Alpah, 14. med, 15. ako, 16. stara mera za žito in drugo, 18. ime junaka TV serije Quicka, 19. slika ali kip golega telesa, uradni spis, 21. skandinavski izraz za smučič, 22. sultanov ukaz v stari Turčiji, 24. svilen trak za redove, 26. star ponošen čevljev v žargonu, 27. žargonski izraz za omejenega človeka, 28. klica, cima, tudj luža, gošča, 29. skrajšano ameriško ime (Artur), ime ameriškega satiričnega pisca Buchwald, 31. Radio televizija, 32. oseba iz stare komedije, znana čilna obleka za ta lik, 35. okrajšava za eventualno, 36. otok južno od polotoka Aljaska v Aljaski (ZDA), 38. pregrinjalo za na tla, 40. vrsta psa, ki čuva ovce, ovčnjak, 41. delavec v cinkarni.

NAVPIČNO: 1. bajta, preprosta lesena hiša (v hribih, planinska...), 2. ojeklenitev, 3. tuja kratica za mesto pečata (locus sigilli), 4. kratica za fizikalno atmosfero, 5. če se napravi korak, terminus pri športnih skokih ali metih, 6. prebivalca Sirije, 7. indonezijski otok v Bandskem morju, zahodno od otočja Aru (Veliki in Mali), 8. avtomobilska oznaka za Novi Sad, 9. pritok Nila iz Abesinije, 10. vprega pred vprego, 11. muslimansko žensko ime, 13. kratica za Centralni naučni inštitut, 17. v grški mitologiji enooki velikani, 20. prislov ampak, tudi protivni veznik marveč, 23. znak za kemično prvino radij, 25. Narodna banka, 26. konj kraljeviča Marka, tudi strojnica, 27. Titova rezidenca pri Kranju, pogosto krajevno ime, 28. skala, čer, tudi veznik, 30. materija, snov, 33. Informatorjeva knjižna zbirka, 34. bodič izrastek nekaterih rastlin, 37. avtomobilska oznaka za Rijeko, 39. ameriška kratica za vse v redu.

● Rešitev pošljite do četrтка, 27. julija na naslov: ● Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna ● križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

Kmečka ohcet v Bohinju

V nedeljo si bodo obiskovalci Bohinja spet lahko ogledali že tradicionalno turistično prireditev kmečko ohcet. Marljivo turistični delavci tega kraja bodo številnim doma-

čim in tujim turistom, ki se ta čas mude pri njih na oddihu, spet pokazali stare ohcetne običaje. Prireditev se bo začela že jutri zvečer z vasovanjem pod Skalco. -jg

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Solata 4 din, špinača 4,40 din, korenček 3 do 4 din, slive 6 din, breskve 7 do 8 din, pomaranče 6 din, limone 10 din, česen 8 din, čebula 4 do 5 din, fižol 6 do 6,50 din, pesa 3 do 3,50 din, kaša 5 din, marelice 9 do 10 din, paradižnik 6 do 7 din, paprika 7 do 8 din, gobe 35 din, borovnice 10 do 12 din, ajdova moka 7 din, koruzna moka 3 do 4 din, jajčka 0,80 do 1 din, surovo maslo 22 din, smetana 14 din, orehi 36 din, klobase 7 din, skuta 8 din, sladko zelje 2,80 do 3 din, kisló zelje 4 din, cvetača 5 do 6 din, novi krompir 1,50 do 2 din, kumare 7 din, žganje 18 din, med 20 din

NA JESENICAH

Solata 3 din, korenček 6,50 do 8,40 din, slive 7,80 din, jabolka 8,50 din, pomaranče 6 din, limone 10 din, česen 9,40 din, čebula 5 din, pesa 3,50 din, kaša 3,70 din, paradižnik 6,70 din, ajdova moka 6,30 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,60 do 0,75 din, surovo maslo 35 din, sladko zelje 1,60 din, kisló zelje 3,60 din, cvetača 5,40 din, paprika 7,50 din, krompir 2,40 din

V TRZICU

Solata 4 din, špinača 4 din, korenček 8 din, slive 7 din, limone 12 din, česen 10 din, čebula 5 din, fižol 7 din, pesa 4 din, kaša 7 din, čebulček 4 din, paradižnik 7 din, ajdova moka 4 din, jajčka 0,75 din, surovo maslo 22 din, smetana 17 din, skuta 9 din, sladko zelje 4 din, cvetača 6 din, paprika 10 din, krompir 4 din, marelice 8 din, banane 8 din, hruške 12 din

poročili so se

V KRANJU

Repnik Andrej in Smolič Anica, Zagmajster Anton in Grobin Stefanija, Mubi Martin in Korenjak Elizabeta, Udir Stanislav in Prime Stanislava, Zumer Drago in Kavčič Breda, Stempihar Bruno in Selih Rozalija, Pogačar Francišek in Likozar Zdenka, Kiler Jožef in Stojs Marija

V SKOPIJ LOKI

Camlek Ivan in Setničar Irena, Trček Nadko in Bajt Ana, Imerovič Velj in Leber Metka, Kristan Marjan in Bajt Marija, Bogovič Stanislav in Blažević Stefanija

umrli so

V KRANJU

Vařacha Angela, roj. 1890, Šilar Franc, roj. 1893, Zupan čič Angela, roj. 1909, Keše Matija, roj. 1966, Bajželj Valentin, roj. 1909, Satran Marija, roj. 1915, Hodnik Stanko roj. 1923

V SKOPIJ LOKI

Pavlovič Ludvik, roj. 1933

Za dan vstaje v petek in soboto, 21. in 22. julija od 20. do 2. ure zjutraj vabimo vaščane Gorenjske na

kresno noč

v prostorih Gorenjskega sejma v Majdičevem logu. Preskrbljeno v vsakem vremenu z odprtimi in zaprtimi prostori.

Zabavali vas bodo Retečani z znano pevko Majdo Jazbec.

Za hrano in dobro kapljico preskrbljeno.

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

Ribogojstvo

Ribogojstvo je gospodarska panoga, ki vedno bolj pridobiva na pomenu, povsod tam, kjer so dani osnovni pogoji za njen razvoj. Osnovna pogoja pa sta dva: stalen in zdrav izvir sladke vode ter primerna lokacija za ureditev ribnika. V naših razmerah sta za intenzivno vzrejo v ribniških primerih dve vrsti sladkovodnih rib, in sicer ameriška postrv ali šarenka ter krap. Vzreja krapov se bolj uveljavlja tam, kjer je podnebje nekoliko toplejše (severovzhodna Slovenija), kajti krap ljubi toplejšo vodo. Sarenke pa se vzrejajo v hladnejši in bistri vodi, ki ima več kisika. Zato so na Gorenjskem primerni pogoji za vzrejo šarenke kot konzumne ribe.

Seveda pa se pri taki intenzivni vzreji rib v ribnikih pojavi tudi problem zdravstvenega varstva. V ribnikih imajo ribe zmanjšan življenjski prostor, zato je večja možnost okužbe z različnimi povzročitelji kužnih in zajedalskih bolezni, ki napadajo ribe.

Pri šarenkah je posebno nevarna vrtoglavost ali lentospoziaza. Bolezen napade samo mlad ribji zarod. Bolne ribice ne jemljejo hrane, zaostanejo v rasti. Glavni znak bolezni pa je plavanje v krogu, ribice lovijo svoj lastni rep. Zadnja tretjina obolelih ribic je črno obarvana. Pogin je zelo velik, živali, ki prebole to bolezen, pa so trajni klicenosci.

Bolezen zatremo tako, da dajemo zdravila v krmo, razkužujemo ves ribiški pribor ter ribnike redno vsako leto izperemo in razkužimo. Vendar rib iz obolelega ribnika ne smemo prodajati za razplod, ampak samo za trg.

Pri intenzivni vzreji krapov v ribnikih se lahko pojavi bolezen — trebušna vodenica krapov. Povzročitelj še ni povsem razjasnjen, mnogo pa pripomore k izbruha bolezni neprimeren in pomankljiva prehrana (pomanjkanje vitaminov in mineralov), ker se s tem zmanjša odpornost organizma. Oboleli krapji imajo otekle trebuhe, luske so narsene in na koži se pojavijo mehurji, iz katerih se izceja rumena tekočina. Bolni krapji se težko gibljejo in poginjajo.

Bolezni zatiramo tako, da razkužujemo in izsušujemo okužene ribnike, mlade krape pa pred ulaganjem v ribnike cepimo ali okopljemo v raztopini antibiotikov.

Omenjeni dve bolezni rib zatiramo po zakonu, zato je treba vsak sum bolezni prijaviti veterinarski službi. Vsako pošiljko rib, ki je prispela, ali se pošilja preko občinskih meja, mora pregledati pristojni veterinarski inšpektor.

Ribje mejo je okusno in lahko prebavljivo, zato je važno v prehrani modernega človeka. Ribogojstvo se bo še razvijalo in zavzelo vse večji obseg. Svoj pomen bo ohranilo tudi v času eventualne vojne, ko bo ribje meso važen vir beljakovin za ljudsko prehrano.

V sejinah sobanah ne samo sejejo, temveč tudi žanjejo, mlatiijo, meljejo, kuhajo, pa tudi kaj surovega pojedjo.

Pri nas se je razpasla navada, da že zjutraj povečerjamo.

Znoj spominja na delo in resnico, parfum pa na brezdelje in prevaro.

Sodoben nakit lahko izdelata tovarna, ki izdeluje straniščne ploščice.

Slabo bi zaslužili modni kreatorji, če ne bi bilo nečimrnosti.

MED JEZERJANI

7. zapis

In tako smo se kar precej zamudili na dolgi poti, na kateri smo gledali bolj na naravo Jezerškega kot na njegovo preteklost. Na preteklost, ki so jo oblikovali Jezerjani sami, kdajpakdaj pa tudi njihovi svetni ali cerkveni gospodarji.

PRVI NASELJENCI

Seveda je bolj ugibanje, od kod prvi ljudje, stalni naseljenci na robih jezerske kotline. Ali so bili to miroljubni ilirski Noričani, ki so živeli na ozemlju današnje Gorenjske (in seveda tudi v sosednjih pokrajinah) še davno pred našim štetjem? Ali pa so se pojavili za njimi tudi na Jezerškem bojeviti keltski Tavriski? Za to domnevo govori že v davnini obstoječa tovarniška pot čez Jezerški vrh, ki so se je poslužili vsakokratni novi prišleki s severa. Prav za keltske Tavriske menijo zgodovinarji, da so botrovali tudi ustanovitvi prve naselbine na skalnem pomolu ob sotočju Save in Kokre — dandanašnjem Kranju. To se je dogajalo v drugem stoletju pred našim štetjem.

Kako pa je bilo s temi pranaseljenci v času rimskega gospostva, je zavito v temo. Le to vemo, da so že v teh časih uporabljali jezerski prelaz rimski trgovci, kadar so tovorili robo iz Carniuma (Kranja) prek Juene (današnje Globasnice v Podjuni) do Virunuma (na današnjem Gosposvetskem polju).

Spet lahko samo ugibamo, kako je bilo v jezerski kotlini po razpadu zahodno-rimskega cesarstva. Vemo le to, da so prek Gorenjske tedaj hrumele vzhodnogotske čete. V začetku 6. stoletja so se za njimi pomikali langobardski rodovi s težnjo, da bi čim

prej vdrli v bogato italsko ravan. Ob koncu tega stoletja pa so Langobardi dokončno zapustili naše kraje — semkaj pa so prišli Slovenci in njihovi neprijetni vojaški zavezniki Obri.

Bojeviti Obri se pri nas niso ustalili, pač pa so se takrat v teh krajih naselili miroljubnejši Slovenci in ostali na tej zemlji do današnjega dne. Ker pa so bili naši predniki bolj živinorejci in lovci, je prav mogoče, da se je kako peme udomačilo tudi na Jezerškem. Pašniki okrog jezera — ki je takrat gotovo že obstajalo, vsaj občasno — so bili dovolj mikavni. Okoliški gozdovi so bili bogati z divjadjo vseh vrst. Zaveterna lega Jezerškega, kjer zime niso prav ostre, poletja pa nikoli prevročna, je bila tudi vabljiva — kot je še dandanašnji!

Seveda o kakem strnjemem zaselku na Jezerškem v onih časih ni bilo misliti. Posamezni družinski poglavarji so si postavili v samotah krog in krog jezera svoja domovanja. Važno je bilo, da so bila dovolj oddaljena drugo od drugega in imela zaokroženo posest za seboj v bregeh. Polja so bila bolj mala in raztresena po gozdeh in logah. Domačije so imele svojo vodo, svoje pašnike in svojo — neodvisnost, nemotenost in mir...

Poslopja so bila seve — po tedanji šegi — vsa lesena, nekatere brunarice. Les pa je minljiv, četudj je macesnov, in zato iz onih prvih časov ni ostalo nič pričevanj o bivališčih naših prednikov.

Vsekakor pa so bili gorjanci bolj svobodni kot ravninski kmetje, ki so morali tlačaniti. — Za stik s svetom je stari Jezerjanom zadostovalo občasno trgovanje in moževanje s tovarniki, popotniki in romarji, ki jih nikoli ni zmanjkalo.

Da pa bi prvotni Jezerjani prišli s trziške strani, ni verjetno, četudi nekateri trdijo. Bolj sprejemljiva je razlaga, ki pravi, da je slovenski val pljusnil na Jezerško s severa, iz Karantanije. Govorica, slog hiš in gospodarskih poslopij, način obdelave zemlje, pa še marsikaj veže Jezerjane s koroškimi sosedi.

Za kake predzgodovinske najdbe na Jezerškem še nisem izvedel. Le še danes živo ledinsko ime »za gradiščen« daje slutiti o starem zaselku pri trdnjavi na Jezerškem. Seveda je to zgolj domneva, ker prav nobena druga opora za tako trditev ne obstoja.

STARI OZBOLT

Zares škoda, da so Jezerjani sredi preteklega stoletja (l. 1855) opustili cerkev sv. Ožbolta na zahodnem bregu in si sezidali novo, nižje doli, nekako sredi vasi.

Res, da se je cerkev na ta način približala faranom, ni jim bilo več treba v breg k maši pa tudi pokopališče so si uredili pri novi cerkvi. Zločnejše je poslej res vse bilo, toda čar stare cerkvice je bil nenadomestljiv.

Nova cerkev je sicer svetla, a umetniško kaj pusta zgradba. Tudi ravná slikarija na stenah nove cerkve se še zdaleč ne more primerjati z dragocenimi freskami v stari cerkvi.

In še njena lega visoko v bregu je značilna: kot stare samotne kmetije krog in krog nekdanjega jezera, tako si je tudi njihov varuh sv. Ožbolt izbral visoko domovanje. Pač zaradi pregleda čez svojo čredo... Morda tudi zaradi jezera? Kajti ta čas se je pisalo leto 1350 in nikjer ni rečeno, da tedaj gladina jezera ni več valovala. C. Z.

Tisto jutro je v zbornici vladala nekakšna čudna napetost. Običajni pogovori o vremenu, o sinočnjem televizijskem sporedu, o Ljudmilinih krčnih žilah in o najnovejši obleki mlade Mije, učiteljice angleščine, kar niso hoteli steči. K sreči sta se kazalca na uri naglo bližala osmi in treba je bilo oditi v razrede.

Lojzki so od razburjenja drgetale roke. Bogue s čim jo bodo presenetili njeni zlati petošolčki, je mogla ter počasi zavila k enim izmed vrat v prvem nadstropju. Kot razredničarki najboljših učencev šole ji seveda ne more biti vseeno, kakšna darila so zadnji dan pouka nanosili skupaj hvaležni otroci. Od lantskih je dobila čudovito kopalno torbo, od predlantskih težko kristalno vazo... Ja, ja, počitnice se vedno začenjajo s prijetnimi pričakovanji. Te prednosti njim, pedagogom, pač ni mogoče odvzeti.

Na hodniku je še malce postala in si nadela resen, strog izraz. Ne sme kazeti prevelikega zadovoljstva, je sklenila. O zahvalni »lekciji« ni kaj dosti razglabljala. Najprej bo povedala, da so zanjo pridnost in dobre ocene največja nagrada. Potem bo karajoče pristavila, da izrazov spoštovanja v obliki dragocenih predmetov pravzaprav ne sprejema, vendar je tokrat, ampak resnično samo tokrat, pripravljena narediti izjemo. Konec bi morda veljalo popustiti z upanjem v uspešno, peto polno prihodnje leto.

Pritisnila je tovarišica Lojzka na kljuko in vstopila. »Zdravo!« so v en glas zapeli učenci, toda razredničarka kot da jih ni slišala. Njeni očesi, skriti pod debela stekla naočnikov, sta kradoma pogledovali v kateder, kjer je ležal šopek rož. Rože, da, navadni nageljni — in nič dragocenejšega. Zensko je zgrabilo nepopisno razočaranje, ki so se mu pridružili jeza, obup in strah!

Sopek za tovarišico Lojzko

strah pred tem, kaj si bodo mislili kolegi v zbornici, strah pred Milko, ki komaj čaka, kdaj ji bo lahko potihoma pokazale oste. Milka, veste, je zaktet Lojzkin sovražnik. Svoje dni sta obe hkrati osvajali mladega ravnatelja in seveda prišli v konflikt. Ravnatelj je nazadnje vzel brhko študentko, zavrnjeni nevesti pa sta bes nad porazom usmerili druga proti drugi.

»Draga naša tovarišica!« so Lojzko predramile iz neprijetnega razmišljanja besede odličnjaka Tončka. »V imenu celega razreda vam izražam najiskrejšo hvalečnost za ves trud, ki ste ga imeli z nami. Obljubljamo, da homo v bodoče še bolj marljivi. V znak priznanja prejmite tale skromen šopek. Ostali denar sme namesto v darilo vložiti v sklad za gradnjo novega šolskega poslopja, ki pa je nujno potrebno in ki ga mesto zelo pogreša. Upamo, da bo kmalu gotovo.«

Otročad je zaploskala in potlej napeto prisluhnila besedam tovarišice. Slednji ni uspelo spraviti iz sebe nič originalnejšega kakor par spodbudnih puhlic. Naglo je zaključila uro ter nejevoljno odklamala po stopnicah navzdol. Presneta nova šola, se ji je motalo skozi možgane. Zavoljo nje so jo prikrajšali že pri plači. In zdaj je torej utrpela škodo tudi pri darilu. Mularija zmešana!

V zbornici so Lojzkini sotrudniki žareli od veselja. Bera poklonov je bila zares rekordna. Občudovanje in zavist je zbužalo zlasti razkošno, čipkasto posteljno pregrinjalo, vredno najmanj 60 tisočakov, če ne več. Ob njem se je ponosno šopirila Milka. Lojzki izvirni prizor kajpak ni posebno prijal. Tiho, s priokusom poraza v ustih, je pobrala svoje reči ter odvihrala v poletno dopoldne. Likovniku in fizikulturniku, ki sta v kotu, čisto sama zase, žulila whisky (prispevek pov. iz 8. c), ni niti odzdravila. Vrag ju poberi, honorarca naduta!

—or

Stara — zdaj opuščena — cerkev sv. Ožbolta na Jezerškem. — Foto: F. Perdan

Aprilska šala se je uresničila

Pred dnevi sem obiskal Janeza Stefeta, v preteklosti znanega smučarskega asa, danes pa večjega revirskega lovca. Teško ga je bilo najti doma, kajti te dni je bil v Jelendolu, koder so lovci kosili seno za jelene in košute. Ta dan, ko sem ga iskal že v tretje, je deževalo in bil sem prepričan, da ga bom našel. In tako je tudi bilo. Ko sem vstopil, mi je zbudila pozornost dnevna soba, polna odličij s smučarskih tekmovalj, in lovskih trofeja. Najbolj nenavadna trofeja pa je bil velik nagačen medved, ki ga je Janez sam ustrelil.

Najprej sva se menila o njegovi smučarski karieri, za katero lahko trdim, da je bila zelo dolga in nadvse uspešna. Smučarska pot, ki ga je pripeljala med svetovno elito, se je začela 1937. leta na plazu pod Storžičem. Čeprav je kot 14-letni fant med našimi odličnimi smučarji dosegel deveto mesto v slalomu, je bil to grenak začetek. Kajti med tekmovaljem se je odtrgal plaz in pod njim je izgubilo življenje devet smučarjev.

»Po tem dogodku sem nastopal skoraj na vseh tekmovaljih in dosegal vedno boljše uspehe. Zelo pomemben se mi zdi nastop na prvih partizanskih smučarskih tekmah, ki so bile 1945. leta v Cerknem. Tam sem zasedel prvo mesto v veleslalomu in drugo mesto v skokih za Rudjem Finžgarjem.«

Po vojni so se vrstila mednarodna tekmovanja, ki so ga privlela na sam vrh. Kajti na svetovnem prvenstvu 1951. leta na Norveškem je dosegel trinajsto mesto v smuku. Nato se je kmalu poslovil od belih poljan in odstopil mesto mlajšim. Ker je ljubil naravo, še posebno pa gozd, se je odločil, da postane lovec. Leto kasneje je na IS v Ljubljani prestopil lovski krst in postal revirski lovec. Dolžnosti revirskega lovca je opravljal najprej v Jelendolu, nato v Preddvoru, Lomu, sedaj pa je prevzel del področja Loma in Jelendola. Zaradi nujnosti naravnega za velika živali; samo jelenjadi okoli dvesto, največja in najlepša lovska trofeja pa je ustrelil pred šestimi leti nad Lomom. Leto pred tem je ta medved v Solčavi raztrgal 60 ovc.

»Savinjska dolina je postala za medveda prenevarna, zato se je zatekel v naše kraje. Pri kmetu Pavšelnu pod Javornikom, ki je tudi lovec, je raztrgal dvanaest ovc. Po blizni ovc sem odpeljal v gozd in jih uporabil za vabo. Toda medveda od nikoder.

Zasledili so ga na Jezerškem. Ker so ga tudi Jezerjani začeli preganjati, se je vrnil. Nisem odnehal. V bližini ovc je bila primerna smreka in zlezal sem med veje. S seboj sem imel hrano, da bi ostal, če bi bilo potrebno tudi teden dni v smreki. Medveda sem čakal pet noči.«

Bilo je 1. aprila 1966 leta, ko je vest iz lokalne radijske postaje v Trziču, razburila prebivalce Trziča in okolice. »Nad Lomom je Janez Stefe danes ustrelil medveda. Medveda si lahko ogledate v gostilni pri Krvinu.« Marsikdo je pohitel h Krvinu, toda o medvedu ne duha in sluha. Aprilska šala je pošteno delovala.

Nekaj pred koncem oddaje se je pojavil na lokalni postaji Janez in povedal, da je ustrelil medveda. Seveda so se vsi smejali in nihče mu ni verjel, a tokrat ni bila aprilska šala.

»Bil je lep dan in prepričan sem bil, da bo prišel medved.«

Ze zgodaj popoldan sem odšel na prežo. Nekako ob petih zaslišim približno osemdeset metrov niže pokanje vej. Hitro pripravim puško. Cakam, a medveda od nikoder. Minilo je pol ure in prepričan sem bil, da je bil verjetno le jelen. Izenada pa se prikaže medved. Napotil se je proti ovcam. Bil sem popolnoma miren. Dvignem puško, ga dobim dobro na muho in sprožim. Hropeč se je zvrnil nepremično obležal.«

Dva dni je ležal medved pri Krvinu in ogledalo si ga je veliko ljudi. Kajti v Trziču že več let ni bil ustreljen medved. Zadnji medved, ki pa je bil ustreljen v bližini Trziča je bil uplenjen pred 72. leti na Jezerškem, ko ga je ustrelil Carman iz Trziča. Tudi preteklo leto se je septembra pojavil medved na Javorniku nad Lomom, koder je raztrgal nekaj ovc. Janez je prepričan, da se bo medved tudi letos vrnil na Javornik in rekel mi je, da ga bo pričakal.

J. Piškur

Nagačen medved v stanovanju Janeza Stefeta. — Foto: S. Hain

Vesele citre Mihe Dovžana

Citre Mihe Dovžana so se prvič oglasile pred desetimi leti. Toda kaj same citre, je premišljeval večkrat. Treba bo poiskati spremljavo. Odločil se je za basista in kitarista ter pevce. Kitaro je pripravi zaupal bratu Ivetu, saj je mladi fant prav tako kot Miha kazal zanimanje za glasbo. Tudi z basistom ni bilo posebnih težav. Treba pa je pripomniti, da je pred leti le pri basistu nastala zamena, saj je namesto prejšnjega mesto basista prevzel znani harmonikar Jože Burnik. Pa pevcij? Miha je kmalu po tistem slišal Gorenjce iz Naklega in pripravi mu je bilo njihovo petje všeč. Odpeljal se je na pogovore. In uspel! Nakelski fantje brata Janko in Mirko Poličar, Janez Ster, Stane Novak in Tine Zelnik so se odločili, da bodo nastopali ob zvokih citer. Da pa ne bi bilo v ansamblu prepusto, so kmalu dobili na svojo stran še pevko Ivanko Kraševce, že lep čas pa z njimi nastopa tudi nepogrešljivi član ansambla humorist Rado iz Loke.

»Komu se bo res zdelo čudno, da sem izbral citre, saj je harmonika danes mnogo bolj popularna,« je dejal Miha. »Ampak res ni nič čudnega. Vsi moji predniki so igrali ta instrument, z izjemo starega očeta, ki se je bolj ogreval za 'frajtonarico'. Zakaj je tako malo citrašev? No, saj se še najdejo. Glavni vzrok pa je vseeno ta, da so

citre pretih instrument, ozvočenje pa veliko stane.«
Kje vse je že Mihov ansambel nastopal? V Nemčiji, Avstriji, Italiji, Bolgariji in seveda največ doma po Sloveniji. Skoraj ni večjega kraja, da ga še ne bi obiskali.
»Na tujino zdaj ne mislimo. Smo pač vsi redno zaposleni. Ze tako imamo veliko nastopov. Kar po tri ali štiri koncerte na nedeljo ima-

mo, odkar pa imamo harmonikarja Jožeta Burnika, precej igramo tudi po veselicah in zabavah.«

In največji uspeh?
»Najbolj srečni smo bili, ko smo igrali za predsednika Tita in avstrijskega predsednika Franca Jonasa v Radencih,« pravi Miha. »To je bilo za nas nepozabno doživetje.«

Dobivate veliko pisem?

»Zelo veliko. Na vsa pa od govarja žena.«
Pa načrti?
»Zelimo, da bi čimdalje ostali v tem sestavu, da bi čimveč nastopali po Sloveniji in da bi bili ljubitelji naše glasbe zadovoljni. Objubljammo, da bomo poskrbeli za nove skladbe, plošče in številne nastope po najrazličnejših krajih Slovenije.«

J. Govekar

Darja J. iz Radovljice — Iz priloženega blaga bi rada imela obleko, ki bi jo lahko nosila vsak dan. Prosim, svetujte mi, kakšnega kroja naj bo. Stara sem 17 let, visoka 168 cm, tehtam 56 kg.

Marta — Obleka za vas je na desni strani skice. Blago ima precej pust vzorec, zato obleko popestrite z obroami. Obrobe naj bodo temno modre. Obleka se zapenja zadaj, je brez rokavov, mini dolžine. Spredaj sta našita dva majhna žepa.

Stanka G. iz Kranja — Svetujte mi, prosim, kako naj si dam narediti obleko za poletje. Blago prilagam. Stara sem 16 let in visoka 167 cm.

Marta — Obleka za vas ima okrogel izrez. Posebno originalni so rokavi: sestavljeni so le iz dveh trakov. Obleka je v pasu prerezana, zapenja pa se zadaj na zadrgo. Krasi jo manjši žep na desni strani.

Pravila vitkosti

Če teden dni pred dopustom listate po časopisih in iščete recept za shujševalno dieto, vam vitkost sama ne bo padla v naročje, če ne boste poleg diete pripravili še pravi pravcati bojni načrt. Dieta sama vas ne bo napravila vitke. Preberite si tale pravila igre vitkosti in se šele nato odločite za žalostni dietni teden.

1. Priprčajte se, da ste grdi z zalogami maščobe na trebuhu in bokih.

2. Če občutite lakoto, ne zavijte takoj k hladilniku, pač pa se lotite kakega zanimivega dela, ob katerem se da pozabiti na lakoto. Ali pa popijte vsaj kozarec vode ali čaja.

3. Pozabite na slaščice.
4. Pred vsakim obrokom popijte dva kozarca vode, to vam bo napolnilo želodec in zmanjšalo lakoto.

5. Prepričajte sami sebe, da imate močan karakter in da je malenkost shujšati ob dobri volji.

6. Pogosto skušajte obleči obleko, ki vam je bila prav še pred dvema letoma.

7. Izogibajte se pogovorov o jedi, raznih specialitetah in receptih.

8. S kajenjem ne boste izgubili niti grama teže.

9. Kar največ se gibajte, vendar se ne utrujajte.

10. Telovadite, če imate čas, tudi po desetkrat na dan.

11. Po jedi ne pijte vode, če ste bili tako navajeni, raje pojejte jogurt.

12. Pri vsaki shujševalni dieti smo malo nervozni, vendar zato še ni treba posgati po slanih orehkih, slanih palčkah in podobnem.

Nasveti

● Kadar smo posebno utrujeni, dodajmo topli kopeli morsko sol. Taka kopel pomirja utrujeno telo.

● Malo osoljena voda blaži srbeča mesta, kjer nas je pičil pajek ali komar.

● Za izpiranje grla pri prehladu je odlično pomagala rahla solna raztopina. Voda naj bo topla.

● Na vrat pri negi telesa vse preradi pozablamo. Sele ko so tu gube, hitimo popravljati zamujeno. Zoper gube na vratu si dvakrat na teden pripravimo obkladek: krpo namočimo v ogreto olivno olje in si s tem ovijemo vrat. Toploto obkladka podaljšamo z ovito brisačo. Obkladek lahko pustimo tudi čez noč.

● Zoper sončne pege je dobra zelena. Lahko jo nastrežemo in s sokom namažemo pegasta mesta, ali pa narežemo na kolobarje pustimo nekaj časa na madežih na koži.

● Odlično sredstvo za utrjevanje prsi je dnevno prhanje z mrzlo vodo.

Zdravnik svetuje

Otrok in bolezen

Vsako obolenje prinese spremembe v otrokovo življenje. Spremeni se otrokovo vedenje in njegovo doživljanje, kar pa je odvisno tudi od resnosti bolezni in njenega trajanja ter seveda od starosti malega bolnika ter od tega, kje se zdravi. Običajno otrok preživi bolezen brez težav in hujših posledic, seveda če živi v urejenem domačem okolju. Otrokov sirah pred boleznijo je odvisen od njegovih prejšnjih izkušenj in od starosti. Bolnik, ki je mlajši od šestih let, navadno hudo trpi zaradi ločitve od matere, prav zato je za majhne otroke najbolj težavno zdravljenje v bolnišnici. Večji otrok tja do desetega leta starosti pa se navadno boji bolečih posegov ali pa ga muči občutek krivde, da je zbolel zato, ker ni ubogal staršev. Nad deset let stari otroci pa doživljajo bolezen kot odrasli.

Bolan otrok je v vsakem primeru dodatna skrb za starše. Zato morajo biti starši uvidni. Otroku ne smejo prikazati njegove bolezni kot kazni za neposlušnost, niti mu ne smejo pokazati svoje resnične zaskrbljenosti zaradi bolezni. Otroku lahko sicer dobi razne domišljjske predstave o svojem obolenju ali pa se začne pretirano ukvarjati s svojim počutjem.

Starši morajo otroku prikazati bolezen kot naravno dogajanje. Otroku je treba vedno odgovoriti na zastavljena vprašanja o poteku in vrsti bolezni, in sicer preprosto in razumljivo. Če se izogibamo odgovorov na zastavljena vprašanja, samo povečujemo strah malega bolnika.

dr. Lucija Odlasek-Kunstelj

18

Stari recepti po starem in novem Rogljički s šunko

Za testo potrebujemo: 30 dkg moke, 10 dkg masla, 1 rumenjaki, malo soli in 2 dkg kvasa namočenega v malo mleka. Npravimo testo in ga kake četrt ure gnetemo. Nato ga pokrijemo z ogreto skledo ter pustimo kako uro. Nato ga razvaljamo in zrežemo na kvadrate. Na vsak kvadrat denemo po žlico šunkinega nadeva in zvijemo v rogljičke.

Nadev: drobno zrežemo 25 dkg šunke, dodamo trdo kuhano jajce, primešamo pa še nekaj žlic smetane. Nadevane rogljičke denemo v pomazan pekač, kjer jih pustimo še pol ure, da se lepo dvignejo. Nato jih pomazemo z rahlo stepenim beljakom in spečemo v ogreti pečici.

M. V., Selca

Letošnje poletne obleke odkrivajo lep zagorel hrbet. Primerne so za počitnice ob morju ter za počitek na vrtu

OB TISOČLETNICI LOŠKEGA GOSPOSTVA

Piše dr. Pavle Blaznik (4)

Poreklo loških naseljenikov je bilo kaj pestro. Načrtna kolonizacija je sčasoma močno menjala narodnostno sliko na loških tleh. Pri tem je prednjačila **Sorško polje**, kjer je bil po podatkih iz okrog leta 1160 precej močan bavarski živelj. Ondotna freisinska posest je bila konec 13. stol. razdeljena na štiri urade, med katerimi je bil takomenovani bavarski obsežnejši kot vsi drugi trije skupaj. Vendar se je treba vprašati, ali smemo res šteti vse koloniste bavarskega urada med Nemce. Odgovor na to vprašanje more dati mimo neposrednih podatkov zlasti analiza imen, tako krajevnih in osebnih kot tudi zemljiščnih; pri tem študiju je treba biti zelo previden, da ne pridemo do preneljenih, napačnih sklepov, v kar tako radi zapadajo nekateri nemški raziskovalci. K dokazom o narodnostni pripadnosti ondotnega prebivalstva ne smemo npr. brez nadaljnjega pritegovati niti vseh trdnih nemških imen, kot naj pokaže nekaj primerov. Naselje Podblica je omenjeno npr. v listini iz leta 1286 kot Waicenstein, toda samo pet let kasneje označuje urbar to naselbino s slovenskim izrazom kot Podwelopetsch. Še bolj poučen je primer loškega meščana, ki se je pisal Praznavrešca; v nemškem jeziku pisanih virih srečamo to ime prevedeno v Lerensack, medtem ko ga romanski viri dosledno označujejo s slovensko obliko. Zelo je npr. značilno, da v nemških virih nikdar ne naletimo na ime Skofja Loka, marveč dosledno samo na Lack ali Bischoflack ipd., medtem ko srečujemo v romanskih virih od 13. stol. dalje origi-

nalno ime Skofja Loka. Da ne smemo niti vseh nemških osebnih imen kratko in malo upoštevati kot trdne dokaze za narodnost njihovih nosilcev, dokazujejo primeri v listinah, kjer so posamezniki označeni z izrazito nemškim imenom, a jih vir označuje kot Slovence.

Pri analizi narodnostnega porekla loških kolonistov sem se naslonil predvsem na zemljiščna imena, ki so bila pač najbolj v rabi v najožjem krogu ondotnega prebivalstva. Studij je pokazal, da je bilo celotno ozemlje godeškega urada v bistvu slovensko. Drugače je bilo seveda v bavarski upravni enoti. Središče bavarske kolonizacije je bilo prav gotovo v Bitnju, kjer se je do danes ohranila vrsta izrazito nemških zemljiščnih imen, prav tako so pa tudi ondi npr. 1501 daleč prevladovala nemška osebna imena. Sosednja Zabnico omenja že darilna listina iz leta 973; osnovo ji je dal nedvomno slovenski kmet, vendar je jasno, da je vas v današnji obliki plod načrtno kolonizacije; verjetno je zemljiški gospod koloniziral Zabnico in Bitnjo hkrati in je kmete iz stare slovenske Zabnice pomešal med nove koloniste. Okrog bitenjskega jedra naletimo še na nekaj naselbin, kjer je bil nemški živelj nekoliko jačji. Med te je šteti Dorfarje, deloma tudi Crngrob, dalje Peven, kjer so bili naseljeni gosposki lovci, in Sv. Duh, Stara Loka je bila sicer slovenska ustanova izpred leta 973, vendar se je tam kazal precej močan vpliv sosednjega freisinskega upravnega središča. Podobne razmere srečamo

tudi v Stražišču, ki dokazuje s slovenskim imenom iz leta 1002, da je bilo naseljeno s Slovenci, preden je prišlo v sklop freisinskega gospostva.

Prav tako je pa v bavarskem nradu vrsta naselbin, ki jih lahko brez najmanjšega tveganja postavimo med izrazita slovenska. V to vrsto spada npr. Suha, ki se omenja že leta 973 in je bila osnova vasi vsekakor slovenska; narodnostna slika se pa ondi ni spremenila niti tedaj, ko je prišlo tam do sistematične kolonizacije; čeprav leži vas v neposredni bližini upravnega središča v Skofji Loki, naletimo tam komaj na dve nemški zemljiščni imeni, medtem ko ni leta 1501 zaslediti v vasi niti enega nemškega priimka. Podobno je bila sosednja naselbina Hosta slovenska ustanova, saj bi sicer ne imela slovenskega krajevnega imena že ob ustanovitvi, po kateri se število ondotnih kmetov ni več spremenilo. Podobno sliko kažejo tudi naselbine Lipica, Trata, Okroglo, Gorenja vas.

Nasprotno situacijo srečamo pri naselbinah v garmarskem uradu — v Vincarjih, Binklju, Moškrinu in Trnju, kjer so bili naseljeni viničarji. Vse te naselbine so imele prvotno izključno nemška krajevna imena. Medtem ko je klasifikacija glede na zemljiščna imena manj jasna, kažejo osebna imena na to, da je bil med freisinskimi viničarji razmeroma precej močan nemški živelj.

Še konec 16. stol. je bil nemški živelj na Sorškem polju toliko številen, da je starološki župnik pridigoval tudi v nemškem jeziku. V 17. stol. je govorilo prebivalstvo po Bitnju mešanico slovenskega in nemškega jezika, kot sporoča Valvasor, ki navaja primer: Schau, schau, mačka na strehi goloba fresen! Danes nas spominjajo na nekdanje nemške koloniste le še krajevna, zemljiščna in osebna imena, kot Cegnar, Cof, Hafner, Hartman, Heinricher, Homan, Kaiser, Kuralt, Langerholz, Logonder, Macher, Sifrer, Triller, Vilfan, Bajželj, Volgemut, Zlherl ipd. — Ob tej ugotovitvi je treba poudariti, da je bil ob kolonizaciji Sorškega polja nemški živelj posebno močan zlasti v nekaterih naselbinah, ki jih je ustanovil Slovenec davno pred nemškim prihodom, tako npr. v Zabnici, Stari Loki, Stražišču. Tam je nemštvo takrat asimiliralo del slovenskega prebivalstva; s slovenizacijo tega ozemlja je bilo torej vrnjeno slovenstvu tudi slovensko odtujeno prebivalstvo.

V Cerkljah bi radi razvili turizem

Bližina Krvavca je zadnje čase med prebivalci Cerklj in okoliških naselij začela zbujati želje po razvoju turizma. Pa ne le Krvavec. Tu je še brniško letališče, na katerem je vsak dan večji promet, razen tega pa so načrti o nadaljnjem razvoju tega osrednjega slovenskega letališča prav tako spodbudni. Že zdaj so prebivalci tega dela kranjske občine posredno ali neposredno vključeni v dogajanje v omenjenih dveh turistično-gospodarskih objektih. Za prihodnje pa menijo, da bi lahko bili še bolj.

Janez Globočnik je že šesto leto predsednik turističnega društva v Cerkljah. Po poklicu je kovač. In čeprav konje vse bolj spodrivajo traktorji, ima dela še vedno dovolj.

STANE BOBNAR

štvu, razen tega pa dela tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah na terenu.

O postopnem razvoju turizma so že večkrat razpravljali tudi v krajevni organizaciji socialistične zveze. Andrej Ropret, ki je 14 let predsednik krajevne organizacije SZDL, pravi, da so turizem zapisali tudi v petletni program krajevne skupnosti.

»Prav zato se zavzemamo za čimprejšnjo ureditev Krvavca. Sporedno s tem pa bi pod Krvavcem lahko razvili tudi kmečki turizem. Čelo več. Razmišljali smo že, da bi lahko tukaj imeli hotel in kopališče. Menimo, da bi tak objekt lahko stal v Dvorjahu blizu žage.«

JANEZ GLOBOČNIK

»Cerklje z okolico so se v zadnjih nekaj letih močno spremenile. Če verjamete ali ne, letos se nisem sklepal navadnega lemeža za plug. Marsikaj pa sem že naredil za kmetijske stroje, ki jih imajo kmetske vedno več. Ko smo se pred 20 leti začeli ukvarjati v tem delu Gorenjske s turizmom smo ustanovili turistično organizacijo, prav gotovo ni nihče mislil na tako hiter razvoj.«

Letos se je turistično društvo odločilo za več akcij. Tako so deloma že izvedli očiščevalno akcijo, med prebivalci pa so organizirali akcijo za urejenost vrtov in dvorišč.

»Tistim, ki se bodo najbolj izkazali, bomo podelili nagrade in priznanja. Ko smo letos organizirali akcijo očiščevalno okolje, je 200 šolarjev odšlo na pobočje Krvavca in ga očistilo različne navlake, razen tega smo očistili potoke in določili mesto za odlaganje smeti. Zdej je naš cilj, da bi se postopno začel razvijati tudi turizem. Menim, da imamo za to dobre pogoje,« pravi direktor obrtnega podjetja Cerklje Stane Bobnar; ki že od ustanovitve sodeluje pri turističnem dru-

ANDREJ ROPRET

To je le nekaj mnenj, ki prav gotovo niso brez osnove. Če se bo namreč Krvavec postopoma razvil v urejen turistični center, potem bo prav gotovo tudi dolina morala prisluhniti bodočemu utripu. In kot kaže, se prebivalci v dolini tega tudi vse bolj zavedajo. A. Zalar

Dan mlatičev na Trebiji

Med obilico zanimivih prireditev letos se nam to nedeljo obeta še ena. Marljivji turistični delavci iz Trebije bodo naredili v nedeljo ob 14. uri popoldne pripravili etnografsko prireditev »Dan mlatičev«. Domačini bodo na njej pokazali nekatere običaje, ki so bili ob času mlatve v navadi po teh krajih: krišpanje, mlatev s cepci »v dva« in »v štirje«, retanje, vejanje, obravnavanje in škopanje. Program bo povezoval slovenski gledališki in filmski igralec Jože Zupan.

Trebijanci in prebivalci okoliških krajev so se za »Dan mlatičev« temeljito pripravili. Zavedajo se pač, da je to prva večja prireditev, ki jo bo pripravilo turistično društvo, od uspeha te pa je odvisna tudi prireditev prihodnje leto. Domačini so obljubili, da bodo v nedeljo lahko postregli z domačim kruhom, kar se ob mlatvi tudi spodobi, bobji, drobnjakovimi štruklji, prašičem na ražnju, pristinim domačim sadjevcem in drugimi dobrotami. Po prireditvi pa bodo obiskovalci na Zupanovem vrtu, v vasi na Trebiji, tudi zarajali.

Brekovice, Sovra, Podklanec, Ravne, Izgorje, Opale, vasi ob cesti, ki iz Žirov pelje proti Logatcu, kraji o katerih v našem časopisu skorajda še nismo pisali. Zato sem pretekli teden še s posebnim zanimanjem podal na to še »neraziskano« in meni slabo poznano področje. Povsod sem bil prijazno sprejet in prav zato se bomo morda prav kmalu spet napotili v te kraje, saj obilici gradiva, ki se ponuja, v enem samem popoldnevu nisem bil kos.

-jg

Prizadevni gasilci iz Brekovic

Kje naj se najprej ustavim, sem se spraševal oni dan, ko sem obiskal Brekovice. Ni bilo treba dolgo premišljevanja. O delavnih gasilcih naj najprej steče beseda, sem dejal.

»Na pobudo matičnega društva Žiri je bil vod v Brekovicah ustanovljen septembra 1959.« so mi začeli pripovedovati prizadevni gasilci Vinko Bogataj, Matevž Pečelin, Rado Jurca in Jerko Seljak. »Vse, kar smo takrat imeli, je bila mala motorna brizgalna. Nič več kot enajst članov nismo imeli. Pa vendar se je dalo marsikaj narediti. Veliko prostovoljnih delovnih ur smo žrtvovali. Delali smo pravzaprav vse nedelje.«

Zdaj imajo v Brekovicah močno desetino. Nekateri bi imeli celo bližje v Žiri, a so se med gasilce včlanili kar v Brekovicah. In zanimivost! Sedanji poveljnik Vinko Bogataj, ki je šel v šolo za gasilce prvi, je pripravil toliko tečajev za izprašane gasilce, da danes v Brekovicah ni niti enega člana brez izpita.

»Veliko mladih članov imamo. In ker vidimo, da ima gasilstvo v naših krajih bodočnost, smo se odločili za

gradnjo gasilskega doma. Pet let ga že gradimo. Veseli smo, da smo pri ljudeh našli na razumevanje. Vaščan Matija Jurca nam je celo podaril zemljišče. Lahko poveemo, da smo do prve plošče vse naredili s prostovoljnimi delom. Članji so doslej žrtvovali že 3100 prostovoljnih delovnih ur, nečlanji pa 350. Pa tudi podjetja nam precej pomagajo. Brez pomoči Žirovske Alpline, GG Logatec in GG Tolmin, KGZ 'Sore' Žiri, občinskih gasilskih zvez Sk. Loka in Logatec ter Mizarškega podjetja Žiri ne bi bili mogli novega doma »spraviti skupaj.«

Gasilci iz Brekovic se udeležujejo vsa leta številnih tekmovanj v občinskem merilu. In na teh tekmovanjih dosegajo tudi lepe uspehe.

»Zelje? Zelimo, da bi vsaj tako uspešno delali kot doslej. Upamo tudi, da bo dom, ki naj bi bil namenjen vsem krajevnim organizacijam, čimprej do kraja urejen. Mislimo pa tudi, da bo še naraslo število članov, zdaj jih je 34, prav izobraževanju članov pa bomo tudi za naprej posvečali še veliko pozornosti.«

J. Govekar

Delo na kmetiji me veseli

Pred leti so se tudi domači je v okolici Brekovic in Sovre, doline ob cesti iz Žirov proti Logatcu, začele prazniti. Mladi so odhajali, se zaposlili v Žireh, Skofji Loki ali na oni strani v Logatcu, si tam postavili hišo, uredili življenje, na kmetijah pa so ostali starejši ljudje. No, do tega povsod ni prišlo. Redki posamezniki iz vrst mladih niso šli po poti svojih vrstnikov. Raje so ostali doma in se spoprijeli z delom na kmetiji. In ena takih izjem je tudi Anica Seljak iz Sovre.

»Nekdo je pač moral ostati doma,« je začela pripovedovati. »Pa mi pravzaprav niti ni žal. Ze od nekdanj me je delo na kmetiji veselilo. In prav zato sem se po končani osnovni šoli odločila za

dveletno kmetijsko šolo v Sentjurju pri Celju. Kaj sem v teh dveh letih pridobila? Menim, da je šola dala prav tisto, kar sem pričakovala. Seveda pa se pridobljeno znanje ob vsakodnevni praktični izpopolnjuje.«

Pa načrti?

»Oh načrtov je veliko, pa kaj, ko vedno primanjkuje denarja. Prav zdaj imamo veliko dela z gradnjo hiše, ki upam, da bo še letos pod streho. Zabava? To je pa največkrat treba poiskati kar doma. Sicer pa se ti po celodnevni delu na kmetiji na zabavo skoraj pomisliti ne da.«

Ni več kot dve ali tri dekleta daleč naokoli so se odločile za isto pot kot Anica. In morda tudi njim danes ni žal?

J. Govekar

Anica Seljak

Prizadevni gasilci iz Brekovic: poveljnik Vinko Bogataj, predsednik Jerko Seljak, tajnik in blagajnik Matevž Pečelin, in predsednik nadzornega odbora Rado Jurca. — Foto: J. Govekar

Lepotica Notranjske

Da, prav ste prebrali. Tudi z njo sem se srečal med kratkim poteptanjem po vaseh v okolici Žirov. Ivanka Seljak iz Sovre je ta zveneč nazov osvojila lani v Logatcu. Na prestolu bo ostala le še ne-

kaj dni, do ponovne izbire miss Notranjske.

»Kako se počutim odkar sem miss Notranjske? Mislim, da popolnoma nič drugače kot prej, ko nisem bila. Sicer pa to tudi ni bilo moje prvo tekmovanje. Ze pred tem sem bila enkrat druga na tekmovanju za 'miss narcis'. Sama mislim, da se za tekmovanje ne bi nikoli prijavila. Za prijavo sem se odločila šele na pobudo drugih.«

Tekmovanja, ki je bilo lani julija v Logatcu se Ivanka še prav dobro spominja.

»Okrog trideset nas je bilo prijavljenih. Nekateri so se seveda ustrašile že prej. Pred strogimi očmi komisije se nas je zbralo samo osemnajst. Pričakovala sem največ tretje mesto. Osvojitve naslova 'miss Notranjske' pa je seveda zame pomenilo pravo presenečenje.«

Letos mnoga dekleta spet upajo na najvišji naslov. Ta pa je samo eden.

»Ne, letos se nisem prijavila. Uspeh je lahko samo enkrat, višje se ne more priti.«

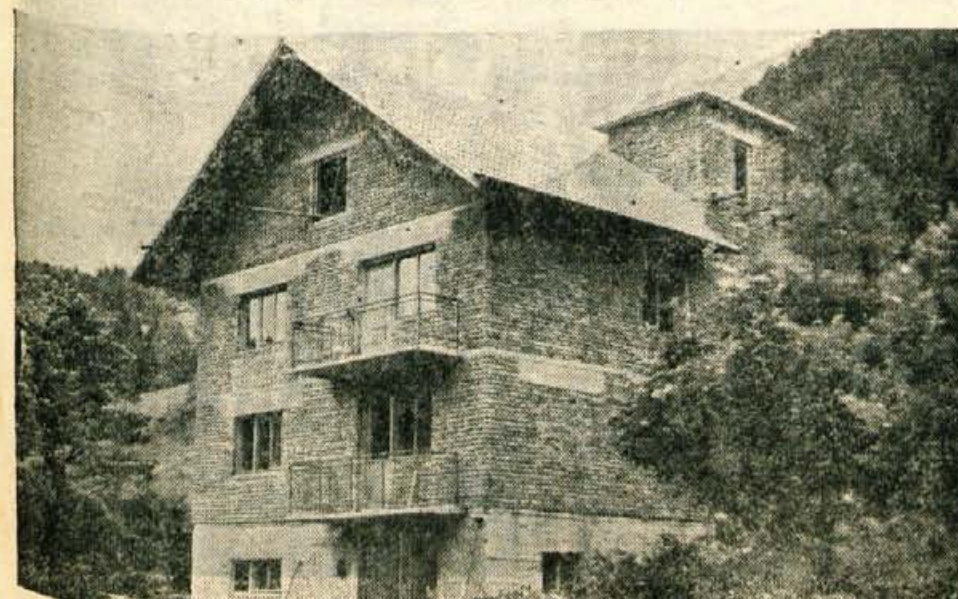
No, po pravici povedano lanski uspeh le ni mrtel

brez odmeva. Ivanka se je menda morala pošteno otresati fantov, ki so jo po tistem kar obletavali. In predstavnik močnejšega spola so celo pogosteje zahajali v eno od žirovskih trgovin, kjer Ivanka prodaja.

J. Govekar

Miss Notranjske Ivanka Seljak

Gasilci v Brekovicah grade gasilski dom. — Foto: J. Govekar

Kje republiško športno središče

V torek, 18. julija, so se sestali v Kranjski gori športni delavci iz Kranjske gore, Jesenic in nekaterih drugih krajev ter razpravljali o

predlogu, da bi zgradili republiško športno središče. V posebni študiji je več predlogov za izgradnjo novega republiškega športnega sredi-

Zbilje vabijo

Ob Zbiljskem jezeru je iz dneva v dan vse več obiskovalcev. Razen voženj po jezeru in sprehodov ob obali, je obiskovalcem na voljo dobro založen bife, kjer postrežejo z ribami, čevapčiči in odojkom. Mladi pa se lahko ob sobotah in nedeljah na

pokritem plesišču zavrtijo ob zvokih priznanih ansamblov.

V sodelovanju z izolskim »Delamarisom« pripravljajo ribiški večer, pozabili pa niso na folkloro, saj bo še v tem mesecu gostovala v Zbiljah folklorna skupina s Primskega. — fr

Cesta na Zatrnik

Ceprav pravi pregovor, da se počasi daleč pride, to ne velja za cesto Krnica—Zatrnik. Po njej se namreč tudi počasj izredno težko daleč pride. Preteklo leto so to cesto do novega zimskošportnega središča razširili ter utrdili. Vendar pa makadamsko cestišče erozijskemu delovanju vode ni kljubovalo. Tako je postalo valovito, luknjasto, kar pa je zadnje deževje še poslabšalo. Vsekakor bodo morali cestišče čimprej

ponovno utrditi, speljati ob njem odvodni kanal, postaviti branike, cesto samo pa asfaltirati še pred zimo. Za poključsko cesto do Zatrnika so letos namenili 4 milijone dinarjev. Če bodo na obnovo oziroma asfaltiranje ceste do Zatrnika pozabili, bo pozimi le redki turist prispel do smučišč. V teh dneh potekajo tudi dela na zatrniških smučiščih, tako da bodo do zime v glavnem naredi.

M. Hudovernik

Neurejeno pokopališče

Vaščani Sore in okoliških vasi so vse bolj nezadovoljni zaradi neurejenega pokopališča v vasi. Krajevna skupnost Medvode že pet let obljublja razširitev, lastnik zemljišča je pripravljen odstopiti zemljo, toda vse ostaja pri starem. Tako je sedaj pokopališče brez vsakega prostora za pokop mrtvih, razen tega tudi ni grobarja, tako da mo-

rajo svojci sami kopati jamo za pokojnika.

Menim, da bi krajevna skupnost Medvode morala biti pobudnik del za razširitev pokopališča, saj bi vaščani radi pomagali pri ureditvi, kar dokazujejo številne prostovoljne delovne akcije, s katerimi so rešili prenekateri krajevni problem. — fr

V Kranju društvo za raziskovanje jam

Junija 1972 je bilo v Kranju ustanovljeno društvo za raziskovanje jam Kranj — DZRJK.

Leta 1971 je nastala samostojna organizacija Jamarske zveze Slovenije. S tem je bil dan pogoj, da se v Sloveniji lahko ustanavljajo posamezna jamarska društva. Zato se je precej aktivna jamarska skupina 40 jamarjev iz Kranja odločila, da ustanovi samostojno društvo.

Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil v prostorih ljudske tehnike v Kranju, so sprejeli program dela za tekoče leto. Le-ta obsega poleg odkrivanja in raziskovanja jam predvsem na območju Gorenjske tudi tehnično in strokovno izpopolnitev jamarjev. To naj bi dosegli s predavanji strokovnjakov s področja biologije, arheologije in geologije. Tehnično pa naj bi se izpopolnjevali z vajami na terenu. Občni zbor je soglasno sprejel tudi sklep, da društvo postane član Ljudske tehnike in Planinskega društva Kranj.

Uspešno delo kranjskim jamarjem so zaželeli predsednik JZS tov. Leber, predstavnik LTK tov. Gregorač in predstavnik DZRJ Ljubljana tov. Planina.

M.

šča. Tako naj bi ga zgradili na Pokijuki, v Kranjski gori, Planici ali v Poljčah. Največ glasov so dobile Poljče, na drugem mestu pa je Kranjska gora. Vendar pa so na torkovem sestanku v Kranjski gori udeleženci poudarili, da ima veliko več možnosti in več ugodnosti za graditev takega središča Kranjska gora, saj bi morali v Poljčah zgraditi prav vse spremljajoče športne objekte.

O predlogih, kje naj bi gradili republiško športno središče, bodo še razpravljali, skupščini občine Jesenice pa bodo predlagali, da se določi za gradnjo športnega središča tisti kraj, ki ima za gradnjo takega središča največ možnosti.

D. S.

Slovesna izročitev gasilnega avtomobila

Gasilsko društvo Zanje je v nedeljo na veliki slovesnosti prevzelo v upravljanje novi gasilni avtomobil — kombi gasilec. V povorki se je zbralo nad 100 gasilcev, narodnih noš in številni gasilni avtomobili. Sledila je slovesnost, na kateri je bilo več govorov in pozdravov gasilcem, več članom pa so podelili značke in diplome za 40-letno delo, Janez Erce pa je prejel odlikovanje gasilske zvezde II. stopnje. Sledila je velika vrtna veselica, kjer se je veselje ob zvokih ansambla »MAK« nadaljevalo pozno v noč. Čisti dobiček veselice pa bodo uporabili za nakup dotrajane gasilske opreme. — fr

Zgledno čista Mojstrana

Le malokateri kraj v jeseniški občini se lahko pohvali s tako vzorno čisto okolico kot Mojstrana v zgornji savski dolini. Krajevne organizacije tega kraja so z večletnim opozarjanjem in spodbujanjem prebivalcev, da bi bil kraj čist, okolica urojena, že dosegli zavidanja vredne uspehe. Mojstrana je urejena že nekaj let tako, da še tako natančen obiskovalec skorajda ne najde odvrgenega papirja ali celo smetišč.

Krajevna skupnost in Turistično društvo v Mojstrani sta vsa leta doslej razpolagala z dokaj skromnimi sredstvi za ureditev okolice. In prav zaradi tega je še toliko bolj pohvalno njihovo prizadevanje za ureditev kraja. Vsako leto organizirajo akcijo za očiščevanje kraja, letos pa so ji dali še večji poudarek in se s tem vključili v vseslovensko akcijo Očistimo

Slovenijo. Do zdaj so s skromnimi sredstvi posadili lepe rožne nasade, postavili nove klopi, uredili in razširili poti, popravili ograje in uredili nekaj novih sprehajališč in parkov. Za prihodnje pa predvidevajo gradnjo lepoga delavskega rekreativnega centra s TRIM stezo, gradnjo mini golfa in novih zabavišnih prostorov.

Skratka, Mojstrana so vključuje v turizem lepa, očiščena in vzorno hortikulturno urejena. Menda v Mojstrani ni hiše, ki ne bi bila lepo prepleškana in z rožami na oknih. Sami Mojstrančani pravijo, da pri lepšanju hiš, vrtov in bližnje okolice svojih domov med seboj kar tekmujejo. Z veseljem pa so odzovejo akciji krajevnih organizacij in jim ni žal dela in nekaj ur za čiščenje vsega kraja. D. S.

Za dan borca

15. julija je bilo tradicionalno strelsko tekmovanje z zračno puško za prehodni KIP BORCA v počastitev dneva borca. Na tekmovanje je prišlo 10 štiričlanskih ekip iz strelskih družen, sindikalnih organizacij in predstavniki garnizije Skofja Loka. Na tekmovanju so bili doseženi naslednji rezultati:

Ekipno: 1. SD »Kopačevina« Trata, 2. SP »Jelovica« Sk. Loka, 3. SD »Brata Kavčič« Sk. Loka, 4. SD »Tabor« Gorenja vas, 5. Garnizon Skofja Loka.

Z osvojitvijo prvega mesta si je ekipa strelske družine »Kopačevina« že osmič priborila to trofejo in s tem tudi v trajno last že drugi kip borca.

Posamezno: 1. Fojkar Rudi, SD »Kopačevina«, 2. Oman Anton, SP »Jelovica«, 3. Peternelj Henrik, SD »Kopačevina«, 4. Stanovnik Slavko, SD »Kopačevina«, 5. Gerlevec Janez, SD »Brata Kavčič«.

Tekmovanje je dobro pripravila SD »Kopačevina« Trata. A. Oman

Učenci osnovne šole Zeleznički s podružničnimi šolami v letošnji »naravni« šoli v Fažani pri Pulju. Najljubši »predmet« jim je bil verjetno kopanje.

TRIO

Tržiška industrija obutve in konfekcije Tržič,

Bračičeva 1 a.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta delovna mesta:

I. V PROIZVODNJI SESTAVNIH DELOV OBUTVE PRI-DEJO V POŠTEV:

ženske sodelavke

delo je v dveh izmenah, delovno razmerje je za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim rokom, OD po učinku. Interesentke naj se javijo v sekretariatu podjetja od 1. do 15. avgusta.

II. UČNA DELOVNA MESTA ZA IZUČITEV POKLICA KROJAČ ALI ŠIVILJA USNJENE KONFEKCIJE:

sprejememo štiri kandidate - ke

učenci prejemaajo mesečno nagrado, plačamo prevoz na delo in z dela, pismeni prošnji naj interesenti priložijo zadnje šolsko spričevalo, rojstni list, zdravniško spričevalo in vse oddajo v sekretariatu podjetja.

Rok prijave je od 1. do 15. avgusta.

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
KRANJ**
CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE ZA
STANOVANJSKE
HISE
IN VSE
VRSTE
OSTALIH
GRADENI

Komisija za razpis mesta direktorja pri **ZIVINOREJSKO VETERINARSKEM ZAVODU KRANJ** razpisuje delovno mesto

**direktorja
zavoda**
(reelekcija)

Pogoji: diplomirani veterinar ali diplomirani inženir agronomije s 5-letno prakso.

Interesenti naj vložijo utemeljene ponudbe z dokazili o strokovnosti in dosežanjih zaposlitvi v 15 dneh od dneva objave na naslov:

Komisija za razpis mesta direktorja pri Zivinorejsko veterinarskem zavodu Kranj — Begunjska 5. Interesenti dobijo pojasnila v zavodu.

Delovna skupnost **MLADINSKEGA DOMA** Bohinj

razpisuje prosto delovno mesto

računovodje

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in pet let delovne dobe od tega dve leti v finančnem knjigovodstvu ali osemletka in deset let delovne dobe od tega pet let v finančnem knjigovodstvu.

Poskusno delo je dva meseca. Osební dohodek po pravilniku. Nastop službe mogoč takoj. Stanovanja níl.

**PROMETNO
HOTELSKO
TURISTIČNO
PODJETJE
VIATOR**

Poslovna enota Jesenice daje v zakup

**gostišče žičnice
Španov vrh**

v Planini pod Golico

Podrobnejša pojasnila prejmejo interesenti na upravi poslovne enote na Jesenicah, Titova 67.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov

SKUPŠČINE OBČINE KRANJ razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

šefa odseka za proračun in sklade
v oddelku za finance

pogoj: visoka strokovna izobrazba in pet let delovnih izkušenj

davčnega inšpektorja

v davčni upravi

pogoj: višja strokovna izobrazba in štiri leta delovnih izkušenj

komunalnega inšpektorja

v oddelku za gospodarstvo

pogoj: visoka strokovna izobrazba in pet let delovnih izkušenj

Nadalje objavlja naslednja prosta delovna mesta:

stenodaktilografa

v skupščinski pisarni

pogoj: srednja strokovna izobrazba in eno leto delovnih izkušenj

knjigovodje IV

v davčni upravi

pogoj: srednja strokovna izobrazba in dve leti delovnih izkušenj

finančno materialnega knjigovodje

v oddelku za narodno obrambo

pogoj: srednja strokovna izobrazba in tri leta delovnih izkušenj

snažilke

2 delovni mesti

v oddelku za občo upravo in družbene službe

pogoj: nekvalificirana delavka in eno leto delovnih izkušenj

Pet delovnih mest pripravnikov

1. Visoka izobrazba — gradbena stroka
2. Višja izobrazba — finančna stroka
3. Višja izobrazba — upravna stroka
4. Srednja izobrazba — ekonomska stroka
5. Nepopolna srednja izobrazba — administrativna stroka

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo Razpisni komisiji upravnih organov skupščine občine Kranj najkasneje v 15 dneh od dneva objave.

AVTO MOTO DRUŠTVO

Kranj, Koroška 17

razpisuje prosta delovna mesta

1. 2 inštruktorjev

za poučevanje praktične vožnje z instruktorskim izpitom

2. administratorja - blagajnika

Nostop službe je možen takoj ali po dogovoru.

Svet kolektiva VZGOJNO VARSTVENEGA ZAVODA RADOVLJICA

razpisuje
prosta delovna mesta:

1. dveh vzgojiteljic
za nedoločen čas (za delovni enoti Lesce in Radovljica)
Pogoj: sred. vzgojiteljska šola z diplomom;

2. vzgojiteljica
za določen čas (za delovno mesto Gorje)

pomožno vzgojiteljico
za določen čas (za delovno enoto Radovljica)
Pogoj: najmanj popolna osnovna šola, starost nad 18 let.

Pismene prijave sprejemamo do 15. avgusta.
Stanovanj ni.

Obvestilo lastnikom zemljišč na polju med Orehkom in Zg. Bitnjem

Projektivna služba Cestnega podjetja v Kranju bo od 20. julija t. l. dalje izvajala zakoličevalna dela za novo cesto od naselja Orehek mimo gradbišča tovarne Iskra in prek polja v smeri Zg. Bitnje, kjer se priključi na že obstoječo rekonstruirano cesto.

Kolikor bi skupina morala povzročiti škodo na posevkih, prosimo vse lastnike zemljišč na tem področju za uvidevnost s prošnjo, da morebitno povzročeno škodo takoj priglasijo podjetju.

Obenem opozarjamo lastnike zemljišč naj ne odstranjujejo količkov, zabitih v teren, saj bi s tem povzročili veliko škodo.

Za razumevanje se vsem lastnikom lepo zahvaljujemo.

CESTNO PODJETJE V KRANJU

Upravni odbor KOMUNALNEGA PODJETJA TRŽIČ

ponovno razpisuje prosto delovno mesto

finančnega knjigovodje

Pogoji: srednja strokovna izobrazba finančne smeri, triletna praksa samostojnega dela v finančnem knjigovodstvu.

Nastop je možen takoj. Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prijave pošljite na naslov: Upravni odbor Komunalno podjetje Tržič p. p. 86.

mali oglasi

PRODAM

Na tisoče VRTNIC (v 70 sortah) CVETI V PODBREZJU — tudi za vas. Ogleđ in naročanje vsak dan od 8. do 18. ure. VRTNARIJA TUSEK, Podbrezje na Gorenjskem, p. Duplje 3542

Ugodno prodam motorno KOSILNICO laverda s sedežem in trajno žareč STEDILNIK küpersbusch. Drnovšek Andrej, Reteče 20, Škofja Loka 3690

Prodám nov nemški ELEKTROMOTOR elin 7,5 KW. Binkelj 10, Škofja Loka

Prodám DNEVNO SOBO: dvodelno omaro z vitrino, skrinjo za posteljnino, 2 kavča, 3 fotelje in mizico ali posamezne dele. Kranj, Moša Pijade 46, stanovanje 34 3752

Ugodno prodam rabljen TELEVIZOR z antenama za 1. in 2. program. Ogleđ vsak delavnik od 15. do 17. ure. Zaplotnik Marjan, Kranj, Križnarjeva 4, Stražišče 3699

Prodám ELEKTRICN STEDILNIK z raznjem, STEDILNIK na drva. Struževo 21, telefon 23-349 3689

Prodám NOV LES za ostrežje stanovanjske hiše. Naslov v oglasnem oddelku 3773

Prodám kombinirano OMARO, KAVC, TV MIZICO in emajlirano pomivalno MIZO. Eljon, 31. divizije 44, Kranj 3774

Ribež, rdeč, prodám, cena 8 din za kg. Rotar Franc, Tržič, Cankarjeva c. 26 3775

Prodám tridelno OMARO s posteljo omarico. Derlink Anton, Zupančičeva 31, Kranj 3776

Prodám STRESNO OPEKO bobrovec. Mlaka 3 3777

Prodám 3000-litrsko cisterno za kurilno olje. Britof 12, Kranj 3778

Prodám mlado KRAVO s teletom. Pogačar, Selo 34, Zirovnica 3779

Prodám KLARINET brez kovčka. Jože J., Ribno 27. p. Bled 3780

Ugodno prodám nov SO. TOR za 4 osebe. Britof 12, Kranj 3781

Prodám frizersko HAVBO in ostale pripomočke. Telefon 21-036 od 15. ure dalje 3782

Ugodno prodám italijanski ŠPORTNI VOZICEK. Nikolič Metka, Nazorjeva 2, Kranj 3783

Prodám lepe suhe BUKOVE in HRASTOVE plohe. Svetje 47, Medvode 3784

Prodám 60-basno KLAVIRSKO HARMONIKO in kupim 96. ali 120-basno. Lotrič Ivan, Levstikova 10, Kranj 3785

Prodám nov SLUŠNI APARAT švedski s priključkom za baterijsko polnjenje. Radovljica, Staneta Zagarja 18

Poceni prodám POMIVALNO MIZO z dvema koritoma in desnim odcejalnikom. Mače 9, Preddvor 3787

Prodám dobro ohranjeno SLAMOREZNIKO s puhalnikom ali zamenjam za novo. Polica 2, Naklo 3788

Ugodno prodám zahodnonemško jazz TROBENTO simfonica in 1000 kg BETONSKEGA železa, prof. 6 mm. Sv. Duh 89, Škofja Loka 3789

Prodám brejo TELICO in KRAVO. Sp. Brnik 66, Cerklje 3790

Prodám CISTERNO za nafto 3100 litrov. Gerce, Bevkova 3, Radovljica 3791

Prodám globok OTROSKI VOZICEK. Lozar, Sempetrska 30, Kranj 3792

Ugodno prodám skoraj novo SPALNICO in KAVC. Kresovič Angelca, Kranj, Sorlijeva 5/1 3793

Ugodno prodám starejši KLAVIR in MOPEĐ pony ekspress. Belčič, Kranj, Staretova 28 (Cirče) 3794

Prodám italijanski globok VOZICEK in 3 rabljena OKNA z vetrnicami. Kalinšek Franc, Jezerska c. 105, Kranj 3795

Na morje in hrbe
vzemite

**DROGESAN MLEKO
ZA SONCENJE**

in

**PIK sredstvo proti
komarjem**

Kem, obrt P. Sinkovec
Kranj, Prešernova ul. 19

Prodám KRAVO s teletom frizijko, lahko po izbiri. Sp. Brnik 60, Cerklje 3796

Ugodno prodám manjšo SLAMOREZNIKO, ELEKTROMOTOR 3,5 KM z menjavo obratov, STIKALO in VTICNICO. Predoslje 21, Kranj 3797

Prodám poceni rabljeno KREDESCO in POMIVALNO MIZO, šilar, Kutinova 3, Kranj (Orehek) 3798

Prodám otroški ŠPORTNI VOZICEK. Stružnik, Begunjska 8, Kranj 3799

Prodám seme RDEČE DETELJE. Trata 9, Cerklje 3800

Prodám borove in smrekove PLOHE. Hraše 24, Lesce 3801

Prodám TEHTNICO za težo 500 kg. Zalog 67, Cerklje 3802

Prodám SEME rdeče detelje. Pšenična Polica 8, Cerklje 3803

Prodám 1 leto starega BIKCA. Lahovče 43, Cerklje 3804

Prodám 2,5 m visok FIKUS. Informacije dobite po tel. 21-681 3805

KUPIM

Kupim vprežno KOSILNICO, nemške izdelave na 14 ali 16 nožev in VPREŽNE GRABLJE. Traven Franc, Valburga 23, Smlednik 3806

Kupim KONJA, sposobnega za vsa kmečka dela, ali zamenjam za KRAVO simentalko. Križe 17, Tržič 3807

Kupim TRANSFORMATOR za električno varjenje do 280 amperov in MOTORNO KOLO od 175 do 500 ccm. Juvan Andrej, Češnjevk 29, Cerklje 3808

MOTORNA VOZILA

Prodám FIAT 1100, letnik 1961. Potočnik Adolf, Hrstje 96, Kranj 3797

Prodám FIAT 750, letnik 1968, ali zamenjam za SKODA. Stara Loka 48, Škofja Loka 3798

Prodám FIAT 750, dobro ohranjen. Velesovo 56 3809

AMI 6, letnik 1967 ugodno prodám. Krišelj Miha, Visoko 76, Senčur 3810

Ugodno prodám MOPEĐ T 12. Stravs, Finžgarjeva 2, Lesce 3811

Prodám FIAT 850 šport, letnik 1969. Krek Slavko, hotel Grad Podvin, Radovljica tel. 75-543 3812

Prodám R 4, letnik 1965. Jezerska c. 92 a, Kranj 3813

Poceni prodám FIAT 600 letnik 1961, dobro ohranjen. Ušeničnik, Kidričeva 3814

Prodám FIAT 1100 R, dobro ohranjen. Klemenčič Franc, Moše Pijade 13, Kranj, tel. 21-750 3815

STANOVANJA

Dekle nujno potrebuje SOBO in KUHINJO ali VEČJO SOBO v Naklem ali Dupljah. Ponudbe poslati pod »NA GRADA« 3816

Studentka išče SOBO v Kranju za dve leti, od 1. septembra. Ponudba pod »1. septembar« 3817

Zamenjam 2-SOBNO komorno fortno stanovanje na Zlaten polju za TROSOBNO. Naslov v oglasnem oddelku 3818

ZAPOSLOTIVE

Takoj sprejemem **SLIKO-PLESKARSKEGA VAJENCA**. Cehovin, Cesta Staneta Zagarja 43, Primskovo, Kranj 3574

VAJENKO za uk v usnjeni balanteriji sprejememo takoj. Okršlar, Kranj, Prešernova 12 3819

Sprejme se **FRIZERSKA POMOČNICA**, samostojna, skrbna in vestna. Pogoji ugodni — non stop. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku pod »Bleda«, telefon 77-455 3820

OBVESTILA

ROLETE lesene, plastične in žaluzije naročite zastopniku **SPILARJU**, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 064-75610. Pišite, pridem na dom 3497

KOTLE ZA ZGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje in popravlja že prek 40 let najkvalitetneje Kapej Viljem, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa 4, Siška 2064

Obveščamo vse stranke, ki so prinesle blago v delo Dolinar Francki, Skofjeloška 38, naj ga pridejo iskat v nedeljo, 23. 7. od 16. do 18. ure, pozneje ne odgovorjam za blago 3822

Nujno potrebujem 9000 novih din. Odplačujem na obroke, mesečno po 1000 N din s 50% obrestmi. Oddati ponudbe pod »ZANESLJIVO VRNEM« 3823

IZGUBLJENO

Izgubljene predmete na cesti v Završnici dobite v Zg. Brniku 118, Cerklje 3824

Izgubljenega **PAPAGAJA** — modre barve z obročkom na levi nogi — vrnite prosim proti nagradi, Tomšičeva 30, Kranj 3825

Najditelja **CRNE ZENSKE TORBICE** izgubljene na tržnici v Kranju lepo prosim, da jo vrne proti nagradi na naslov dokumentov, ki so v torbici.

ZENITVE

Iščem kmečko dekle, staro od 20 do 28 let, ki ima veselje do kmečkega dela. Sem kmečki fant (29), visok 178, doma z Gorenjske z manjšo kmetijo in službo. Resne ponudbe pošljite pod »SREČANJE« 3821

PIREDITVE

Zveza borcev **NOB** Gorenja vas prireja tradicionalni **PARTIZANSKI TABOR** z veselico v Zirovskem vrhu na Javorču, v nedeljo, 23. 7. ob 14. uri. Za prevoz iz Gorenje vasi v Zirovski vrh in postrežbo preskrbljeno. Igra trio Sinci. Vabljeni! 3765

Gasilsko društvo Sora priredi v soboto, 22. 7. ob 17. uri

in v nedeljo, 23. 7. ob 15. uri tradicionalno **VRTNO VESELICO** z bogatim nagradnim kegljanjem, ki bo od 21. 7. do 23. 7. na avtomatskem kegljišču v Sori. Za ples in razvedrilo bo skrbel v soboto ansambel Veseli topničarji, v nedeljo pa ansambel Franca Flereta. Prireditve bo ob vsakem vremenu. 3827

OSTALO

Prevzamem vsa **ZIDARSKA** in **FASADERSKA DELA**. Stojilkovič Tomislav, Mlekarska 10, Cirče, Kranj 3766

POSESTI

Prodam zazidljivo **PARCELO** v Stražišču. Naslov v oglašnem oddelku 3828

loterija

so zadele končnicami	so zadele N din
0	10
71480	500
80560	1.000
48480	1.000
411910	10.000
705380	10.000
1	10
43941	500
04571	1.000
355121	10.000
621401	10.000
82	20
532	50
87852	1.000
04052	2.000
534562	10.000
068462	10.000
519302	150.000
33	20
73	40
463	100
33103	500
96683	500
217163	10.000
4	10
49874	500
71824	500
45894	2.000
639944	10.000
15	30
825	50
5365	200
91815	500
697955	10.000
36	20
156	100
8146	300
68386	500
145106	10.000
122046	10.000
37	20
677	50
2897	200
76917	1.000
612887	10.000
518387	10.000
08	20
288	50
3858	300
00978	500
71268	2.000
661748	10.000
99	20
29	30
68429	500
31069	2.000
131449	10.000
039139	10.000

Odlikovano gasilsko društvo

Minulo nedeljo je prostovoljno gasilsko društvo Cerklje na Gorenjskem slavilo pomembno obletnico — 80. letnico delovanja.

V soboto zvečer je bila v prostorih združenega doma svečana akademija, ki so jo priredili sami gasilci, v nedeljo popoldan pa se je slavje nadaljevalo pred gasilskim domom. V programu in paradi je sodelovalo izredno veliko gasilcev iz številnih gasilskih društev od blizu in daleč z dvanaestimi prapori, gasilskimi avtomobili in drugimi. V programu pa je sodelovala tudi godba na pihala iz Tržiča. Slavnosten govor je imel predsednik društva Ivan Miklavčič, zbranim pa je spregovoril tudi pokrovitelj te prireditve podpredsednik kranjske občinske skupščine Janez Sušnik. Celotna proslava te pomembne prireditve je bila odlično organizirana in izvedena. Omenimo naj še, da so predstavniki občinske zveze Kranj podelili tudi več odlikovanj in visokih priznanj posameznim dolgoletnim gasilcem, društvo pa je prejelo tudi najvišje gasilsko odlikovanje.

— an

Nov gasilni kombi na Godešiču

Na Godešiču se je gasilec končno izpolnila dolgoletna želja; dobili so nov avto. Gasilci so med najboljšimi v občini. Letos so osvojili 3. mesto na občinskem prvenstvu.

Denar so zbrali s prostovoljnimi prispevki na Godešiču v Retečah, Gorenji vasi in Trati ter od letošnjih dirk za nagrado Loke. Polovico denarja pa je prispevala občinska gasilska zveza.

Predsednik prostovoljnega gasilskega društva Godešič Krajnik Tone je med drugim povedal, da so se za nakup odločili na občnem zboru februarja letos. Najbolj so se balli, da bo vzdrževalnina na leto precej stala, kar pa sedaj ni bojazen, saj je leta minimalna. Kombi bo rabil predvsem za gašenje požarov, za sektorske vaje, proslave in druga tekmovanja.

J. Starman

Zahvala

Ob izgubi naše drage mame, babice, prababice in tete

Frančiške Šorn roj. Božič

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, za izrečeno sožalje in poklonjeno cvetje. Hvala pevcem, duhovščini, ZVVI Primskovo in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Hriberniku za dolgoletno zdravljenje.

Kranj, 19. julija 1972

Zalujoči: hčerka Pavla z družino in ostalo sorodstvo

Zahvala

Ob nenadni in prezgodnji smrti najinega dragega sina

Matija Kešeta

sva prejela toliko izrazov sožalja in sočustvovanja, da se ne moreva vsakemu posebej zahvaliti. Vsem, ki so z nama sočustvovali, sina obdali z rožami in vencji, ga spremili na zadnji poti in ki so nama nesebično pomagali v teh najtežjih dneh, se toplo zahvaljujemo. Ljubezni, izkazane najinemu sinu, ne bova nikoli pozabila.

Sp. Duplje, 19. julija 1972

Zalujoči: mamica, očka in sorodniki

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža in skrbnega očeta

Franca Frakelj

puškar v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in z nami sočustvovali. Posebna zahvala pevskega zboru društva upokojencev, sodelavcem K2K in sindikalni organizaciji, č. duhovniku in Anici Kastelic. Se enkrat vsem najlepša hvala, ki ste našega očeta spremili k večnemu počitku v tako velikem številu.

Zalujoči: žena Mici, hčerka Marinka in sin Franci z družinama

Kranj, Dunaj, Innsbruck, 18. julija 1972

Ugodna prodaja marmorja

prodaja po izredno nizkih cenah zaradi selitve obrata Kamnoseštvo na Polici pri Kranju

ODPADNI MARMOR PRIMEREN ZA OBLAGANJE KLETNIH ZIDOV (coklov)
PLOŠČE ZA VENECIJSKI TLAK
TERACO PESEK
RAZNE CEMENTNE IZDELKE
(plošče 50 x 50 x 5, lamele itd.)

Izkoristite ugoden nakup zaradi nizkih cen.

INFORMACIJE DOBITE V OBRATU POLICA, tel. 21-694 in 21-475

KOMUNALNI SERVIS KRANJ

nesreče

HOJA PO DESNI

V ponedeljek, 17. julija, ob 23.30 je na cesti prvega reda med Kranjem in Polico voznik osebnega avtomobila Metod Praprotnik iz Ljubnega, zadel Juraja Kosa iz Naklega, ki je hodil po desni strani ceste. Kljub zaviranju, je avtomobil pešca zadel in ga laže ranil.

NEPRIMERNA HITROST

V torek, 18. julija, dopoldne je voznik poltovornega avtomobila Aleksa Perič iz Ljubljane, vozil proti Spodnjemu trgu v Skofji Loki. V levem ostrem ovinku na mostu ga je zaneslo na pločnik, od tu pa nazaj čez cesto, kjer je trčil v železno ograjo na mostu. V nesreči je bil huje ranjen sopotnik Teodor Mitrovič iz Ljubljane, Staniša Lazič pa lažje. Škode je za 6000 din.

IZ OVINKA V HISO

V torek, 18. julija, popoldne je med vožnjo skozi Zg. Brnik zaneslo zaradi neprimerne hitrosti s ceste voznika osebnega avtomobila Borisa Medveda iz Moš pri Smledniku. V ostrem ovinku je avtomobil zdrsnil z vozišča in trčil v vogal hiše št. 5. Voznik in sopotnik Vincenc Markelj iz Velesovega sta bila v nesreči ranjena in so ju prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode je za 10.000 din.

ZADEL PEŠCA

Na Kidričevi cesti v Skofji Loki je v torek, 18. julija, okoli devete ure zvečer voznik osebnega avtomobila Bogdan Kastelec iz Ljubljane zadel Andreja Cafuta iz Stare Loke. Pešec je šel čez cesto, ne da bi se prepričal, če je prosta, avtomobilist pa ga je zaradi srečanja z avtobusom prepozno opazil. Ranjenega Andreja Cafuta so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

PRETESNO PREHITEVANJE

V sredo, 19. julija, popoldne je na cesti drugega reda Kranj—Mengeš v bližini odcepa ceste za Zg. Brnik neznan voznik manjšega tovornega avtomobila s svojim zadnjim delom oplazil kolesarko Marjanco Vrtnik iz Sp. Brnika. Kolesarka je zaradi tega padla in se ranila. L. M.

Zahvala

Ob izgubi drage hčerke in sestre

Izidore Maček

se zahvaljujemo vsem, ki ste počastili njen spomin, jo spremili na njeni zadnji poti ter poklonili vence in cvetje ali kakorkoli sočustvovali z nami in pomagali. Posebna zahvala sosedom, g. župniku in podbreškim pevcem ter gasilcem. Lepa hvala dr. Pircu in dr. Petriču za pozornost in prizadevnost v času njene bolezni.

Podbrezje, 20. julija 1972

Zalujoči starši, sestre in bratje

Oviran promet na naših cestah

Naše ceste se v poletni turistični sezoni pogosto spreminjajo v nepretrgane kolone ne samo pred vhodi v mesta, pač pa tudi na takih prometnih odsekih, kjer promet zastaja pravzaprav iz neupravičenih razlogov. Počasnemu odvijanju prometa na naših cestah so v poletni sezoni res krive ceste, ki so za tako število motornih vozil pretesne, promet pa zastaja seveda tudi iz subjektivnih vzrokov. Nekaj takih subjektivnih vzrokov je zbrala strokovna služba pri sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije. Da bi prav te značilne vzroke za zastoje na naših cestah v sezoni omilili in zmanjšali, se je sekretariat odločil za poletno prometno akcijo, ki se bo izvajala julija in avgusta. Akcijo bodo vodile postaje prometne milice, delno pa tudi postaje milice s splošnim delovnim področjem. Po programu bo v teh dveh mesecih izvedenih devet akcij, seveda pa bo tudi v drugih dneh ne samo v dneh, določenih za izvajanje akcije, prometna milica kontrolirala promet prav tako kot v dneh akcij.

Med značilnostmi poletnega prometa na naših cestah je neupoštevanje razdalje med vozili z več kot 3 tonami nosilnosti in dolžino več kot 10 metrov. To velja predvsem za tovornjake pa tudi avtobuse, ki vse preradi vozijo drug za drugim in na ta način onemogočajo hitrejšim vozilom prehitevanje. Prometniki bodo tudi med akcijo preverjali upoštevanje republiške odredbe o omejitvi prometa tovornih vozil ob določenih dnevih. V času od 15. junija pa do 15. septembra ne smejo voziti tovornjaki in vsa teža vozila v dnevih pred prazniki in ob praznikih ter ob petkih od 16. do 21. ure, v soboto od 5. do 9. in od 17. do 21. ure ter ob nedeljah od 5 do 22. ure. Prometniki bodo izločali iz prometa poleg vozil, ki ne bodo upoštevala te odredbe, razen izjem navedenih v sami odredbi, tudi vsa vozila, ki zaradi svoje počasnosti tvorijo kolono. To so predvsem težko natovorjeni tovornjaki, pa tudi nekatera močno izrabljena vozila, ki

ne zmorejo normalnih hitrosti. Počasna vozila naj bi se držala skrajne desne strani svojega voznega pasu, razen tega pa naj bi na izogibališčih, kjer pač so, počakala toliko časa, da bi se spet lahko vključila v promet, ne da bi pri tem s svojo počasnostjo ovirala promet.

Akcija predvideva tudi preverjanje obremenjenosti tovornih vozil. Med do sedaj izvedenimi akcijami, v juliju jih je kranjska postaja prometne milice na območju Gorénjske izvedla tri, so prometniki opazili, da vozniki najmanj upoštevajo medsebojno varnostno razdaljo. Med pogostimi kršitvami pa je bila tudi preobremenjenost vozil.

V akcije, ki jih bodo izvedli avgusta, bodo vključili tudi kontrolo prometa s civilnimi avtomobili. Takšna kontrola bo uvedena predvsem zaradi nevarnih prehitevanj, seniško bolnišnico.

ki so med najbolj pogostimi vzroki prometnih nesreč.

Vozniki motornih vozil, ki bodo ovirali promet na ta način, kot je bilo opisano, bodo prometniki obravnavali strogo. Tak postopek naj bi bil poleg drugega tudi prispevek k sprostitvi prometa na naših cestah. Tudi novi zakon o prometu bo verjetno prinesel ostrejšo kazni za oviranje prometa. L. M.

Strela jo je ubila

V torek, 18. julija, popoldne je med nevihto strela ubila Albino Vidic, staro 68 let, z Bleda. Pokojna je skupaj z Mihaelo Vidic na travniku zlagala seno v stoge. Medtem ko Albini Vidic ni bilo več pomoči, pa so poškodovano Mihaelo Vidic prepeljali v jožefovski bolnišnico. L. M.

Pod Prisankom poletno prvenstvo

Smučarsko društvo Jesenice bo v soboto, 22. julija, organiziralo letošnje poletno prvenstvo v slalomu na smučišču pod Prisankom. Tekmovanje bo za vse discipline, vendar z omejeno udeležbo,

saj bodo lahko nastopili le tekmovalci, ki so si pridobili v minuli sezoni jakostni razred od I. do III.

Prvenstvo v veleslalomu bo sredi avgusta na triglavskem ledeniku.

Državno mladinsko prvenstvo v plavanju Tri zlate za Triglavanke

V letnem bazenu v Zusterini pri Kopru se je v torek začelo letošnje mladinsko državno prvenstvo v plavanju. Za naslove v posameznih konkurenci se poteguje 180 tekmovalcev in tekmovalk iz 17 jugoslovanskih klubov. Med družčino, ki se bori za državne naslove, so tudi plavalke in plavalci kranjskega Triglava. Ze prva dva dneva so se v finalnih bojih Kranjčani odlično odrezali. Rebeka Porenta je na 200 m hrbtno in 100 m hrbtno osvojila prvi mesti in v zadnji disciplini s časom 1:41,1 postavila tudi nov članski rekord SRS. Z naslovom najboljšje v državi pa se ponaša tudi Bonj Panjtar, saj je bila najhitrejša na 100 m prsno. V moški konkurenci pa si je Janez Slavec priplaval dve bronasti odličji.

Rezultati prvega in drugega dne: moški: 200 m prsno: 1. Lolič (Mornar) 2:08,5... 4. J. Slavec 2:17,6, 200 m mešano: 1. Lolič 2:27,1... 6. J. Slavec 3:38,0, 400 m prsno: 1. Lolič 4:37,9... 3. J. Slavec 4:47,8, 400 m prsno: 1. Lolič 5:21,4... 3. J. Slavec 5:30,7.

Zenske: 200 m hrbtno: 1. Porenta 2:40,6, 200 m mešano: 1. Gašparič (Medveščak) 2:45,9... 7. Porenta 2:57,2, 4 x 100 m prsno: 1. Ljubljana 4:53,7, 2. Triglav (Sarabon, Panjtar, Sladoje, Skubic) 4:54,4, 100 m prsno: 1. Panjtar 1:25,0, 100 m hrbtno: 1. Porenta 1:41,1, 400 m mešano: 1. Gašparič 5:57,5, 2. Porenta 6:03,1.

Ekipni vrstni red: 1. Mladost (Zagreb) 19 123... 7. Triglav 9 502 itd.

Jutri Korotan : Ente Porto Trieste

Na stadionu Stanka Mlakarja bodo kranjski ljubitelji nogometa spet prišli na svoj račun. Tu se bodo namreč jutri ob 17. uri v prijateljski mednarodni tekmi pomerili

nogometaši Korotana in gostje iz Trsta. Enajsterica Korotana bo okrepljena, v tržaškem moštvu pa bo nastopilo nekaj znanih italijanskih nogometašev. .dh

**Smučarski ekipni državni prvaki
za leto 1972**

**Branik v alpskih di-
sciplinah, Triglav
v skokih in tekah**

Smučarska zveza Jugoslavije je na osnovi rezultatov minule sezone objavila vrstni red klubov po posameznih disciplinah. Prvo mesto v alpskih disciplinah je zasedel mariborski Branik, Triglav iz Kranja pa je pobral naslov državnega ekipnega prvaka v skokih in tekah. Zanimivo je, da SD Jesenice letos ni osvojilo niti enega prvega mesta, čeprav imajo dobre pogoje za razvoj vseh treh smučarskih disciplin. Vrstni red klubov kaže dokaj realno sliko kvalitete in množičnosti v osnovnih smučarskih organizacijah. V novi sezoni je smučarska zveza Jugoslavije upoštevala pri zbiru točk tudi rezultate naraščalnikov, to je pionirjev in cicibanov. To je nedvomno izredno pozitivno, ker je s tem upoštevala tudi množičnost, kar daje precej realnejšo sliko moči nekega kluba.

VRSTNI RED — ALPSKE DISCIPLINE: 1. Branik 978,5, 2. Jesenice 919, 3. Olimpija 645,5, 4. Transturist 604, 5. Fužinar — Ravne 502,5, 6. Tržič 498,5, 7. Medveščak — Zagreb 395,5, 8. Alples 391, 9. Črna 335,5, 10. Mladost — Zagreb 319, uvrstitve ostalih gorenjskih klubov: 13. Radovljica 278,5, 17. Triglav 213, 21. Medvode 131, 25. Bled 102, 26. Mengeš 80,5, 37. Kamnik 36, ostali klubi so zbrali naslednje število točk: Partizan — Podnart 22, Partizan — Gorje 18,5, Plamen — Kropa 15, Jezersko 10, Begunje 8, Bohinj 5,5, Alpina 4,5.

Letos je prvo mesto pripadlo Braniku. Jeseničani so mu bili ves čas za petami, vendar so ob koncu zaostali za 59,9 točke. Razlika je relativno majhna. Branik in Jesenice sta torej obdržala primat v jugoslovanskem alpskem smučanju. S precejšnjim zaostankom sodita v drugo jakostno skupino ljubljanska Olimpija in Transturist iz Skofje Loke. Oba kluba imata predvsem dober naraščaj, ki jima je prinesel največ točk. Tretjo skupino pa tvori ravenski Fužinar in Tržič. Od gorenjskih klubov se je v deseterico najboljših uvrstil le še Alples iz Zeleznikov.

SKOKI: 1. Triglav 250,5, 2. Jesenice 218,5, 3. Ilirija 193,5, 4. Logatec 156, 5. Alpina 81,5, 6. Križe 59,5, 7. Črna 48,5, 8. Maribor 28,5, 9. Vrhnika 26,5, 10. Sentvid 24, uvrstitve ostalih gorenjskih klubov — 16. Gorenja vas 9, 18. Plamen — Kropa 7, 21. Kamnik 4,5.

Po enoletnem presledku se je na prvo mesto spet prebil kranjski Triglav. Kranjski smučarski kolektiv ima torej največ kvalitetnih skakalcev v Jugoslaviji in je tudi po množičnosti na prvem mestu, kar je bilo vidno tudi na letošnjih republiških prvenstvih za mladince in pionirje. Skrbno delo strokovnega vodstva je spet prineslo klubu naslov ekipnega državnega prvaka, čeprav nima niti ene skakalnice. SD Jesenice je kljub okrepljeni s štefančičem relativno precej zaostalo. Ostali vrstni red se v primerjavi z lansko sezono ni bistveno spremenil. Pohvaliti velja predvsem ekipi mladih skakalcev iz Križev, ki se iz leta v leto pomika višje na lestevici najboljših jugoslovanskih skakalnih kolektivov.

TEKI: 1. Triglav 239, 2. Lovrenc na Pohorju 189, 3. Olimpija 171, 4. Polet — Skrad 150,5, 5. Dol 131,5, 6. Fužine (Gorski Kotor) 130,5, 7. Mrkopalj 129,5, 8. Fužinar 126,5, 9. Alples 120, 10. Goranin — Delnice 113,5; uvrstitve ostalih gorenjskih klubov — 13. Partizan — Gorje 97, 15. Jesenice 88, 18. Kamnik 41,5, 20. Radovljica 27,5, 26. Plamen — Kropa 18, 34. Bohinj 1,5.

Tekači kranjskega Triglava so bili spet prvi. Naslov državnega ekipnega prvaka so osvojili z veliko prednostjo pred ekipo Lovrenca. Čeprav kranjski klub nima veliko kvalitetnih članov, pa so točke prinesli klubu odlični mladinci in ženske ter v končni fazi tudi številni pionirji. Zanimiv je podatek, da se je v deseterico z Gorenjske uvrstil le še Alples iz Zeleznikov, ki je devet. Nekdaj močna kolektiva iz Gorij in z Jesenic sta se uvrstila nizko. To je dokaz, da tekaški šport na zgorjem Gorenjskem nekoliko nazaduje.

Ce bi iz vseh teh podatkov izluščili bistveno ugotovitev, potem lahko trdimo, da sta Branik in Jesenice najboljša kolektiva minule sezone v alpskih disciplinah, kranjski Triglav pa v klasičnih disciplinah (skoki, teki).

J. J.

Pred začetkom srečanja v II. zvezni vaterpolski ligi med Triglavom in KPK (Korčula) je bila na letnem bazenu manjša svečanost. Predsednik vaterpolske sekcije Mate Becić je namreč izročil priznanja kranjskim vaterpolskim delavcem. Priznanja so ob 50-letnici Plavalne zveze Jugoslavije — od leve proti desni Drago dr. Petrič, Millevoj dr. Veličkovič, Peter Didic, Jože dr. Rebolj, Tone ing. Božič, na posnetku manjkata še Janez ing. Beravs in Borut Chvatal — dobili za uspešno delo pri razvijanju vaterpolske igre v Sloveniji in Kranju. Pripomniti je treba, da so Kranjčani edini odlikovanci med vaterpolisti v Sloveniji. (dh) — Foto: S. Hain

II. zvezna vaterpolska liga

Triglav : KPK 7 : 4

Kranj, 19. julij. — Letni bazen, II. zvezna vaterpolska liga Triglav : KPK (Korčula), gledalcev 800, sodnik Ivkovič (Zagreb).

Strelci: 0:1 Bojan Lozica (izključen Kodek), 1:1 Kodek (izključen Zarko Lozica), 2:1 Kodek, 2:2 Boško Lozica (4—m), 3:2 Nadižar (izključen Jeričević, 4:2 Balderman (izključen Bojan Lozica), 4:3 Boško Lozica (izključen J. Rebolj), 5:3 Mohorič (4—m), 5:4 Jugo Lozica (izključen Nadižar), 6:4 Balderman (4—m), 7:4 Mohorič (4—m).

TRIGLAV: F. Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, Nadižar, Balderman, Svarc, J. Rebolj, M. Malavašič, Torkar, Finžgar.

KPK: Padovan, Bojan Lozica, Jugo Lozica, Ivo Lozica, Boško Lozica, Zarko Lozica, Božovič, Bojič, Jeričević, Matkovič, Komparak.

Triglavani so pred domačimi gledalci prepričljivo premagali Korčulance, ki so kandidati za sam vrh. Ze v prvih sekundah smo bili presenečeni, saj so gostje po izključitvi Kodeka povedli. Kodek pa se je nato oddolžil navijačem, ko je izenačil in

z lepim strelom v drugi četrtini povedel svoje moštvo. Gostje so spet izenačili po zaslugi sodnika Ivkoviča. Leto je dosodil namišljeni četverec. To pa je bilo tudi vse, kar so pokazali nasprotniki. Domačini so jih s hitro in moderno igro povsem nadigrali in upravičeno najavili, da v domačem bazenu ne bodo dopustili presenečenja. Zagrebski sodnik, kljub mednarodnemu stažu, ni navdušil, saj je oškodoval obe moštvi posebno pa Korčulance.

V predtekmi sta se v okviru I. slovenske B lige pomerila Vodovodni stolp in Triglav-pionirji. Po razburljivem srečanju je zmaga pripadla vaterpolistom Vodovodnega stolpa. Rezultat srečanja: Vodovodni stolp : Triglav 5:4.

Drugi bodo Kranjčani gostili Riviero (Djenoviči), jutri pa Mladost (Bijela). Srečanj bosta ob pol devetih zvečer. —dh

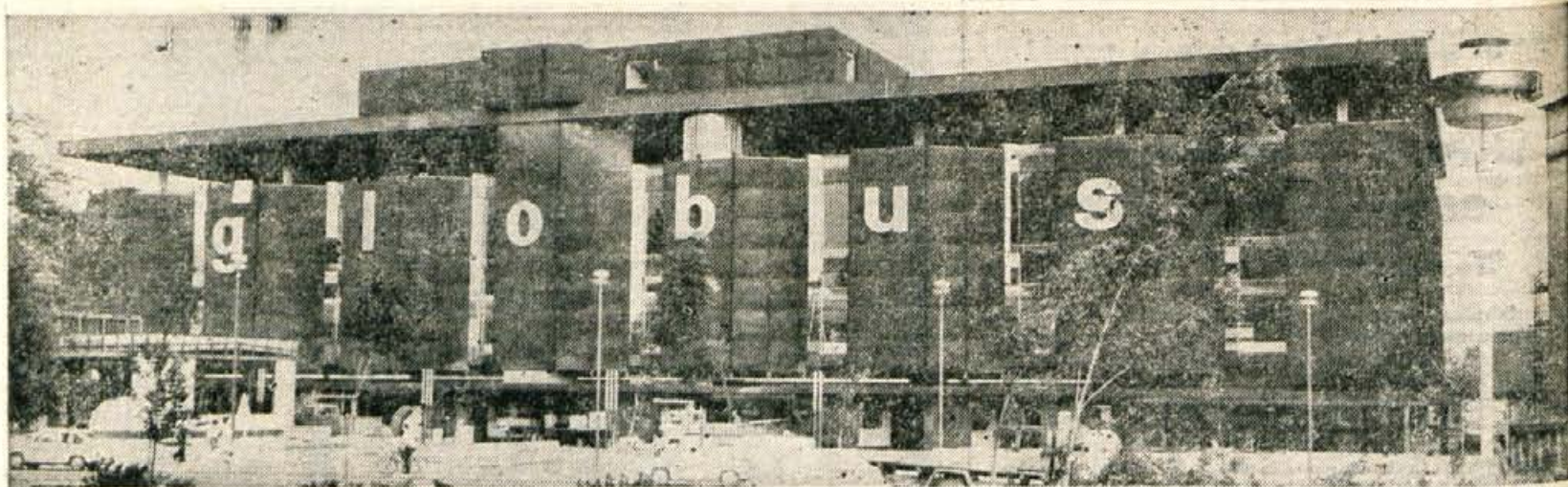

OD 9. DO 19. URE

Triglav : Borac (Kotor) 7 : 3

Kranj, 20. julija — letni bazen II. zvezna vaterpolska liga Triglav : Borac (Kotor), gledalcev 500, sodnik Medvedič (Ljubljana).

Domačini so se v petem kolu predstavili v boljshi luči kot v igri s Kotoranci. V vseh štirih četrtinah so bili boljši. Kotoranci se imajo zahvaliti le neiznajdljivosti kranjskih strelcev, da niso doživeli večjega poraza, saj so v drugi četrtini kar 5-krat zgrešili vrata. — Strelci golov za Triglav: J. Rebolj 2, Kodek 2, Mohorič, T. Balderman Nadižar, vsi po enega. —dh

Kaj je Globus?

Kranjska veleblagovnica Globus je pred otvoritvijo. Ze dlje časa je velika in arhitektonsko zanimiva hiša na vrhu Jelenovega klanca v Kranju predmet razgovorov tako med Kranjčani in tudi ostalimi Gorenjci — zdaj zaradi nenavadne fasade, zdaj zaradi datuma otvoritve, ki se pri takih gradnjah kaj rad odmakne.

Ker je sedaj veleblagovnica Globus resnično pred otvoritvijo, je prav, da se s to največjo trgovino na Gorenjskem, ki ima več kot 4200 kvadratnih metrov prodajnih prostorov, nekoliko bolje seznanimo. Za vse, ki se bodo odločili za ogled in nakup v Globusu, pa Kranja ne poznajo najbolje, morda par besed za orientacijo.

Kje je Globus?

Veleblagovnica Globus stoji na levi strani Koroške ceste nasproti hotela Creina. S Koroške ceste je tudi glavni vhod v Globus. Za boljšo ureditev prometa in pa dohoda k novi veleblagovnici je bilo treba podreti tudi del nekdanje Stare pošte. Veleblagovnica bo imela še manjše vogalne vhode. Ko bo promet v tem delu Kranja dokončno urejen, bodo obiskovalci Globusa lahko zavijali s Koroške

ceste v Gregorčičevo ob semaforškem križišču pred gimnazijo. Z Gregorčičeve ulice, to je z zadnje strani hiše bo tudi vhod na parkirno ploščad na vrhu hiše in pa h garažam. Okoli same veleblagovnice parkiranje ni predvideno. Na ploščadi bo kupcem na voljo okoli 100 parkirnih prostorov. Parkiranje, ki ga bo treba plačati s simboličnim zneskom, bo tudi časovno omejeno in res le za kupec v Globusu. S parkirnega prostora vodijo v notranjost veleblagovnice stopnice in pa osebno dvigalo. Na ta način bo Globus nudil obiskovalcem in kupcem svojevrstno udobje, saj kupec blaga ne bo nesel dlje kot od dvigala pa do osebnega avtomobila na ploščadi. Vse težje predmete pa bo kupcem na dom seveda pripeljala dostavna služba veleblagovnice Globus.

Kakšen je Globus?

Vstopimo v Globus. Še prej si je vredno ogledati razstavljeno blago v na izvirnih način oblikovanih vitrinah. Vitrine Globusa ter cvetje v posodah pred njimi naj bi po zamisli oblikovalca prof. inž. arh. Eda Ravnikarja s sodelavci dopolnjevale prijetni zunanji videz trgovine.

Prostor v veleblagovnici je zaradi množine uporabljene stekla oblikovan zelo značno, saj steklene stene prepuščajo toliko dnevne svetlobe,

da je umetna luč le dopolnilo. Kljub steklenim stenam, ki obkrožajo razsežni prodajni prostor s treh strani, pa kupec ne bo imel neprijetnega občutka, da je od zunaj opazovan pri izbiranju blaga, ker so v ta namen posebej nameščena izložbena okna.

Kdaj v Globus?

Veleblagovnica Globus bo odprta vsak dan od 7. do 19. ure, razen ob nedeljah.

Način prodaje v veleblagovnici Globus bo pretežno samopostrežen in samoizbirni. Pristop do artiklov in način prodaje bo za Kranj in za širše območje vsekakor novost. Kupec bo izbiral med ponujenim blagom bolj ali manj samostojno. Prodajalec ob takim načinu nima več klasične vloge prodajanja, pač pa je bolj svetovalec. Skratka — te vrste prodaja se je v sodobnih veleblagovnicah uveljavila kot najboljša, zato jo uvajajo skoraj v vseh veleblagovnicah pri nas in na tujem. Kljub temu pa bo imelo okoli 200 prodajalcev v vseh treh etažah Globusa vsekakor dovolj dela, da bodo kupci odhajali solidno in hitro postreženi.

Kaj bo v Globusu?

Na več kot 4200 kvadratnih metrih čiste prodajne povr-

šine bo kupec v Globusu imel kaj izbirati. Znano je, da bodo pod isto streho Globusa nudila svoje blago tri podjetja: veletrgovina Kokra, veletrgovina Merkur ter veletrgovina Zivila. Slednja bo imela poleg prodajnega prostora urejen tudi sodoben gostinski obrat. Komunalna skladišča pa so zgradila v četrti etaži poseben prostor za garažiranje avtomobilov. Vsekakor partnerstvo omenjenih podjetij zagotavlja univerzalnost Globusa in popoln veleblagovniški asortiment. Poudarbo blaga bodo dopolnjevale še posebne službe oziroma usluge potrošnikom (dostava na dom, delavnice itd.).

Prodajni prostori v veleblagovnici Globus so opremljeni s klimatskimi napravami, tako da bo nakupovanje tudi v najbolj vročih in hladnih dneh prijetno. Morda ni odveč, če še povemo, da bo Globus opremljen z vsemi sodobnimi varnostnimi in signalnimi napravami v primeru požara ali druge nesreče.

Hiša ima tudi agregat, ki se avtomatsko vključi, če zmanjka električnega toka, v rezervi pa so še akumulatorji, tako da naključna tema v hiši ne bo trajala več kot nekaj sekund.

Še nekaj številok

Morda še nekaj številčnih podatkov, da bo predstava o novi veleblagovnici Globus v Kranju bolj plastična. Tri zastave pred glavnim vhodom v veleblagovnico Globus bo-

do pravzaprav edini znak, da v hiši prodajajo tri podjetja. Tudi notranjost veleblagovne hiše ni urejena tako, da bi bili prodajni prostori enega podjetja poudarjeno ločeni od drugega, pač pa se prodajni prostor stika kar najbolj funkcionalno in neprisliljeno in za kupca tudi najbolj ugodno.

Partnerji, ki so zgradili Globus, so si prodajno površino razdelili na osnovi deleža pri financiranju zgradbe. Tako ima veletrgovina Kokra pri tej 4,5 milijarde starih din vredni investiciji (brez opreme) 61,86 odstotka finančne udeležbe, veletrgovina Merkur 22,58 odstotka in veletrgovina Zivila 15,56 odstotka. Po tem ključu so si partnerji tudi razdelili prodajne površine: Kokra bo prodajala na več kot 3000 kvadratnih metrih površine, Merkur na 836 kvadratnih metrih in Zivila na 413 kvadratnih metrih. Ostali prostori so skupni in bo zanje skrbela posebna služba skupaj z upravnikom hiše in poslovnim odborom, garaže pa bodo upravljala Komunalna skladišča.

Vrednost opreme, ki je povsem sodobna in funkcionalna, je blizu 500 milijonov starih din. Vrednost zaloga blaga se bo gibala med 2 in 2,5 milijarde starih din. V dveh izmenah bo skupno zaposlenih v Globusu 220 ljudi.

In cene? Te v veleblagovnici Globus ne bodo niti malo višje od cen v drugih trgovinah, še celo nižje zaradi obsežnosti prometa.

